

NORGES OFFISIELLE STATISTIKK X. 90

MEIERIBRUKET
I NORGE

1943

L'industrie laitière de la Norvège

UTGITT AV
STATISTISK SENTRALBYRÅ

OSLO
I KOMMISJON HOS H. ASCHEHOUG & CO.
1945

Pris kr. 1.25.

Norges Offisielle Statistikk, rekke X.
(Statistique Officielle de la Norvège, série X.)

Rekke X.

Trykt 1943.

- Nr. 53. Sinnssykeeasylenes virksomhet 1940. (*Statistique des hospices d'aliénés.*)
 - 54. De spedalske i Norge 1936—40. (*Les lépreux en Norvège.*)
 - 55. Sunnhetstilstanden og medisinalforholdene 1940. (*Rapport sur l'état sanitaire et médical.*)
 - 56. Veterinærvesenet 1941. (*Service vétérinaire.*)
 - 57. Meieribrukets i Norge 1941. (*L'industrie laitière de la Norvège.*)
 - 58. Folkemengdens bevegelse 1940. (*Mouvement de la population.*)
 - 59. Norges fiskerier 1941. (*Grandes pêches maritimes.*)
 - 60. Norges kommunale finanser 1939—40. (*Finances des communes.*)
 - 61. Telegrafverket 1941—42. (*Télégraphes et téléphones de l'État.*)
 - 62. Arbeidslonninger i industrien 1940 og 1941. (*Salaires des ouvriers industriels.*)
 - 63. Postverket 1942. (*Statistique postale.*)
 - 64. Skolestatistikk 1940—41. (*Instruction publique.*)
 - 65. Syketrygden 1941. (*Assurance-maladie nationale.*)
 - 66. Skattestatistikken 1942—43. (*Répartition d'impôts.*)
 - 67. Norges industri 1941. (*Statistique industrielle.*)
 - 68. Norges bergverksdrift 1942. (*Mines et usines.*)
 - 69. Trafikkulykker 1939 og 1940. (*Accidents de circulation.*)
-

NORGES OFFISIELLE STATISTIKK X. 90

MEIERIBRUKET
I NORGE

1943

L'industrie laitière de la Norvège

UTGITT AV
STATISTISK SENTRALBYRÅ

OSLO

I KOMMISJON HOS H. ASCHEHOUG & CO

1945

Tidligere utkommet:

Meieribruket i Norge	1925,	Norges Off. Statistikk, VIII,	31.
—»—	1926,	—»—	, » 58.
—»—	1927,	—»—	, » 83.
—»—	1928,	—»—	, » 117.
—»—	1929,	—»—	, » 152.
—»—	1930,	—»—	, » 179.
—»—	1931,	—»—	, IX, 6.
—»—	1932,	—»—	, » 28.
—»—	1933,	—»—	, » 50.
—»—	1934,	—»—	, » 72.
—»—	1935,	—»—	, » 98.
—»—	1936,	—»—	, » 124.
—»—	1937,	—»—	, » 150.
—»—	1938,	—»—	, » 180.
—»—	1939,	—»—	, X, 6.
—»—	1940,	—»—	, » 31.
—»—	1941,	—»—	, » 57.
—»—	1942,	—»—	, » 82.

For tidligere år se Byråets femårlige publikasjoner.

Jordbruk og fedrift 1876—1885, 1886—1890, 1891—1895, 1896—1900, 1901—1905, 1906—1910, 1911—1915 og 1916—1920, og Statistik angaaende det norske Jordbrug 1871—1875.

Innhold.

Oversikt.

Side

I. Det statistiske materiale	1
II. Omfanget av meieribruket, alminnelige driftsbetingelser og driftsresultater	1
1. Meieriene og deres beliggenhet	1
2. Eiendomsforhold, driftstid og personale	3
3. Innveid mjølkemengde og tilbakelevering av skummetmjølk og myse m. v.	5
4. Feittinnholdet i mjølka, oppgjør og fordeling av meieriene etter størrelsen	6
5. Produksjon av smør, ost og mysost	8
6. Salg av mjølk m. v.	11
7. Mjølkeomsetningen utenom meieriene	13
8. Oppgaver fra margarinindustrien	14
9. Mjølkemengden fordelt etter bruken	16
10. Meieriene fordelt etter produksjonsretning	18
11. De økonomiske resultater	19
III. De enkelte meieritypers driftsforhold	34
1. Mjølkesalgsmeierier	35
2. Mottakerstasjoner	36
3. Smørmeierier	37
4. Setermeierier	40
5. Feitostysterier	40
6. Mysostkokerier	40
7. Kombinerte smør- og ostmeierier	42
8. Gammalostysterier	44
9. Meierier med blandet drift	45
10. Kondenseringsfabrikker	47
11. Sammendrag	47
Den samlede produksjon av kumjølk	49

Tabeller.

1. Meieriene fordelt etter produksjonsretning	51
2. Meieriene, deres beliggenhet, eiendomsforhold, driftstid og personale m. v.	52
3. Innveid mjølkemengde og tilbakelevering av skummetmjølk og myse m. v.	52
4. Feittinnholdet i mjølka, oppgjør og fordeling av meieriene etter størrelsen	54
5. Salg av mjølk til konsum	54
6. Produksjon av smør, ost og mysost	56
7. Behandlet mjølkemengde, bruken av mjølka og det økonomiske driftsresultat ved hvert enkelt meieri i 1943	58

Table des matières.

	Pages
Aperçu.	
I. Matériaux statistiques	1
II. Volume, conditions et résultats d'exploitation de l'industrie laitière	1
1. Nombre et situation des laiteries	1
2. Formes de propriété, campagne et personnel des laiteries etc.	3
3. Quantité du lait traité et renvois du lait écrémé et petit-lait aigre, etc. .	5
4. Contenu de graisse du lait, modes du payement et répartition des laiteries par groupes de grandeur	6
5. Production de beurre, fromage et fromage du petit-lait aigre.	8
6. Vente du lait, etc.	11
7. Vente du lait hors des laiteries	13
8. Données de l'industrie de margarine	14
9. Quantité de lait des laiteries répartie par le mode d'emploi	16
10. Répartition des laiteries par direction de production	18
11. Résultats économiques de l'industrie laitière	19
III. Conditions d'exploitation des différents types de laiterie	34
1. Laiteries de vente de lait	35
2. Stations de réception du lait	36
3. Laiteries de beurre	37
4. Laiteries de montagnes	40
5. Fabriques de fromage gras	40
6. Fabriques du fromage fait avec petit-lait aigre	40
7. Laiteries de beurre et de fromage combinées	42
8. Fabriques du fromage fait	44
9. Laiteries de formes d'exploitation mêlées	45
10. Fabriques du lait condensé	47
11. Résumé	47
Production totale du lait de vache	49
Tables aux.	
1. Répartition des laiteries par direction de production	51
2. Nombre, situation, formes de propriété, campagne et personnel des laiteries etc.	52
3. Quantité du lait traité et renvois du lait écrémé et petit-lait aigre . . .	52
4. Contenu de graisse du lait, modes du payement et répartition des laiteries par groupes de grandeur	54
5. Vente du lait pour consommation directe	54
6. Production de beurre, fromage et fromage du petit-lait aigre	56
7. Quantité de lait traité, l'emploi du lait et le résultat économique à chaque laiterie	58

Forord.

Denne statistikk over meieriene bygger på direkte årsoppgaver fra hvert enkelt meieri.

De offentlige vedtak av vesentlig betydning for meieridriften enten det gjelder regulering av konsumsalget, produksjonen av smør og ost eller priserne, er så vidt mulig tatt med under de avsnitt hvor de naturlig hører til.

Maksimalpriser var gjeldende hele året for alle meieriprodukter. Disse er tatt med i teksten og den vanlige tabell over de oppnådde priser månedsvis er sløyfet.

Skjemaet for oppgavene har vært uforandret og bearbeidelsen av grunnmaterialet har foregått i samme omfang som i tidligere år. Likedan har spesifiseringen av de enkelte detaljer vært utført på samme måte som før.

Statistisk Sentralbyrå, Oslo juni 1945.

Gunnar Jahn.

Arne L. Aaseth.

Oversikt.

I. Det statistiske materiale.

På samme måte som for tidligere år er det også for 1943 gjennom utsendte skjemaer samlet inn detaljerte oppgaver for hvert meieri og ysteri m. v. i hele riket.

Skjemaet er uforandret fra 1939 bortsett fra omredigering av enkelte spørsmål. Under avsnittet om meieridriftens økonomiske resultater ble det for 1939 gjort en del endringer for driftsutgiftene for å få disse overensstemmende med den inndeling som mjølkesentralene bruker.

Oppgavene blir innhentet direkte fra hvert enkelt meieri. Fristen for innsending av skjemaene var 1. april 1944. Dessverre var det mange som ikke var kommet inn til den tid.

Ufullstendige oppgaver er supplert ved forespørsler til vedkommende meierier og ved sammenlikning med oppgavene fra tidligere år.

Utenom årsoppgaven blir det hver måned innhentet rapporter fra de fleste meierier med selvstendig drift. Rapportene omfatter mjølkemengde, produksjon, lager og oppnådde engrospriser cif. pr. kg for smør og ost. For 1943 fikk en månedsrapporter fra ca. 305 meierier med nesten 99 pst. av den mjølkemengde som var innveid ved meieriene. Hver måned er det utarbeidd en oversikt som etter hvert er trykt i Statistiske Meddelelser. Disse har dog ikke vært tilgjengelig for meieriene da tyskerne forbød utsendelse.

II. Omfanget av meieribruk, alminnelige driftsbetingelser og driftsresultater.

1. Meieriene og deres beliggenhet (tabell 2).

For 1943 har en oppgaver fra 567 meierier, det er: produksjons- og mjølkesalgsmeierier, mottakerstasjoner, setermeierier og kondenseringsfabrikker. Fylkesvis fordeling har en i tabell 2.

Følgende sammenstilling gir opplysning om tallet på meierier i bygder og byer fra år 1900:

År	Meierier i alt.	Av disse i bygder	i byer	År	Meierier i alt.	Av disse i bygder	i byer
1900.....	845	784	61	1935.....	621	547	74
1910.....	742	677	65	1936.....	634	561	73
1920.....	552	486	66	1937.....	642	570	72
1925.....	602	540	62	1938.....	618	547	71
1930.....	643	569	74	1939.....	602	535	67
1931.....	638	567	71	1940.....	573	507	66
1932.....	639	566	73	1941.....	595	533	62
1933.....	632	559	73	1942.....	581	515	66
1934.....	633	558	75	1943.....	567	505	62

Nedgangen i meierier i alt fra 1900 til 1920 kommer i første rekke av at driften ble sentralisert på færre, men større og bedre utstyrtte anlegg. Mellom 1915—1920 var det dog også enkelte meierier som innstilte driften på grunn av de vanskelige forholdene i den tiden. Nedgangen faller bare på landdistrikturene. Stigningen i tallet på meierier fra 1925 til 1930 skyldes vesentlig nye setermeierier. Oppgangen etter 1935 kommer dels av nye fløtemeierier og dels av nye mottakerstasjoner. Fra 1937 er det på nytt sterk nedgang i tallet på meierier. Det er sentralisering av meieridriften med sammenslutning av flere mindre anlegg som er årsaken til dette. Den sterke utvikling av transportforholdene i de senere år har gjort denne endring i meieridriften mulig.

I 1943 har driften vært innstilt ved 14 av de meierier, som en hadde oppgave for i 1942.

Den sterke veksling i antallet de tre siste år skyldes særlig to forhold som bare virker på antallet, men ikke på mjølkemengde og produksjon. Flere mottakerstasjoner har i de senere år meldt at deres virksomhet var innstilt og at mjølka ble sendt direkte til sentralmeieriet. En nærmere undersøkelse har imidlertid vist at mottakerstasjonene ofte har fortsatt som leverandørlag med eget regnskap og at leverandørene har hatt utgifterne til transport, regnskapsutgifter og til dels også utgifter med renter og avdrag av det gamle anlegg. For å få med alle utgifter så en får fram den netto mjølkeleverandørene oppnår, har en måttet ta med igjen slike mjølkelag i statistikken. Det annet forhold som også virker på antallet av meierier er at enkelte store meierier har underavdelinger hvis drift og regnskaper helt går inn i hovedmeieriets oppgaver. Disse er ikke alltid tellet med som meieri. Deres størrelse og betydning er imidlertid så stor at en finner å måtte regne dem med i antallet. Enkelte små meierier er gått over til å bli smørlag.

Sending av mjølk og andre produkter fra meieriet med rutebil er oppgitt for 152 meierier i 1943 mot for 205 i 1942.

Ved 42 meierier har meieriet helt eller delvis hentet mjølka hos leverandørene i 1943 mot ved 65 meierier i 1942. For siste år er det således en betydelig nedgang, mens det tidligere har vært jevn og langsom stigning. Som regel har mjølka bare vært hentet hos enkelte grupper av leverandører som f. eks. fra sætrene i sommertiden.

*2. Eiendomsforhold, driftstid og personale
(tabell 2).*

Oppgavene over eiendomsforholdet til meieriene viser at leverandørerne alltid har vært eiere av de aller fleste meieriene. I årene 1925, 1930 og 1935 eide således leverandørene om lag 90 pst. av alle meierier.

En kan også måle eiendomsforholdet etter forholdet mellom tallet på leverandører og tallet på andelseiere, men prosenten for dette forhold vil alltid være lavere enn prosenten for det direkte eierforhold fordi det ved de meieriene som leverandørene eier, hittil har vært noen leverandører som ikke er andelseiere. I 1943 var det 92 503 leverandører i alt og herav var 75 601, eller 81.7 pst. oppgitt som andelseiere. For 1942 var tallene henholdsvis 91 639, 75 421 og 82.4. Stigningen i leverandørtallet kommer av at mange medlemmer i smørlag er tvunget til å leve mjølk eller fløte til meieri istedenfor selv å framstille smør. I 1943 hadde leverandørene

Leverandører ved meieriene 1942 og 1943 og mjølkekyr og mjølkegeiter hos disse.

Fylke	Leverandører				Mjølkekyr				Mjølkegeiter	
	1942		1943		1942		1943		1943	
	I alt	Av disse andels-eiere	I alt	Av disse andels-eiere	I alt	Hos andels-eiere	I alt	Hos andels-eiere	I alt	Hos andels-eiere
Østfold	4 891	4 191	4 919	4 280	36 998	33 238	36 711	33 264	-	-
Akershus og Oslo..	4 843	4 809	5 375	4 725	38 742	37 239	41 264	37 562	-	-
Hedmark	8 106	5 890	8 040	5 832	47 153	39 438	45 174	38 381	1 914	1 214
Oppland	9 766	6 845	9 616	6 990	59 081	48 026	58 117	48 181	14 604	13 628
Buskerud	5 067	3 198	4 912	3 149	32 108	24 281	29 731	21 819	466	378
Vestfold	3 580	2 896	3 231	2 847	20 205	16 166	16 780	15 095	-	-
Telemark	3 792	3 155	3 706	3 281	14 994	13 909	16 055	14 410	-	-
Aust-Agder.....	2 869	2 392	2 912	2 422	8 368	6 942	8 255	6 875	-	-
Vest-Agder	4 488	4 052	4 490	3 865	13 664	12 449	12 894	11 313	-	-
Rogaland	7 949	6 632	8 339	6 867	47 261	41 643	45 135	38 707	317	306
Hordaland og Bergen	6 710	6 228	6 598	6 134	25 682	23 900	24 971	23 303	150	150
Sogn og Fjordane..	2 991	2 358	2 930	2 335	13 898	11 691	13 674	11 279	6 451	6 105
Møre og Romsdal..	8 528	7 226	8 855	7 251	35 997	31 224	35 573	30 353	320	320
Sør-Trøndelag	3 612	2 892	3 719	2 976	19 503	16 722	20 361	16 519	-	-
Nord-Trøndelag....	4 157	3 805	4 099	3 741	23 299	21 889	24 162	22 603	-	-
Nordland	4 813	4 005	5 245	4 084	15 058	12 569	17 524	14 572	1 100	980
Troms og Finnmark	5 477	4 847	5 517	4 822	15 705	13 670	16 564	15 055	2 038	1 759
Riket	91 639	75 421	92 503	75 601	467 716	404 996	462 945	399 291	27 360	24 840

462 945 mjølkekyr og herav var 399 291 eller 81.7 pst. hos andelseierne. I 1942 var tallene henholdsvis 467 716, 404 996 og 86.6. Tiltross for stigningen i tallet på leverandører har tallet på mjølkekyr gått ned med 4 771 eller vel 1 pst. Siden 1939 har tallet på mjølkekyr gått ned med ca. 41 600. Av mjølkegeiter var det i 1943 hos leverandørene 27 360 og av disse var 24 840 eller 90.7 pst. hos andelseierne. For 1942 var tallene henholdsvis 28 330, 23 992 og 84.7. Tilbakegangen i tallet på mjølkegeiter har således fortsatt og var fra 1942 til 1943 ca. 9.7 pst. Fra 1939 til 1943 var tallet på mjølkegeiter gått ned med 22 749 eller ca. 45.4 pst.

Bortforpaktning av meieriene har alltid hatt lite omfang her i landet. Det foreligger dog ikke oppgaver før 1925. Mellom 1925 og 1930 ble 8 à 10 pst. av meieriene drevet av forpakter. Senere er det blitt færre bortforpakte meierier. I 1943 var bare 4 meierier oppgitt som bortforpaktet mot 11 i 1941 og 8 i 1940.

Driftstidens lengde. 548 meierier eller 96.6 pst. var i drift hele året mot 95.0 pst. i 1942. I 1943 var 1 meieri i drift 9—11 måneder; 4 var i drift 6—9 måneder og 14 hadde kortere driftstid. Denne siste gruppen omfatter vesentlig sætermeierier.

Personalet var i 1943 i alt 2 994. Av disse var 1 619 menn og 1 375 kvinner. For 1942 var det 3 199 personer. Det er nedgang både for kvinner og menn, men mest for mennene. Av personer med meieriutdannelse var det en ikke ubetydelig nedgang for menn, mens det for kvinner var omtrent det samme.

Følgende oversikt viser utviklingen i de senere år:

År	Menn	Kvinner	I alt	Med meieriutdannelse:	
				Menn	Kvinner
1910.....	1 021	1 710	2 731	-	-
1915.....	1 214	1 686	2 900	-	-
1920.....	1 237	1 519	2 756	-	-
1925.....	1 464	1 694	3 158	-	-
1926.....	1 533	1 699	3 232	-	-
1930.....	1 672	1 613	3 285	-	-
1935.....	1 878	1 680	3 558	420	453
1936.....	1 878	1 772	3 650	423	470
1937 ¹	2 082	1 985	4 067	479	497
1938 ¹	2 009	1 915	3 924	448	483
1939.....	1 968	1 700	3 668	467	480
1940.....	1 936	1 592	3 528	474	439
1941.....	1 672	1 431	3 103	471	425
1942.....	1 763	1 436	3 199	507	397
1943.....	1 619	1 375	2 994	489	396

I gjennomsnitt var det i 1943 7.6 personer ved hvert produksjons- og mjølkesalgsmeieri utenom kondenseringsfabrikker og sætermeierier mot 8.0 i 1942. Ved mottakerstasjonene var det i 1943 1.6 personer i gjennomsnitt. Det samme som i 1942. Bortsett fra Akershus med Oslo som har 50.3

¹ I oppgavene for 1937 og 1938 er det kommet med en del butikkpersonale og kjørekårer som ikke hører med til meieripersonalet. Tallene er derfor noe for store.

personer, og Sogn og Fjordane med 1.7 personer pr. produksjons- og mjølkesalgsmeieri, har de andre fylker mellom 3.1 og 11.9 personer pr. meieri og det mest alminnelige er mellom 5 og 8 personer.

Det gjennomsnittlige personale pr. 1 mill. kg behandlet mjølk i 1943 var 6.6 ved produksjons- og mjølkesalgsmeierier og 4.8 ved mottakerstasjonene mot 6.0 og 3.6 i 1942. Østfold ligger lavest for produksjonsmeieriene med 4.4 og Sogn og Fjordane høyest med 11.9.

*3. Innveid mjølkemengde og tilbakelevering av skummetmjølk og myse m. v.
(tabell 3).*

Det er skilt mellom mjølk innveid fra egne leverandører og mjølk mottatt fra andre meierier. Ved siden av oppgavene over skummetmjølk, kjernemjølk (saup) og myse sendt tilbake til leverandørene har en også oppgaver over skummetmjølk, kjernemjølk (saup) og myse som er foret opp eller solgt til oppforing. En har også med særskilte oppgaver over ikke nyttet myse. Når det i oppgavene fra meieriene ikke er skilt mellom skummetmjølk og kjernemjølk, har en ført den samlede mengden av disse i rubrikken for skummetmjølk. Når mjølkemengden har vært gitt opp i liter, er det utført omregning til kg etter en spesifikk vekt av 1.032.

Den innveide mjølkemengden var i 1943 363 596 716 kg kumjølk, 3 527 990 kg geitmjølk og 1 175 972 kg fløte. Etter feittinnholdet svarer den innveide fløte til 8 384 735 kg helmjølk. En har da som vanlig regnet med samme feittprosent som i kumjølka ved det meieriet fløten er innveid. Ved rene fløtemeierier har en vanlig regnet med gjennomsnittet av feittprosenten for vedkommende distrikt. Feittsvinnet ved skummingen er satt til 0.1 pst. I 1943 var den innveide mengden av kumjølk, geitmjølk og fløte omregnet til helmjølk tilsammen 375 509 441 kg mot i 1942 424 988 643 kg og i 1939 792 621 346 kg. Nedgangen fra 1942 til 1943 utgjør således 49 479 202 kg svarende til 11.64 pst. Nedgangen fra 1939 til 1943 utgjør 417 111 905 kg svarende til 52.62 pst. av den innveide mjølkemengde i 1939.

Fra 1942 til 1943 var nedgangen for kumjølk 45 927 269 kg, eller 11.2 pst. For geitmjølk var nedgangen 215 788 kg eller 5.8 pst., og for fløte omregnet til helmjølk var nedgangen 3 336 145 kg, eller 28.5 pst.

Oppgavene etter månedsrapportene gir den innveide mjølkemengde fra måned til måned. Følgende oversikt gjengir innveid mjølk i tonn etter disse oppgaver.

Den viser at mjølkemengden er særlig stor i månedene mai, juni, juli og minst i november, desember.

I 1943 omfattet månedsrapportene ca. 96.7 pst. av den samlede innveide mjølkemengde ved meieriene.

Måned	1937	1938	1939	1940	1941	1942	1943
Januar	47 481	53 020	56 828	61 098	44 817	33 220	24 750
Februar	45 338	51 573	55 573	59 023	41 075	30 593	23 235
Mars	50 931	63 709	66 944	63 569	48 048	33 404	27 021
April	58 220	63 908	67 791	54 533	50 643	39 738	31 200
Mai	60 377	70 460	79 388	49 640	55 019	41 668	38 845
Juni	59 919	68 624	78 521	58 094	50 517	46 080	44 812
Juli	51 792	61 843	70 047	56 378	45 925	45 051	41 480
August	47 934	56 294	63 869	51 778	39 159	36 163	35 741
September	46 996	51 959	60 828	46 377	37 637	32 504	30 163
Oktober	44 473	48 212	58 145	42 446	33 688	27 247	24 826
November	44 265	46 987	53 245	40 120	28 451	23 349	20 725
Desember	48 259	51 167	55 554	42 229	30 533	23 799	19 929
Sum...	605 985	687 756	766 733	625 285	505 512	412 816	362 727

Omsetningen av mjølk fra meieri til meieri skjer vesentlig fra mottakerstasjoner til sentralmeierier. I 1943 omfattet denne engrosomsetning i alt 69 502 tonn helmjølk, 31 967 tonn skummetmjølk og 1 135 tonn fløte, mot i 1942 henholdsvis 86 163, 23 530 og 1 626 tonn. Det er således fortsatt nedgang for helmjølk, men tilsvarende stigning for skummetmjølk. Det vesentligste av denne engrosomsetning er mottatt av meieriene i Oslo, Bergen og Trondheim.

Tilbakalevering til leverandørene av skummetmjølk, kjernemjølk (saup) og myse har for skummetmjølk gått ned fra 38 325 tonn i 1942 til 29 160 tonn i 1943; for kjernemjølk fra 1 749 tonn i 1942 til 1 508 tonn i 1943 og for myse fra 7 249 tonn i 1942 til 3 909 tonn i 1943. Hertil kommer dessuten skummetmjølka av den direkte innveide fløten. For 1943 er denne beregnet til 7 399 tonn. Det er da tatt hensyn til svinn ved skummingen. Fylkesvis oppgave over den beregnede skummetmjølk av innveid fløte er tatt inn i tabellen side 31.

Fordelingen mellom skummetmjølk og kjernemjølk er ikke helt nøyaktig, da enkelte meierier ikke har gitt spesifiserte oppgaver. I slike tilfelle har en ført det oppgitte kvantum på skummetmjølk.

I 1943 ble det foret opp eller solgt til oppforing i alt 26 tonn skummetmjølk, 9 tonn kjernemjølk og 26 tonn myse, mot henholdsvis 117, 86 og 664 tonn i 1942. Ikke nyttet myse var i 1943 4.5 tonn, mot 481 tonn i 1942.

4. Feittinnholdet i mjølka, oppgjør og fordeling av meieriene etter størrelsen (tabell 4).

Regelmessig undersøkelse av feittinnholdet i mjølka ble i 1943 utført ved 534 meierier og mottakerstasjoner, mot ved 553 i 1942. 327 meierier har utført feittbestemmelsen selv, mot 308 i 1942.

Feittprosenten i kumjølk var i 1943 i gjennomsnitt 3.71 mot 3.72 i 1942. Siden 1938 er feittprosenten regnet ut som veid gjennomsnitt. Før 1938 ble den regnet ut som gjennomsnitt av de oppgitte

feittprosent. I 7 fylker: Østfold, Vestfold, Telemark, Aust-Agder og Nordland, Troms—Finnmark ligger feittprosenten mellom 3.50 og 3.60. Og bare de tre fylker Rogaland, Hordaland og Vest-Agder viser en feittprosent på 3.80 og der over.

Av de enkelte meierier har 55 en gjennomsnittlig feittprosent på inntil 3.50, 328 hadde mellom 3.51 og 3.75, 138 hadde mellom 3.76 og 4.00 og 15 hadde 4.01 eller mer, mens 27 ikke har gitt opp feittprosenten i kumjølk.

Feittprosenten i geitmjølk veksler mye mer enn for kumjølk. For 1943 har en fått inn 41 oppgaver over feittprosenten i geitmjølk. De omfatter ca. 90 pst. av den innveide geitmjølka. Etter veid gjennomsnitt blir feittprosenten 3.34 i 1943 mot 3.57 i 1942. Gjennomsnittet for Oppland med 22 oppgaver er 3.55 mot 3.70 i 1942. Sogn og Fjordane har 3.37 i 1943 mot 3.48 i 1942 og Troms har 2.74 i 1943 mot 2.67 i 1942.

Oppgjør for mjølka etter feittinnholdet har i 1943 vært gjennomført ved 528 meierier mot ved 538 i 1942. 10 har gjort opp etter diff. 0.2, 35 etter diff. 0.3, 436 etter diff. 0.4 og 47 har hatt annen eller varierende differens eller ikke oppgitt denne. Ved 39 meierier har oppgjøret vært foretatt etter annet grunnlag enn feittinnholdet.

Reduktaseprøve ble i 1943 brukt ved 429 meierier mot 461 i 1942, og annen kvalitetsprøve ved 33 meierier mot ved 32 i 1942. Ved 373 meierier har det vært tatt hensyn til disse prøver ved oppgjøret mot ved 408 i 1942.

Størrelsen av meieriene. Fordelingen i størrelsesgrupper skjer på grunnlag av den innveide mjølkemengden. Det blir liten forskjell i fordelingen enten en bruker den innveide eller den behandlede mjølkemengden som grunnlag. Følgende tabell viser utviklingen for hele riket fra 1900 og til nå.

År	Meierier med innveid mjølk pr. år						
	Under 100 tonn	100–200 tonn	200–500 tonn	500–1000 tonn	1000–2000 tonn	2000–5000 tonn	Over 5000 tonn
1900.....	310	247	207	47	7		7
1910.....	225	196	203	65	28		15
1920.....	116	106	187	86	34		23
1930.....	129	100	188	128	53		44
1931.....	121	101	178	127	62		49
1932.....	119	103	175	121	68		53
1933.....	125	91	164	127	68		57
1934.....	116	92	171	123	72		59
1935.....	105	84	170	129	72		61
1936.....	92	85	164	131	88		74
1937.....	97	87	148	147	88		75
1938.....	76	65	148	138	106	58	27
1939.....	70	57	130	135	108	72	30
1940.....	75	60	135	124	95	59	24
1941.....	112	77	149	120	72	47	18
1942.....	112	91	155	112	63	38	10
1943.....	111	104	153	102	56	28	8

Oppgavene for de siste år har vært særlig preget av forholdene under krigen. Relativt små avlinger og lite eller ikke noe kraftfor har ført til krise i mjølkeproduksjonen. Mjølkemengden ved meieriene har gått sterkt ned. Tallet på meierier med over 500 tonn innveid mjølk er blitt ferre, med tilsvarende stigning i tallet for de mindre meierier.

5. Produksjon av smør, ost og mysost (tabell 6).

Reglementet for ysting ble endret fra 15. januar 1941. Det ble da tillatt å yste kvartfeit (K. 20) edamer- og gaudaoost. Feittinnholdet i geit- og fløtemysost ble nedsatt til 28 pst. feitt i tørrstoffet for helfeit og 20 pst. for halvfeit ost.

Fra samme tid ble det gitt et alminnelig forbud mot å yste hvitost med over 25 pst. feitt i tørrstoffet. Med visse innskrenkninger er det dog gitt dispensasjon for ysting av sveitser-, edamer- og normannaost. Det ble ikke fastsatt noen særskilt prisklasse for ost med 25 pst. feitt i tørrstoffet. Bestemmelsen førte derfor til at det bare ble ystet med inntil 20 pst. feitt i tørrstoffet, dvs. bare kvartfeit ost.

Fra 1. februar 1941 ble vannprosenten i smør forhøyet fra 16 til 18 pst.

Ved forordning av Forsyningsdepartementet av 25. mars ble det gitt følgende nye bestemmelser om regulering av ostproduksjonen gjeldende fra 1. april 1942:

1. Det er forbudt å framstille ost av noe slag (herunder mysost og margarinost) med høyere fettprosent i tørrstoff enn 12 pst. Unntatt fra forbudet er:
 - a. Framstilling av sveitserost og normannaost med inntil 48 pst. fett i tørrstoffet.
 - b. Framstilling av blandet geitmystsost (B. G. 28) med inntil 30 pst. fett i tørrstoffet.
 - c. Framstilling av fløtemysost (H. 20) med inntil 22 pst. fett i tørrstoffet.
 - d. Framstilling av ekte geitmystsost.

Bortsett fra de nevnte unntak vil det således i alminnelighet bare bli framstilt ost som er av mager eller M. 10 typer.

Produksjonen av smør var i 1943 8 959 tonn mot 11 252 tonn i 1942 og 17 589 tonn i 1939.

Produksjonen av smør og de enkelte ostsorter i de senere år har vært som tabellen side 9 viser.

Endringene i ystingsreglementet har ført til at de hel- og halvfeite ostsorter praktisk talt helt er gått ut av produksjonen. Bare normannaosten er produsert i noen utstrekning. Produksjonen av sveitserost har gått ytterligere ned og utgjør i 1943 bare ca. 7.8 pst. av produksjonen i 1939.

	Produksjon i tonn:							
	1936	1937	1938	1939	1940	1941	1942	1943
Smør	11 379	12 118	14 521	17 589	13 435	8 424	11 252	8 959
Sveitserost	648	617	552	522	253	187	83	40
Edamerost	helfeit	447	454	542	537	424	18	31
	halvfeit	-	-	-	-	-	5	-
	kvartfeit	-	-	-	-	-	157	40
	mager	-	-	-	-	-	76	97
Gaudaost	helfeit	4 141	4 246	4 677	4 784	3 295	47	23
	halvfeit	1 017	990	855	802	1 096	354	11
	kvartfeit	-	-	-	-	-	3 035	310
	mager	-	-	-	-	-	2	1 606
Nøkkelost	helfeit	246	254	339	325	217	9	3
	halvfeit	1 233	1 277	1 415	1 308	1 091	84	2
	kvartfeit	658	804	658	662	600	1 221	213
	mager	635	636	447	354	354	408	1 323
Normannaost	-	-	-	-	252	254	262	193
Pultost	816	734	652	636	748	831	296	211
Kjernemjølksost	-	-	-	-	-	225	126	165
Gammalost	241	277	287	274	234	101	44	37
Andre ostsorter	441	291	412	148	150	216	485	266
Sum hvit ost	10 523	10 580	10 836	10 604	8 716	7 162	4 865	2 982
Reveost	-	-	311	279	167	135	1	-
Kasein	3 158	3 206	3 195	2 319	1 662	775	363	591
Geitmystsost	ekte	506	421	435	438	291	232	201
	blandet	3 573	3 753	3 996	4 132	3 005	2 684	2 052
Fløtemystsost	helfeit	72	64	80	66	175	469	134
	halvfeit	1 111	1 141	1 205	1 329	1 357	1 441	1 273
Mysost	1 793	1 739	1 723	1 425	1 123	1 187	939	718
Prim	545	540	366	410	425	473	315	359
Sum brun ost	7 600	7 658	7 805	7 800	6 376	6 486	4 914	3 178

Produksjonen av hvit ost i det hele var i 1943 2 982 tonn mot 4 865 tonn i 1942 og 10 604 tonn i 1939.

På grunn av det nye ystingsreglement ystes det nå omrent bare magre ostesorter, og da særlig mager gaudaost og mager nøkkelost. Produksjonen av «andre ostsorter» er gått ned fra 485 tonn i 1942 til 266 tonn i 1943, mens kaseinproduksjonen har steget tilsvarende. Alle ostsorter viser sterk nedgang.

For mysostgruppen er nedgangen forholdsvis ennå sterkere enn for hvit ost. Bare produksjonen av ekte geitmystsost har holdt seg oppe som for 1942. For mysost under ett var produksjonen i 1943 3 178 tonn mot 4 914 tonn i 1942. Det er ca. 40.7 pst. av produksjonen i 1939.

Følgende sammenstilling viser utviklingen i meieridriften på grunnlag av oppgavene over den innveide mjølkemengden og produksjonen:

År	Innveid mjølk tonn	Produsert i alt tonn					
		Smør	Magerost	Feitost	Kasein og reveost	Geit- og fløtemysost	Mager mysost og prim
1875.....	16 739	298	370	158	-	-	-
1890.....	77 278	1 440	1 569	515	-	-	-
1900.....	184 024	3 580	1 341	1 256	-	-	1 716
1910.....	277 765	3 707	3 044	1 772	-	-	2 981
1915.....	304 807	3 070	1 818	2 541	-	-	2 640
1920.....	281 434	1 157	2 427	4 465	-	-	4 201
1925.....	351 869	2 668	2 645	5 097	679	2 502	3 867
1926.....	368 323	3 355	2 894	4 293	822	2 526	2 895
1927.....	380 765	3 246	2 683	4 737	1 393	3 409	2 919
1928.....	393 457	3 299	2 720	5 092	1 076	3 337	2 946
1929.....	408 900	3 768	2 666	4 930	1 420	3 718	2 575
1930.....	427 676	3 945	2 524	5 964	1 271	3 734	2 408
1931.....	460 552	6 020	2 732	7 138	842	3 764	2 132
1932.....	483 169	7 882	2 311	6 782	891	3 918	2 001
1933.....	500 526	8 778	2 402	7 014	1 084	4 023	2 049
1934.....	522 931	9 238	1 966	7 646	1 413	4 421	1 963
1935.....	¹ 536 145	9 285	2 695	7 853	1 308	4 585	2 307
1936.....	602 904	11 379	2 388	8 135	3 158	5 262	2 338
1937.....	636 306	12 118	2 519	8 061	3 206	5 379	2 279
1938.....	710 217	14 521	2 044	8 792	3 506	5 716	2 089
1939.....	792 621	17 589	1 926	8 678	2 598	5 965	1 834
1940.....	653 052	13 435	1 936	6 781	1 829	4 828	1 548
1941.....	524 757	8 424	6 190	972	910	4 826	1 660
1942.....	424 989	11 252	4 498	367	364	3 660	1 254
1943.....	375 509	8 959	2 803	174	591	2 101	1 077

¹ Fra 1935 er innveid fløte omregnet til helmjølk.

Før 1900 hadde en ikke oppgaver over produksjonen av mager mysost og prim og for geit- og fløtemysost fikk en ikke særskilte oppgaver før 1925. Inntil 1939 var det jevn og sterk stigning for innveid mjølk. Produksjonen av smør var bortsett fra noe nedgang i årene 1915 til 1925 stort sett omtrent uforandret inntil 1930. Siden har det vært sterk stigning inntil 1939. For feitost og geit- og fløtemysost var det jevn stigning inntil 1939. For de magre sorter både av hvite og brune øster var det stort sett nedgang i produksjonen, særlig i årene 1937—1939. Fra 1939 er dette helt forandret. For innveid mjølk er det nedgang fra 792 621 tonn i 1939 til 375 509 tonn i 1943. Smørproduksjonen gikk ned fra 17 589 tonn i 1939 til 8 424 tonn i 1941. I 1942 gikk den igjen opp til 11 252 tonn, men for 1943 er den igjen gått ned til 8 959 tonn. Produksjonen av feitost har gått ned fra 8 678 tonn i 1939 til 174 tonn i 1943 og for geit- og fløtemysost fra 5 965 tonn i 1939 til 2 101 tonn i 1943. For magerost gikk produksjonen opp fra 1 926 tonn i 1939 til 6 190 tonn i 1941, men er gått ned igjen til 2 808 tonn i 1943. Produksjonen av kasein og reveost var i 1938 3 506 tonn, men er gått ned til 591 tonn i 1943. For mager mysost og prim var produksjonen i 1939 1 834 tonn og gikk ned til 1 077 tonn i 1943.

6. Salg av mjølk m. v. (tabell 5).

Oppgavene i tabell 5 over salg av mjølk viser nå det direkte salg av mjølk til konsum. Inntil 1938 omfattet tabellen foruten salg til husholdningsbruk også salg til bakerier og konditorier, margarin- og hermetikkfabrikker og andre næringsmiddelindustrier. Materiale til å belyse denne omlegging har en hatt siden 1935, men har ikke villet spesifisere salget på de enkelte grupper før det var vunnet mer erfaring for at oppgavene var ensartede fra år til annet.

Tidligere viste oppgavene i tabell 5 hvor den solgte mjølka var produsert, men derimot ikke hvor den ble solgt. For sammenlikning med tidligere års oppgaver kan en vise til rikstallene i de spesifiserte tabeller i teksten både for konsumsalget, salg til bakerier m. v. og oversikten over det samlede salg av mjølk.

I 1941 ble det vedtatt en rekke bestemmelser til regulering av salg av mjølk til konsum. I siste halvdel av 1941 ble denne regulering avløst av rasjonering som igjen ble meget sterkt skjerpet fra 1. desember 1941. Disse sistnevnte regler for rasjonering var uforandret i 1942. Bestemmelsene for rasjoneringen er inntatt i meieristatistikken for 1941, side 11 og en henviser derfor til dette.

Den rasjonering av mjølk og smør (feitt) som gjaldt i 1942 har vært den samme for 1943 når en ser bort fra mjølkerasjonen til produsentene som ved Næringsdepartementets forordning av 18 mai 1943 ble nedsatt fra $\frac{3}{4}$ liter til $\frac{1}{2}$ liter pr. person og dag. Forbudet mot framstilling og omsetning av fløte har vært gjeldende også i 1943.

Forordningen av 18. mai 1943 innskjerpet dessuten leveringsplikten for mjølk. Den bestemte at leverandørene plikter å levere mjølk også på søndag og helligdager og andre fridager. Videre ble det bestemt at alle leveringspliktige mjølkeleverandører innen 15. juni 1943 skal innlevere separatorkulene til de separatorer de har, til det meieri hvortil de har leveringsplikt. Enn videre skulle alle kjerner plomberes eller forsegles av lensmannen.

Salg av mjølk til konsum i tonn.

År	Helmjølk	Kulturmjølk	Skummet-mjølk	Kjernemjølk (saup)	Fløte	Kremfløte	Bakerkrem	Sum
1935...	103 144	2 006	48 828	4 902	9 419	2 035		170 334
1936...	112 667	1 588	49 208	4 865	9 175	1 467	632	179 602
1937...	121 603	1 278	49 246	5 320	9 250	1 606	574	188 877
1938...	131 406	1 435	46 579	5 488	9 073	1 529	783	196 293
1939...	138 338	1 879	48 005	5 730	9 235	1 419	1028	205 634
1940...	140 101	1 002	54 060	5 545	7 317	1 179	915	210 119
1941...	220 534	2 479	58 512	4 694	7 468	96	79	293 862
1942...	119 340	1 785	126 641	10 642	544	19	-	258 971
1943...	136 659	63	106 307	10 191	3	-	-	253 223

Salg av mjølk til konsum gikk ned med 11.9 pst. fra 1941 til 1942. Fra 1942 til 1943 er det en ubetydelig nedgang. Tallene for 1943 viser oppgang for salget av helmjølk med en tilsvarende nedgang i salget av skummetmjølk. For salget av kjernemjølk er det liten forandring, mens fløte og kulturmjølk praktisk talt er blitt borte fra markedet i 1943.

Det vesentligste av salget av konsummjølk skjer ved bymeieriene. Ved disse var det solgt 189 869 tonn i 1943 mot 203 406 tonn i 1942. Tallene for 1943 viser en tendens til at salget i byene synker sterkere enn salget for øvrig.

Salg av mjølk til margarinfabrikker, hermetikkfabrikker og annen næringsmiddelindustri (herunder også bakerier og konditorier) i tonn.

År	Margarinfabrikker				Andre industrier				Sum i alt
	Helmjølk	Skummet- mjølk	Fløte	Sum	Helmjølk	Skummet- mjølk	Fløte	Sum	
1935....	90	2 648	520	3 258	581	3 053	216	3 850	7 108
1936....	146	2 937	523	3 606	1 266	2 025	150	3 441	7 047
1937....	37	2 260	468	2 765	1 106	4 354	101	5 561	8 326
1938....	130	2 620	864	3 614	1 041	3 654	136	4 831	8 445
1939....	67	2 451	716	3 234	822	4 428	107	5 357	8 591
1940....	91	2 325	355	2 771	1 371	4 108	541	6 020	8 791
1941....	74	1 669	252	1 995	3 204	4 851	559	8 614	10 609
1942....	82	1 538	121	1 741	134	6 754	—	6 888	8 629
1943....	—	807	75	882	11	5 802	—	5 813	6 695

Følgende sammendrag viser det samlede mjølkesalg ved meieriene i 1943 sammenliknet med tidligere år:

Samlet mjølkesalg i tonn.

År	Helmjølk	Kulturmjølk	Skummet- mjølk	Kjernemjølk (saup)	Fløte	Krem- fløte	Baker- krem	Sum	I pst. av innveid mjølk
1900...	—		—			—		64 000	34.7
1910...	—		—			—		129 500	46.7
1915...	—		—			—		163 260	53.6
1920...	—		—			—		171 600	61.0
1925...	112 406		39 621			8 616		160 643	45.7
1926...	111 579		42 937			10 090		164 606	44.7
1927...	116 337		49 153			12 338		177 828	46.7
1928...	118 012		51 427			11 841		181 280	46.1
1929...	122 595		49 958			12 821		185 374	45.3
1930...	121 428		51 446			13 032		185 906	43.5
1931...	103 395		49 753			12 376		165 524	35.9
1932...	89 792	1 542	48 502	3 916	11 121	1 850		156 723	32.4
1933...	88 809	1 554	50 230	4 662	9 874	1 764		156 893	31.3
1934...	93 978	1 782	48 935	4 902	9 639	1 917		161 153	30.8
1935...	98 853	2 022	54 780	4 911	9 787	2 629		172 982	32.4
1936...	112 448	1 607	56 928	4 872	9 128	1 899	676	187 558	31.1
1937...	122 592	1 285	54 298	5 333	9 718	1 720	596	195 542	30.7
1938...	130 931	1 530	53 884	5 592	9 757	1 726	795	204 215	29.3
1939...	139 227	1 879	54 884	5 730	10 058	1 419	1 028	214 225	27.0
1940...	141 563	1 002	60 493	5 545	8 213	1 179	915	218 910	33.5
1941...	223 812	2 479	65 032	4 694	8 279	96	79	304 471	58.0
1942...	119 556	1 785	134 933	10 642	665	19	—	267 600	63.0
1943...	136 670	63	112 916	10 191	78	—	—	259 918	69.2

Salg av mjølk til industrielt bruk var i 1943 6 695 tonn mot 8 629 tonn i 1942. Meieriene oppgaver over salg av mjølk til industrielt bruk og til bakerier og konditorier m. v. er ikke fullstendige fordi salget ikke alltid er tilstrekkelig spesifisert. En sammenlikning med de i senere avsnitt inntatte oppgaver fra margarinfabrikkene viser dette. En oppdeling av mjølkesalget på de enkelte hovedoppgaver er av så stor interesse at en finner god grunn til å ta inn disse oppgaver selv om fordelingen ikke er helt nøyaktig. I de tilfelle det ikke foreligger spesifisering av mjølkesalget er det hele salgskvantum ført på salg til konsum (husholdningsbruk). Oppgavene over salg til margarinfabrikker og andre industrier (herunder bakerier og konditorier) er derfor minimumstall.

Det samlede mjølkesalg var i 1943 259 918 tonn helmjølk, skummetmjølk, fløte m. v. i alt, svarende til 69.2 pst. av den innveide mjølkemengde. Ved helmjølksberegningen (se side 17 og 18) utgjør mjølkesalget 36.5 pst. av den innveide mjølkemengde. I 1942 ble det solgt 267 600 tonn svarende til 63.0 pst. av den innveide mjølkemengde. Ved helmjølksberegningen var prosenten 29.3 i 1942. Fra 1942 til 1943 er det således liten forandring i samlet mjølkesalg.

7. Mjølkomsetningen utenom meieriene.

Etter «omsetningsloven» av 6. juni 1930 og tilleggslover av 24. juni 1931 og 29. juni 1934 som ble ombyttet med ny «omsetningslov» av 10. juli 1936, har det i realiteten vært adgang til å legge avgift på all omsetning av mjølk. Det er imidlertid vedtatt regler som unntar en del mjølkesalg for avgift. Således er bruk med 1 mjølkekø i alminnelighet frittatt for avgift og likeledes enkelte distrikter hvor mjølkesalget enten er tilfeldig eller av mindre betydning.

Mjølkesentral	1939	1940	1941	1942	1943
	Liter	Liter	Liter	Liter	Liter
Østlandets	26 355 437	20 494 074	15 287 145	5 841 316	3 003 498
Telemark	1 872 000	1 615 200	1 006 596	164 377	132 096
Aust-Agder	1 246 801	1 201 293	1 323 803	866 765	731 160
Vest-Agder	1 807 413	1 630 920	892 720	451 115	243 048
Vestlandske	7 852 651	6 131 741	4 848 079	1 231 455	598 359
Møre	1 692 940	1 422 029	1 327 000	308 856	483 835
Trøndelag	2 808 213	2 257 055	2 103 075	823 343	807 054
Nord-Norges	1 311 887	1 120 543	1 271 021	428 529	228 190
Sum	44 947 342	35 872 855	28 059 439	10 115 756	6 227 240

For hele landet under ett viser denne oppgave at det fra 1932 til 1939 har vært jevn, men relativt liten nedgang. For de senere år har nedgangen

vært meget sterk slik at den avgiftspliktige mjølkeomsetningen utenom meieriene i 1943 bare var 13.85 pst. av omsetningen i 1939.

Tallene for de enkelte områder er imidlertid svært ujevne fra år til år. Dette kommer av at oppgavene ikke er like omfattende alle år.

Nye distrikter er f. eks. trukket inn under lovens område og gjennomføringen av reglene er blitt mer effektiv. Dertil kommer også eventuelle endringer i beregningsgrunnlaget. Alt dette gjør at det er vanskelig å dømme om utviklingen på grunnlag av disse oppgavene.

8. Oppgaver fra margarinindustrien.

De foreliggende oppgaver over mjølk til industrielt bruk — både de i industristatistikken og i meieristatistikken — er delvis ufullstendige. For margarinindustrien har en dog særskilte fullstendige oppgaver, og da disse er av spesiell interesse, tar en med en oversikt for denne industrien. Som før nevnt omfatter oppgaven over salg av mjølk også salg til industrielt bruk.

År	Produ- sert mar- garin	Forbruk av:					Av dette gårds- og fjell- smør	Produ- sert mar- garin- ost	Til dette gikk med oste- masse	Produ- sert mar- garin- mysost	Til dette gikk med mager mysost og prim
		Hel- mjølk	Skum- met- mjølk og kjerne- mjølk	Flete	Sum mjølk og flete	Smør					
		Tonn	Tonn	Tonn	Tonn	Tonn	Tonn	Tonn	Tonn	Tonn	Tonn
1925 . . .	44 343	2 779	6 805	165	9 749	573	-	-	-	94.2	78.8
1926 . . .	42 898	1 887	6 355	201	8 443	479	-	-	-	4.7	4.0
1927 . . .	43 335	1 385	6 570	198	8 153	477	-	-	-	16.1	12.6
1928 . . .	46 672	742	7 846	192	8 780	454	-	30.7	24.3	28.5	22.9
1929 . . .	47 240	1 147	7 155	147	8 449	384	-	137.7	109.4	-	-
1930 . . .	47 423	1 053	6 934	171	8 158	322	-	82.9	66.1	6.1	4.5
1931 . . .	47 763	671	6 808	422	7 901	413	40	74.4	53.6	14.3	10.7
1932 . . .	47 925	412	6 072	720	7 204	1 565	508	76.9	53.0	6.7	5.1
1933 . . .	48 149	299	5 413	687	6 399	3 066	1 349	55.3	39.6	6.7	5.0
1934 . . .	49 613	386	5 068	917	6 371	5 112	2 063	68.6	47.5	-	-
1935 . . .	51 515	219	4 753	866	5 838	4 829	1 556	66.0	47.5	-	-
1936 . . .	55 347	361	4 453	755	5 569	6 581	1 543	48.9	38.5	8.3	6.2
1937 . . .	53 959	80	4 467	943	5 490	6 819	1 296	35.5	29.3	34.1	22.7
1938 . . .	55 013	45	4 255	¹ 1 018	¹ 5 318	9 130	1 618	5.0	3.1	418.9	279.9
1939 . . .	56 197	39	4 044	¹ 826	¹ 4 909	12 165	1 766	5.0	2.3	287.6	182.7
1940 . . .	47 243	43	3 001	¹ 710	¹ 3 754	9 142	944	-	-	171.0	114.2
1941 . . .	41 835	113	2 650	530	3 293	3 702	175	-	-	35.4	13.5
1942 . . .	25 270	7	1 264	144	1 415	2 232	1	-	-	-	-
1943 . . .	27 570	-	814	84	898	2 181	4	-	-	-	-

¹ Rettede oppgaver.

Det er nedgang i mjølkeforbruket, mens margarinproduksjonen har øket litt. Den for 1943 oppgitte fløtemengde, 83 144 liter (omregnet til ca. 84 tonn), svarer til 22 888 kg smør. Etter margarinkontrollens oppgaver er det til innblanding i margarinen i 1943 gått med 2 204.2 tonn smør og fløte omregnet til smør.

Innblandingsprosentene for smør har vært følgende:

Fra 9. februar 1942 inntil 1. mars 1943 10 pst. innblanding.
Fra og med 1. mars 1943 8 » ——

Ved kunngjøring av Prisdirektoratet av 30. juni 1941 ble det bestemt at det fra 14. juli 1941 bare skulle være 3 prisklasser for margarin og at det for hver prisklasse ble fastsatt en minsteprosent for smørinnblanding.

Fra 8. september 1941 var det forbud mot framstilling av margarin i andre prisklasser enn i prisklasse 1 og med 4 pst. minsteinnblanding av smør. Det ble dog tillatt å framstille bakermargarin i prisklasse 2 med 9 pst. minsteinnblanding av smør. Den gjennomsnittlige innblanding ble avregnet etter 4 pst. På grunn av vanskeligheter med sending av smør til Nord-Norge ble smørinnblandingen ved margarinfabrikkene i Bodø og Valnes og nordenfor helt opphevet fra og med 20. september 1941.

Fra 9. februar 1942 ble det tillatt å framstille margarin av prisklasse 1 og 2. Minsteinnholdet av smør i prisklasse 1 var 7 pst. og i prisklasse 2 12 pst. Den gjennomsnittlige innblanding for begge prisklasser måtte ikke overstige 10 pst. Det var ikke noen særskilt prisklasse for bakermargarin. Fra og med 9. februar 1942 har smørinnblandingen igjen vært gjeldende for margarinfabrikkene i Nord-Norge.

Fra og med 1. mars 1943 var gjennomsnittsinnblandinga 8 pst., og minsteinnblandinga i de enkelte prisklasser 5 og 10 pst.

Fra 11. november 1940 ble reglene for margarinavgift endret. Den skulle brukes til tilskudd til produksjonsmjølk ved meierier og til godkjent fjell- og gårdssmør, til utjevning av mjølkeprisen mellom mjølkesentralene og til regulering av markedet for mjølk og mjølkeprodukter og til bedring av omsetningen av disse produkter.

Fra 11. november 1940 til 23. mars 1941 var margarinavgiften 24 øre pr. kg margarin. Fra 23. mars til 1. juni 1941 var det ingen avgift på margarin. For å hindre prisstigning på margarin på grunn av økt smørinnblanding ble det fra 1. juni 1941 til 13. juli 1941 ytet et tilskudd pr. kg produsert margarin av 35 øre. Fra 14. juli til 27. august 1941 ble tilskuddet 25 øre pr. kg margarin.

Ved Prisdirektoratets kunngjøring nr. 132 av 30. juni 1941 ble det bestemt å opprette et margarinfond som skulle brukes til prisutjevning etter nærmere bestemmelse av Prisdirektoratet. Avgift til dette fond ble besluttet gjennomført fra 28. august 1941 med 9 øre pr. kg produsert margarin. Ved forhøyelsen av smørinnblandingen fra 9. februar 1942 ble avgiften opphevret. I bestemmelsene av 30. januar 1942 ble det imidlertid bestemt at fabrikker som blander inn mindre smør i margarinen enn de fastsatte minstesatser skulle svare en avgift til Prisdirektoratets margarinfond av kr. 3 pr. kg av mindreforbruket av smør.

Det fjell- og gårdssmør som blir brukt til innblanding i margarinen er underkastet tvungen kontroll siden 1. august 1934. Siden 1. november 1935 har den samme kontroll vært brukt også for det fjell- og gårdssmør som har rett til tilskudd. Fra 1. mai 1936 til 16. oktober 1939 var dette tilskudd fra 25 til 35 øre pr. kg smør eller fra 1.0 til 1.4 øre pr. 1 produkt.

sjonsmjølk. Fra 16. oktober 1939 ble tilskuddet nedsatt til 5 øre pr. kg smør eller 0.2 øre pr. l produksjonsmjølk og tilskuddet falt helt bort fra 1. oktober 1940. Produksjonen av fjell- og gårdssmør var så helt uten støtte til 1. juni 1941. Ved forordning av 28. mai 1941 ble omsetningsloven av 10. juli 1936 endret slik at fjell- og gårdssmøret som ble omsatt gjennom godkjente smørlag, godkjente enkeltprodusenter og meierier skal få utjevningstilskudd. Fjell- og gårdssmøret gikk da fra 1. juni 1941 inn i den av mjølkesentralene brukte utjevningsordning og fikk utjevning etter de samme regler som meieriene.

Størrelsen av tilskuddet for utjevning til fjell- og gårdssmør blir beregnet for hver måned av Norske Melkeprodusenters Landsforbund.

Den tilskuddsberettigede produksjon av fjell- og gårdssmør var i 1942 569 615 kg mot 1 078 283 kg i 1941 og 2 045 464 kg i 1940. Nedgangen er således meget sterk.

Kondensering av mjølk foregikk i 1942 ved 3 anlegg, derav 2 som bare foredlet ved kondensering og sterilisering.

Fabrikasjon av mjølkepulver har i 1942 foregått ved 3 anlegg.

Sterilisering av mjølk har ikke foregått i 1942 og av fløte er det bare et lite kvarntum som er sterilisert ved 2 anlegg.

Produksjon av is og iskrem av mjølk og fløte har ikke foregått ved meieriene i 1942 og 1943.

Mjølk og fløte brukt av meieriene til is og iskrem har det enkelte år vært følgende:

År	Helmjølk	Skummet-mjølk	Fløte	Sum
	Kg	Kg	Kg	
1932.....	-	-	-	50 237
1933.....	-	-	-	83 373
1934.....	-	-	-	94 340
1935.....	25 951	32 649	65 816	124 416
1936.....	581	111 200	32 767	144 548
1937.....	3 408	118 990	33 686	156 084
1938.....	5 366	154 214	38 591	198 171
1939.....	6 806	170 762	48 597	226 165
1940.....	95 902	87 103	128 133	311 138
1941.....	172 079	20 656	131 707	324 442
1942.....	-	-	-	-
1943.....	-	-	-	-

9. Mjølkemengden fordelt etter bruken.

Fordelingen av mjølka etter det den blir brukt til skjer på grunnlag av det brukte mjølkefett til hver gruppe. Således at når f. eks. alt feitt går til smørproduksjon og skummet- og kjernemjølka går til produksjon av magerost eller til konsum, blir hele mjølkemengden regnet som gått med til smørproduksjon. Framgangsmåten kan således føre til undervurdering av

tallene for ost og til direkte salg (konsum). For 1941 og 1942 ser en således at nedgangen i det samlede ostkvantum er betydelig mindre enn beregnet fordi det ikke blir tatt hensyn til den økende produksjon av magerost. Det direkte salg av helmjølk, skummetmjølk og fløte tilsammen viser på samme måte en sterkere stigning enn beregnet fordi det ikke er tatt hensyn til stigningen for skummetmjølk.

a. Absolutte tall.

År	I alt helmjølk	Av dette brukt til:				
		Smør	Ost	Direkte salg ¹	Annet ²	Svinn
	Tonn	Tonn	Tonn	Tonn	Tonn	Tonn
1875.....	16 739	11 081	1 473	4 185	-	-
1890.....	77 278	49 149	4 946	23 183	-	-
1900.....	184 024	89 436	12 514	64 040	18 034	-
1910.....	277 765	92 496	16 944	129 438	38 887	-
1915.....	304 807	74 982	25 604	163 072	41 149	-
1920.....	281 434	30 113	44 467	171 956	34 898	-
1925.....	351 869	66 700	71 271	160 656	35 713	17 529
1926.....	368 323	83 875	63 942	168 082	35 264	17 160
1927.....	380 775	81 150	74 152	185 429	29 175	10 869
1928.....	393 457	82 475	75 928	184 323	32 294	18 437
1929.....	408 900	94 200	77 797	194 392	30 711	11 800
1930.....	427 676	98 625	86 577	194 409	28 516	19 549
1931.....	460 552	150 500	97 633	172 702	21 360	18 357
1932.....	483 169	197 050	93 213	163 593	18 649	10 664
1933.....	500 526	216 815	98 371	155 605	15 550	14 185
1934.....	522 931	227 243	108 458	161 205	15 455	10 570
1935.....	536 145	228 406	111 250	³ 176 895	16 090	³ 3 504
1936.....	602 904	276 519	118 038	³ 189 161	18 590	³ 596
1937.....	636 306	293 259	119 000	200 018	23 310	719
1938.....	710 217	349 950	124 865	210 801	23 890	711
1939.....	792 621	422 136	125 015	220 726	24 040	704
1940.....	653 052	322 434	95 541	208 512	24 350	2 215
1941.....	524 757	192 979	51 386	263 423	15 759	1 210
1942.....	424 989	256 549	27 959	124 572	9 366	6 543
1943.....	375 509	209 097	16 209	137 068	4 945	8 190

¹ Utenom salg til husholdningsbruk omfatter oppgaven også levering til bakerier og konditorier, margarin- og hermetikkfabrikker o. a. næringsmiddelindustrier. ² Omfatter mjølk til kondensering, sterilisering, is og iskrem og mjølkepulver. ³ Se beretningene for disse år.

Oppgavene over det mjølka er brukt til viser store endringer gjennom årene. Særlig må en legge merke til den sterke økingen i forbruket til smørproduksjonen. Den har vært særlig sterk mellom 1930 og 1939 både absolutt og relativt. I 1940 og 1941 gikk dette forbruk igjen betydelig ned, men gikk for 1942 etter sterkt opp så det relative tall for dette år ligger mye høyere enn i noe år etter 1900. For 1943 er smørproduksjonen igjen gått betydelig ned. Til ysting har forbruket også gått jevnt opp til 1939, men har senere gått sterkt ned. Det relative tall for ysting var omrent uforandret mellom 1925 og 1935 da det gjennomgående var ca. 20 pst. Fra 1935 har det vært jevn nedgang som har økt betydelig i styrke fra 1940. Mjølk til direkte salg har vekslet fra tid til annen. Det

b. Relative tall.

År	I alt helmjølk	Av dette bruk til:				
		Smør	Ost	Direkte salg	Annet	Svinn
1875.....	100.0	66.2	8.8	25.0	-	-
1890.....	100.0	63.6	6.4	30.0	-	-
1900.....	100.0	48.6	6.8	34.8	9.8	-
1910.....	100.0	33.3	6.1	46.6	14.0	-
1915.....	100.0	24.6	8.4	53.5	13.5	-
1920.....	100.0	10.7	15.8	61.1	12.4	-
1925.....	100.0	19.0	20.2	45.7	10.1	5.0
1926.....	100.0	22.8	17.4	45.6	9.6	4.6
1927.....	100.0	21.3	19.5	48.7	7.7	2.8
1928.....	100.0	21.0	19.3	46.8	8.2	4.7
1929.....	100.0	23.0	19.0	47.5	7.5	3.0
1930.....	100.0	23.1	20.2	45.5	6.7	4.5
1931.....	100.0	32.7	21.2	37.5	4.6	4.0
1932.....	100.0	40.8	19.3	33.9	3.9	2.1
1933.....	100.0	43.3	19.7	31.1	3.1	2.8
1934.....	100.0	43.5	20.8	30.8	2.9	2.0
1935.....	100.0	42.6	20.7	¹ 33.0	3.0	¹ 0.7
1936.....	100.0	45.8	19.6	¹ 31.4	3.1	¹ 0.1
1937.....	100.0	46.1	18.7	31.4	3.7	0.1
1938.....	100.0	49.3	17.6	29.7	3.3	0.1
1939.....	100.0	53.3	15.8	27.8	3.0	0.1
1940.....	100.0	49.4	14.6	31.9	3.7	0.4
1941.....	100.0	36.8	9.8	50.2	3.0	0.2
1942.....	100.0	60.4	6.6	29.3	2.2	1.5
1943.....	100.0	55.7	4.3	36.5	1.3	2.2

¹ Se beretningene for disse år.

var god stigning til 1929—1930. Så var det fall til 1933. Senere har det vært stigning bortsett fra en mindre nedgang i 1940. Stigningen fra 1940 til 1941 har vært særlig sterkt, men rasjoneringen har så for 1942 brakt konsumsalget ned til langt under førkrigsnivået. For 1943 har konsummjølksalget tatt seg noe opp igjen. Her må en imidlertid være oppmerksom på at salget av skummetmjølk ikke kommer til uttrykk i denne tabell. Omregning av smør, ost og fløte til helmjølk er foretatt etter beregning av feittforbruk til disse produksjoner.

10. Meieriene fordelt etter produksjonsretning (tabell 1).

Fordelingen er utført etter bruken av mjølka. For å kunne bli regnet med i de spesielle grupper har en tidligere krevd at minst 90 pst. av mjølka måtte være brukt til den produksjon som var særegen for gruppene. Dette kravet opprettholder en også nå, men utviklingen av meieribruket har ført til at det er mange grensetilfelle som det kan være tvil om hvor en skal føre. For mjølkesalgsmeieriene har en således fra og med 1935 gjort den forandring at en istedenfor 90 pst. detaljsalg satte grensen for detaljsalg ved minst $\frac{2}{3}$ av det behandlede kvantum og at resten utelukkende skulle være brukt til smørproduksjon.

Fra 1937 har en bearbeidd spesialloppgavene mer enn før. For grense-

tilfellene har en til dels gått utenfor bestemmelsene for gruppering av meieriene for å få det enkelte meieri med i den gruppe hvor det naturlig hører til. Dette er omtalt nærmere ved behandlingen av spesialgruppene.

Årets oppgaver viser at mjølkeomsetningen nærmer seg en krise. En har derfor ikke villet foreta noen omgruppering, men latt de fleste meierier bli i den gruppe hvor de naturlig hører til i håp om at krisen blir forbiklippende. (Om stigningen i antall mottakerstasjoner se beretningen f. forr. år.)

I tabellen er det skilt mellom smørmeierier og fløtemeierier. Videre kan en merke seg at gruppen feitostysterier ikke har noe meieri. Etter hvert er meieriene i denne gruppe naturlig gått over til gruppene for kombinerte smør- og ostemeierier eller gruppen blandet drift. Meierier som ikke er kommet med i noen av særgruppene er samlet i gruppen «blandet drift», som under den spesielle omtale er delt opp i to undergrupper.

Følgende oppgave viser fordelingen i produksjonsgrupper for de senere år:

	Antall det enkelte år:						
	1937	1938	1939	1940	1941	1942	1943
Mjølkesalgsmeierier	40	29	26	23	39	24	21
Mottakerstasjoner	213	210	215	200	235	225	221
Smørmeierier	96	92	92	65	49	51	47
Fløtemeierier	—	—	—	24	20	22	8
Sætermeierier	28	25	21	20	19	17	15
Feitostysterier	6	8	6	—	—	—	—
Mysostkokerier	30	31	31	33	34	33	29
Komb. smør- og ostemeierier ..	65	73	69	68	62	73	63
Gammalostysterier	12	17	17	15	11	9	6
Meierier med blandet drift ..	149	130	122	122	123	124	157
Kondenseringsfabrikker	3	3	3	3	3	3	3
Samlet antall meierier ...	642	618	602	573	595	581	570

11. De økonomiske resultater.

I løpet av 1940 ble noteringene for mjølk og meieriprodukter satt opp flere ganger. Samtidig med den siste forhøyelse ble det satt maksimalpriser fra 1. oktober 1940. Maksimalprisene har senere stått uforandret. Herfra dog unntatt skummetmjølk og kjernemjølk og et par ostsorter.

For helmjølk til konsum ble maksimalprisen i prisgruppe I satt til 42 øre pr. liter i løst mål inklusive omsetningsavgift. Levert på flasker er det et tillegg i prisen av 3 øre pr. flaske. Det vesentligste av den omsette mjølk i prisgruppe I blir omsatt som flaskemjølk. Ved Prisdirektoratets bestemmelse av 29. november 1941 har kontrollnemndene adgang til å forhøye tillegget for levering av mjølk på flasker fra 3 til 4 øre pr. flaske.

Prisgruppe V for mjølk i utsalg ble opphevret fra 1. august 1941 og de distrikter som hørte til denne prisgruppe ble lagt under prisgruppe IV.

Ved Prisdirektoratets kunngjøring nr. 207 av 29. november 1941 ble prisen for skummetmjølk i utsalg forhøyet til henholdsvis 20, 18, 17 og 16 øre pr. liter i prisgruppene I—IV. For kjernemjølk og skummet kulturmjølk er maksimalprisen 3 øre høyere pr. liter.

*Maksimalpriser på mjølk og fløte i utsalg fra 1. oktober 1940.
Prisendring på skummetmjølk og kjernemjølk fra 2. desember 1941.*

Prisgruppe	I	II	III	IV
	Øre pr. l	Øre pr. l	Øre pr. l	Øre pr. l
Helmjølk	42	40	38	36
Uskummet kulturmjølk.....	45	43	41	39
Skummet mjølk	20	18	17	16
Kjernemjølk og skummet kulturmjølk	23	21	20	19
Fløte, maksimum 16 pst.....	235	220	210	200
Sterilisert fløte ($\frac{1}{4}$ l fl.)	46	46	46	46

Noteringene gjelder salg i løst mål. Ved omsetning på flasker er det minst 3 øres tillegg pr. flaske, ofte 4 øre.

Allerede fra slutten av februar 1941 fattet Meieribrukets sentralstyre beslutning om å garantere alle meierier den offisielle notering for salg av meieriprodukter til kjøpmenn. Fra 1. juli 1941 ble det gjennomført kvalitetsbetaling for ost.

I følgende oppgave har en satt opp de siste børsnoteringer og maksimalprisene pr. 1. oktober 1940 og 23. desember 1941 for å vise prisutviklingen.

Meierienes priser for salg av smør og ost til detaljister og store forbrukere.

	Børsnotering		Maksimalpriser	
	1 ³ / ₁₀ 1939	2 ¹ / ₂ 1940	1 ¹ / ₁₀ 1940	2 ³ / ₁₂ 1941
Kløvermerket meierismør	kr. 3.60	kr. 3.60	kr. 4.10	kr. 4.10
Off. godkjent gårds- og fjellsmør	» 3.15	» 3.15	» 3.75	» 3.75
Sveitserost, helfeit F. 45	» 3.00	» 3.15	» 3.35	» 3.35
Edamerost, helfeit F. 45	» 2.20	» 2.35	» 2.55	» 2.55
— , halvfeit, H. 40	» —	» —	» 2.45	» 2.45
— , kvartfeit K. 20	» —	» —	» —	» 2.00
Gaudaost, helfeit F. 45	» 2.00	» 2.15	» 2.35	» 2.35
— , halvfeit H. 30	» 1.70	» 1.85	» 2.05	» 2.05
— , kvartfeit K. 20	» —	» —	» —	» 1.80
Nøkkelost, helfeit F. 45	» 2.05	» 2.20	» 2.40	» 2.40
— , halvfeit H. 30	» 1.70	» 1.85	» 2.05	» 2.05
— , kvartfeit K. 20	» 1.45	» 1.50	» 1.80	» 1.80
— , mager M. 10	» 1.25	» 1.30	» 1.50	» 1.60 ¹
— , mager M. 0	» —	» —	» —	» 1.35
Normannaoost, helfeit, F. 45	» 2.60	» 2.75	» 2.95	» 2.95
Pultost, gjæret	» 1.20	» 1.35	» 1.55	» 1.55
Kjernemjølksost	» —	» —	» —	» 1.45
Gammalost	» 1.95	» 2.10	» 2.30	» 2.30
Hvit geitost, helfeit	» —	» —	» —	» 3.00
” — , halvfeit	» —	» —	» —	» 2.20
” — , mager	» —	» —	» —	» 1.50
Ekte geitmystsost, helfeit F. 28	» —	» —	» 3.65	» 4.10
Blandet geitmystsost B.G. 28	» 2.10	» 2.25	» 2.50	» 2.50
Fløtemystsost, helfeit F. 28	» —	» —	» 2.35	» 2.35
— , halvfeit H. 20	» 1.50	» 1.55	» 1.75	» 1.75
Mager mysost	» 0.80	» 0.85	» 1.10	» 1.10
Prim, vanlig	» —	» —	» 1.05	» 1.05
Karamellprim	» —	» —	» 1.40	» 1.40

¹ Endring 1³/₁₀ 1942.

Disse prisoppgaver på meieriprodukter omfatter ikke alle ostsorter
Særlig må nevnes at det er satt særskilte priser for gårds- og sæterost.

For å kunne motvirke den stadige nedgang i mjølkemengden ved meieriene ble det ved Prisdirektoratets kunngjøring nr. 208 av 29. november 1941 vedtatt regler for statstilskudd for økt levering av mjølk. Grunnlaget for tilskuddsberegningen skulde være den mjølkemengde som ble innveid ved meieriet den tilsvarende måned i foregående år med fradrag av 35 pst. For den mjølkemengde som ble innveid over dette grunnkvantum ble det så gitt et pristillegg som varierte etter økingen av mjølkemengden. Tillegget ble beregnet for hele mjølkemengden ved meieriet under ett. Det hevet seg derfor straks røster for en endring i disse regler fordi man mente at den enkelte leverandør som økte sin levering ikke ble nok tilgodesett derved at tilskuddet ble fordelt også til de leverandører som ikke hadde økt sin levering av mjølk. Ved kunngjøring nr. 234 av 24. januar 1942 endret Prisdirektoratet reglene for statstilskudd til øking av mjølkeleveringen til meieriene til følgende:

«Tilskudd til øking av melkeleveringen til meieriene.

- 1) Meieriene vil bli tilstått tilskudd av Landbruksdepartementet i forhold til økt innveid melkemengde etter følgende regler:

Grunnlaget for tilskuddsberegningen skal være den melkemengde som ble innveid ved meieriet i den tilsvarende måned i 1941 med fradrag av 35 prosent. Altså slik at det for januar-tilskuddet 1942 legges til grunn innveid melkemengde i januar 1941 med fradrag av 35 prosent og tilsvarende for senere måneder. For øking pr. måned utover det fastsatte grunnkvantum gis følgende tilskudd:

For den del av økingen som er over 0 % og til og med 10 %
2 øre pr. l.

For den del av økingen som er over 10 % og til og med 20 %
4 øre pr. l.

For den del av økingen som er over 20 % 6 øre pr. l.

Tilskuddene blir å anvende av meieriet til øking av utbetalingsprisen til alle leverandørene ved meieriet.

- 2) I tillegg til de tilskudd som er nevnt under 1), vil det av Landbruksdepartementet bli tilstått tilskudd til de enkelte meierileverandører for økt levering av melk til meieriene etter følgende regler:

Grunnlaget for tilskuddsberegningen skal være hva vedkommende leverandør har levert til meieriet i den tilsvarende måned i 1941 med følgende fradrag:

- a) For leverandører som i kalenderåret 1941 har levert under 5 000 liter 40 %
- b) For leverandører som i kalenderåret 1941 har levert 5 000 liter eller mer opp til 10 000 liter 35 %

- c) For leverandører som i kalenderåret 1941 har levert 10 000 liter eller mer 30 %

For nye leverandører som ikke foretok levering til meieri i 1941, skal meieristyret fastsette grunnkvantumet. Tvist om styrets avgjørelse kan innbringes for vedkommende melkesentral.

For økt levering utover det grunnkvantum som er fastsatt for vedkommende måned, skal tilskuddet være:

For den del av økingen som er over 0 % til og med 10 % 2 øre pr. l.

For den del av økingen som er over 10 % til og med 20 % 4 øre pr. l.

For den del av økingen som er over 20 % 6 øre pr. l.

3) De tilskudd som er nevnt under 1 og 2, vil bli utbetalt etterskuddsvis etter de nærmere regler som Landbruksdepartementet fastsetter. Tilskuddene etter post 2 vil bli utbetalt gjennom meieriene.

4) De regler om tilskudd som er fastsatt i denne kunngjøring, vil kunne bli revidert etter utgangen av hver måned etter bestemmelse av Prisdirektoratet».

Disse bestemmelser trer i kraft straks og gjelder for utbetaling av tilskudd fra og med 1. januar 1942. Bestemmelsene gjør ingen endring i de regler om tilskudd til godkjente smørlag og om ekstratilskudd for Nord-Norge som er fastsatt under avsnitt II og III i kunngjøring nr. 208 av 29. november 1941.

For tilskuddet til godkjente smørlag gjaldt følgende regler:

Grunnlaget for tilskuddsberegningen skal være en tredjedel av det smørkvantum som laget omsatte gjennomsnittlig pr. måned i 1939. For øking av det månedlige salgskvantum utover dette grunnlag gis slike tilskudd:

For den del av økingen som er over	0 pst.	og til og med 10 pst.	50 øre pr. kg.
—»—	—»—	10 »	20 » 100 —»—
—»—	—»—	20 »	30 » 150 —»—
—»—	—»—	30 »	40 » 200 —»—
—»—	—»—	40 »	250 —»—

Tilskuddene beregnes etter smørlagets gjennomsnittsomsetning for 3 måneder ad gangen.

Til heving av utbetalingsprisen på mjølk i Nord-Norge vil departementet til meieriene i Nordland, Troms og Finnmark fylker gi et ekstratilskudd av 3 øre pr. liter for all innveid mjølk.

Likeledes vil departementet til øking av produksjonen av fjell- og gårds-smør i Nord-Norge betale et ekstratilskudd av 50 øre pr. kg for fjell- og gårdssmør som omsettes gjennom godkjent smørlag i Nordland, Troms og Finnmark fylker.

Ved foredrag på pressekonferanse den 16. mai 1942 meddelte Prisdirektøren at gårdbrukernes inntekt på mjølkeproduksjonen skulle heves med

omkring 4.6 øre pr. liter ved statstilskudd. Dette tilskudd kommer i tillegg til de statsbevilgninger som tidligere er gitt til dette formål. De beløp som er bevilget til kompensasjon av minsket fløte- og mjølkesalg, vil således bli utbetalt. Likedan opprettholdes ordningen med tilskudd til premierung av økte mjølk- og smørleveringer. Den 29. juni 1942 fastsatte Landbruksdepartementet regler for tildeling av statstilskudd til landsutjevning og øking av mjølkeprisen. Samme dag fastsattes også reglene for statstilskudd til utjevning og øking av prisen på fjell- og gårdssmør.

Den 24. juli 1942 fastsatte Landbruksdepartementet regler for tildeling av statstilskudd til gårds- og seterost gjeldende fra 1. juli 1942. Tilskuddet utgjør 70 øre pr. kg for ekte geitmystsost og 50 øre pr. kg for blandet geitmystsost.

Etter de nye regler for landsutjevning og økt betaling for mjølka har Landbruksdepartementet den 16. november 1942 bestemt følgende:

«Statstilskott til støtte for melkeproduksjonen er betinget av at meieriet (ysteriet) betaler den enkelte meierileverandørs melk etter fettinnholdet og at det til enhver tid blir brukt en korreksjon pr. 0.1 pst. fett som er så mange tiendedels øre pr. kg melk som smørnoteringen er kroner, avrundet nedover til nærmeste hele krone».

Denne bestemmelse skal gjennomføres fra 1. januar 1943.

Nye regler om fordeling av statstilskott til dekning av utgifter ved suppleringsleveranser av melk ble gitt av Landbruksdepartementet den 3. mai 1943.

1. Ved suppleringsleveranser forstås levering av melk (helmelk, skummetmelk, kjernemelk) til konsummelkmarkeder og kondenseringsindustrier fra meierier som tidligere vanligvis ikke hadde sådan leveranse, eller levering av slik melk utover det kvarntum som meieriet tidligere vanligvis har hatt, eller i tilfelle det større kvarntum som det har vært kontraktmessig forpliktet til å leve.

Twist om hva det i det enkelte tilfelle skal ansees som suppleringsleveranse avgjøres med endelig virkning av Landbruksdepartementet etter forslag fra Norske Melkeprodusenters Landsforbund (senere i reglene betegnet som «Landsforbundet»).

Leveransene skal skje etter vedkommende melkesentrals anmodning eller godkjennelse og etter de bestemmelser som melkesentralen med godkjennning av Landsforbundet fastsetter for sådan leveranse.

2. For leveranser som nevnt under punkt 1 dekker Staten fraktutgiftene ved forsendelsen fra avsendermeieriet til meieri, kondenseringsindustri eller en grosforretning som tar imot og omsetter melken.

Forsendelsen skal skje på billigste måte forsåvidt ikke transportforholdene eller kravet til melkens kvalitet gjør det nødvendig å bruke dyrere transportmidler.

For melkens utkjøring direkte fra jernbanestasjon eller dampskipskai til melkeutsalg m. v. gis intet frakttilskott.

Landsforbundet fører kontroll med at den benyttede forsendelsesmåte ikke medfører urimelige eller unødige utgifter.

3. For leveranser som nevnt under punkt 1 yter Staten avsavngodtgjørelse når det ved avsendermeieriet oppstår tap på grunn av den innskrenking eller omlegging av driften som suppleringsleveransen fører med seg. Inntil videre ytes følgende avsavngodtgjørelse til de enkelte meierityper eller melkeanvendelser:

Melk fra kombinerte meierier med mysostkoking . . .	3,8 øre pr. liter
» » melkesalgsmeierier	2,4 » »
» » kombinerte meierier uten mysostkoking . . .	1,6 » »
» » smørmeierier	1,2 » »

Det gis samme avsavn for helmelk og magermelk som suppleres.

Landsforbundet avgjør i tvilstilfelle hvilken meieritype det enkelte meieri må henregnes til og avgjør videre tvist om hvilken melkeanvendelse suppleringsmelken skal henregnes til.

Nærmore bestemmelser om dette gis av Landsforbundet med Landbruksdepartementets godkjennning.

Landbruksdepartementet kan forhøye ovenfor nevnte avsavnssatser så fremt dette er berettiget og de bevilgede midler tillater det. Hvis de bevilgede midler gjør det nødvendig, kan departementet også bestemme at det skal utbetales en mindre avsavngodtgjørelse enn i dette punkt bestemt.

4. I den indre utjevning i den enkelte melkesentral fordeles de utbetalte midler etter samme avsavnssatser som nevnt i punkt 3.

Videre foretas utjevningen vedrørende suppleringsmelken etter særskilte detaljregler gitt av Landsforbundet med Landbruksdepartementets godkjennning.

Endringer i nevnte detaljregler eller i avsavnssatsene må i hvert enkelt tilfelle godkjennes av departementet.

5. For hver måned gir melkesentralene en oppgave til Landsforbundet over de tilskott de skal ha etter punkt 2 og 3.

Landsforbundet kontrollerer disse og sender en samlet oppgave til Landbruksdepartementet som tilviser beløpene direkte til de enkelte melkesentraller.

Tilskott for suppleringsleveranser i Finnmark fylke utbetales gjennom Nord-Norges Melkesentral.

6. Ved suppleringsleveranser som skjer etter Forsyningsdepartementets pålegg og som ligger utenfor melkesentralenes bestemmelser for suppleringsleveranser kan Landbruksdepartementet forhøye de i punkt 3 nevnte avsavnssatser og eventuelt dekke andre utgifter.

7. Tvil eller tvist om forståelsen eller overholdelsen av disse regler avgjøres av Landbruksdepartementet.
8. Disse regler gjøres gjeldende fra 1. april 1943. Fra samme dag oppheves de tidligere suppleringsregler av 1. august 1941.

Og videre regler om statstilskott til øking av melkeleveringen til meieriene og til økt produksjon av fjell- og gårdssmør, gitt av Landbruksdepartementet den 13. mai 1943 i tilknytning til Prisdirektoratets kunngjøring nr. 467 av 12. mai 1943.

I.

Tilskottets fordeling til meieriene og smørlagene.

1. Tilskottet skal fordeles likt pr. liter innveid melk til tilskottsberettigede meierier og pr. kg innveid smør til de av Landbruksdepartementet godkjente smørlag og meierier som er godkjent som smør mottagere. Med tilskottsberettigede meierier forståes alle meierier som får tildelt landsutjevningstilskott. Samlestasjoner og produksjonsavdelinger under et hovedmeieri blir ved fordelingen av disse premieringsmidler å betrakte som selvstendige meierier.
2. Tilskottets størrelse fastsettes inntil videre til 2 øre pr. liter melk og 50 øre pr. kg fjell- og gårdssmør. Innveid fløte omregnes til helmelk og ytes samme tilskott som denne.
3. Norske Melkeprodusenters Landsforbund beregner på grunnlag av landsutjevningsrapportenes og fjell- og gårdssmørrutjevningsrapportenes tall det samlede tilskott til de enkelte melkesentraler. Midlene utbetales av Landbruksdepartementet forskottvis for hver måned med regulering i påfølgende måned direkte til melkesentralene som fordeler de for hver måned tilviste beløp til meieriene og smørlagene.
4. Tilskott til meieriene og smørlagene i Finnmark fylke utbetales gjennom Nord-Norges Melkesentral.

II.

Tilskottets fordeling til de enkelte produsenter.

1. Grunnlaget for tilskottsberegningen for hver måned skal være hva vedkommende produsent leverte i gjennomsnitt for tilsvarende, foregående og etterfølgende måned foregående år med følgende fradrag:
 - a. For leverandører som i foregående år har levert under 2000 kg melk eller 80 kg smør 55 %
 - b. For leverandører som i foregående år har levert mellom 2000 og 5000 kg melk eller 80 og 200 kg smør 50 »
 - c. For leverandører som i foregående år har levert mellom 5000 og 10 000 kg melk eller 200 og 400 kg smør 45 »
 - d. For leverandører som i foregående år har levert 10 000 kg melk eller 400 kg smør eller mere 40 »

Det etter ovenfor stående reduksjon framkomne kvantum er vedkommende leverandørs grunnkvantum i vedkommende måned.

2. For økt levering utover det grunnkvantum som således er fastsatt for vedkommende måned, skal tilskottet være:

For den del av leveringen som er

over 0 % til og med 10 % — 1 øre pr. kg melk — 25 øre pr. kg smør
» 10 » » » 20 » — 2 » » » — 50 » » »
» 20 » » » 30 » — 3 » » » — 75 » » »
» 30 » » » 40 » — 4 » » » — 100 » » »
» 40 » 5 » » » — 125 » » »

3. Såfremt de midler meieriet eller smørlaget får for måneden ikke strekker til til full utbetaling av tilskott etter disse regler, settes alle tilskottssatser ned etter samme prosentsats. Hvis det derimot blir midler til overs, blir tilskottssatsene å sette opp etter samme prosentsats for de enkelte tilskottssatser.
4. Den prosentsats som tilskottene nedsettes eller forhøyes med, kan bestemmes skjønnsmessig. Dog må eventuelt overskott eller underskott ved utbetalingene i en måned ikke overskride 5 % av de samlede tilskottsmidler som has til disposisjon for måneden. Eventuelle overskott eller underskott i en måned blir å føre over til neste måned.
5. Meieriet, henholdsvis smørlaget, beregner tilskottet til de enkelte leverandører. Riktigheten av såvel tilskottsberegningene som beregningen av årsproduksjonen og grunnkvantumet skal være attestert av meieriets, henholdsvis smørlagets revisor. Det påhviler den enkelte melkesentral å føre kontroll med fordelingen og utbetalingen av de tilviste midler.
6. Tilskottet utbetales til de enkelte leverandører sammen med den vanlige månedsbetaling. På avregningsskjemaet skal dog premierungstilskottet være ført opp særskilt.
7. For nye leverandører som ikke foretok levering i foregående år skal meieristyret, henholdsvis smørlagsstyret fastsette grunnkvantumet. Twist om styrets avgjørelse kan innbringes for vedkommende melkesentral.
8. Har det i grunnlagsmånedene eller i senere måneder foregått forskynninger i en leverandørs leveranseforhold ved lovlige leveranser av melk eller smør utenom meieriet, henholdsvis smørlaget, skal styret fastsette grunnkvantumet.

Skulde andre rent spesielle omstendigheter medføre et urimelig forhold i en leverandørs levering, skal styret foreta regulering av grunnkvantumet.

Twist om styrets avgjørelse skal innbringes for vedkommende melkesentral. Godtas heller ikke melkesentralens avgjørelse, forelegges saken for Landbruksdepartementet.

III.

Tilskott til enkeltprodusenter av fjell- og gårdssmør.

1. Til hevning av melkeprisen og fjell- og gårdssmørprisen i Nord-Norge utbetales og gårdssmør fordeles og utbetales likt med 50 øre pr. kg smør på det ved kontrollstasjonene for hver måned innveide kvantum.
2. Utbetalingen av tilskottet foretas av Norske Meieriers Salgssentral og tilvises dette etter oppgave gjennom Norske Melkeprodusenters Landsforbund.

IV.

Ekstratilskott til meierier, smørlag og enkeltprodusenter av fjell- og gårdssmør i Nordland, Troms og Finnmark fylker.

1. Til hevning av melkeprisen og fjell- og gårdssmørprisen i Nord-Norge utbetales et ekstratilskott på 3 øre pr. liter innveid melk og 75 øre pr. kg innveid smør.
2. Melkesentralen deler beløpet til meieriene ved å heve grunnprisen for alle meierier med 3 øre pr. liter melk.
3. For fjell- og gårdssmørets vedkommende fordeles beløpet likt pr. kg innveid smør på grunnlag av innveiningsrapportene fra smørlagene, eventuelt meieriene.
4. Ekstratilskottet til enkeltprodusenter av fjell- og gårdssmør i Nord-Norge gis likeledes med 75 øre pr. kg. Fordelingen og utbetalingen foretas på samme måte som nevnt under avsnitt III.

V.

Spesielle bestemmelser.

1. Tvist eller tvil om forståelsen eller overholdelsen av disse regler avgjøres av Landbruksdepartementet.
2. Disse regler gjøres gjeldende fra 1. januar 1943 og inntil videre.

I det følgende gis det et kortfattet sammendrag over de offentlige tilskudd gjennom årene til regulering av mjølkeprisen og markedet for mjølk og mjølkekprodukter. Tilslutt tas inn en oversikt over statens tilskudd til mjølkeproduksjonen.

Tilskudd til utjevning av mjølkeprisen og til markedsregulering.

Da mjølkesentralene ble startet såkte en å inndele landet i sentraldistrikter som omfattet et naturlig omsetningsdistrikt og slik at mjølkesalget ble relativt like stort i alle. Dette lyktes ikke helt og derved ble både utjevningen og utbetalingsprisen til produsentene noe forskjellig i de forskjellige sentraldistrikter. For å bøte på dette stilte Landbruksdepartementet i 1934 kr. 826 000 til disposisjon, som da skulle brukes til å bringe de

dårligst stilte sentraler opp til gjennomsnittet for landet. Videre ble det fra samme tid ytet kr. 174 000 til fraktutjevning på smør og ost.

I budsjettåret 1935/36 ble det ytterligere gitt tilskudd til smør til nedsett pris som erstatning for margarin for sykehus, gamlehjem, barnehjem m. v. Videre ble det fra samme år gitt tilskudd til markedsregulering av smør og ost.

Ovennevnte tilskudd ble gitt de følgende år til og med budsjettåret 1939/40. Fra 1940/41 og frametter ble bare ytet tilskudd til landsutjevning. Fra $\frac{28}{5}$ 1941 kommer fjell- og gårdssmør inn under utjevningsordningen og utbetales tilskudd gjennom melkesentralene av utjevningsavgiftens midler.

Fra $\frac{18}{5}$ 1942 blir den store prisregulering gjennomført med et nytt tilskudd på 4.6 øre pr. liter mjølk i tillegg til den tidligere bevilgning til landsutjevning. Samtidig ble det gjennomført en fullstendig landsutjevning slik at alle meierier får et tilskudd slik at de beregningsmessig kommer opp på samme utbetalingspris.

Fra $\frac{1}{7}$ 1942 gis kr. 0.70 i tilskudd pr. kg gårds- og sæterost, og kr. 0.50 pr. kg blandet geitmysost.

T i l s k u d d t i l p r o d u k s j o n s m j ø l k t i l m e i e r i e n e o g t i l f j e l l - o g g å r d s s m ø r .

Ovennevnte tilskudd var et resultat av datidens prispolitikk som tok sikte på å holde priser på jordbruksprodukter som noenlunde tilsvarte engrosprisindeksen for ferdige industrivarer. For smørets vedkommende ble dette oppnådd ved:

1. At prisen i utsalg ble holdt oppe ved at det ble fastsatt den nødvendige innblandingsprosent for smør i margarin og ved økt avsetning til det offentlige og ved at sykehus, sanatorier, barnehjem, tuberkulosehjem m. v. brukte smør som erstatning for margarin.
2. At produksjonsmjølka og fjell- og gårdssmør fikk det nødvendige tilskudd så produsentene ble sikret en pris tilstrekkelig til at de oppnådde den beregnede indekspris for smør levert produksjonsstedet. Midlene hertil skulde tilveiebringes så langt de rakk av den på mjølkeproduksjonen fallende del av kraftforavgiften og for øvrig ved en anslagsbevilgning på budsjettet hvor også margarinavgiften skulde inngå.

Tilskudd på produksjonsmjølk og fjell- og gårdssmør har vært henholdsvis:

Fra $\frac{1}{6}$ 1935 til $\frac{31}{10}$ 1935: 1 øre pr. liter.

»	$\frac{1}{11}$	1935	»	$\frac{30}{4}$	1936:	1.25	øre	pr.	liter	melk	og	32	øre	pr.	kg	smør.
»	$\frac{1}{5}$	1936	»	$\frac{9}{8}$	1938:	1.4	»	»	»	»	»	35	»	»	»	»
»	$\frac{10}{8}$	1938	»	$\frac{30}{4}$	1939:	1.0	»	»	»	»	»	25	»	»	»	»
»	$\frac{1}{5}$	1939	»	$\frac{15}{10}$	1939:	1.2	»	»	»	»	»	30	»	»	»	»
»	$\frac{16}{10}$	1939	»	$\frac{1}{9}$	1940:	0.2	»	»	»	»	»	5	»	»	»	»
»	$\frac{1}{9}$	1940	»	$\frac{1}{10}$	1940:	0	»	»	»	»	»	5	»	»	»	»
»	$\frac{1}{1}$	1943	inntil	videre:	2.0	»	»	»	»	»	»	50	»	»	»	»

Kompensasjonstilskudd, premierungstilskudd, suppleringstilskudd, frakttilskudd m. v.

Som følge av innskrenkninger i den frie omsetning, ble det fra 1941/42 gitt en del kompensasjonstilskudd til mjølk.

Fra ^{22/}, 1941 forbys omsetning av fløte og fra ^{6/8} 1941 ble konsummjøksalget begrenset. Som kompensasjon for dette ytes et tilskudd på 2 øre pr. liter kumjølk.

Fra ^{1/12} 1941 gis premierungstilskudd på mjølk- og smørleveranse på gjennomsnittlig 2 øre pr. liter mjølk og 50 øre pr. kg smør. Videre gis et ekstra premierungstilskudd til Nord-Norge på mjølk og smør på henholdsvis 3 øre pr. liter mjølk og 75 øre pr. kg smør.

Fra 1941 dekkes dessuten utgifter ved suppleringsleveranse.

Fra ^{1/7} 1942 gis tilskudd på frakt av mjølk til utsalg opprettet etter pålegg eller i samråd med forsyningsmyndighetene, således at det dekkes utgifter utover 1.8 øre pr. liter.

Fra ^{1/1} 1943 gis tilskudd til fraktutgifter av mjølk og fløte fra produsent til meieri således at det dekkes utgifter utover 3 øre pr. kg.

Nye regler om fordeling av statstilskott til dekning av utgifter ved suppleringsleveranser av mjølk ble gitt 3. mai 1943. Reglene bestemmer at det skal gis fraktgodtgjørelse for all suppleringsmjølk. Dessuten gis avsavngodtgjørelse til det meieri som må avgive suppleringsmjølka, med fra 1.2 øre til 3.8 øre eller mere pr. liter etter de forskjellige driftstyper. Det gis det samme avsav for helmjølk og magermjølk som suppleres.

Disse regler ble gjort gjeldende fra 1. april 1943. Fra samme dag ble de tidligere suppleringsregler av 1. august 1941 opphevet.

Den 13. mai 1943 ble det gitt nye regler for statstilskott til økning av mjølkeleveringen til meieriene og til økt

Statens tilskudd til mjølkeproduksjonen.

Budsjettår	Til utjevning av mjølke- prisen og til markeds- regulering	Kompensasjons- tilskudd. Premi- eringstilskudd. Supplerings- tilskudd. Frakttilskudd på mjølk	Tilskudd til produksjonsmjølk til meieriene og til fjell- og gårdssmør			Herav ytet av kraftfor- avgiftens midler
			I alt	Ytet til produk- sjonsmjølk	Ytet til fjell- og gårdssmør	
1934/35	1 000 000.00	—	—	—	—	—
1935/36	836 544.84	—	4 537 291.66	4 318 648.24	218 643.42	2 617 291.66
1936/37	1 927 148.70	—	6 396 774.02	5 523 658.42	873 115.60	2 152 597.42
1937/38	1 896 004.07	—	7 187 862.77	6 303 658.42	884 204.35	3 380 487.93
1938/39	1 687 782.40	—	6 362 080.88	5 605 076.57	757 004.31	3 421 881.38
1939/40	1 651 081.91	—	5 427 675.32	4 836 446.83	591 228.49	—
1940/41	796 200.61	—	3 967 152.26	3 253 378.37	713 773.89	—
1941/42	986 975.52	8 610 441.20	—	—	—	—
1942/43	20 385 071.21	24 057 052.37	—	—	—	—
1943/44	19 465 238.00	19 720 253.00	—	—	—	—

produksjon av fjell- og gårdszmør. Tilskottets størrelse er fastsatt til 2 øre pr. liter mjølk og 50 øre pr. kg fjell- og gårdszmør. Innveid fløte omregnes til helmjølk og ytes samme tilskott som denne.

Til meierier, smørlag og enkeltprodusenter av fjell- og gårdszmør i Nordland, Troms og Finnmark fylker gis et ekstratilskott på 3 øre pr. liter innveid mjølk og 75 øre pr. kg innveid smør.

Disse regler er gjort gjeldende fra 1. januar 1943.

I følgende oppgaver over brutto- og nettoutbyttet av mjølka i de enkelte fylker har en ikke tatt med de rene kondenseringsfabrikker, da en for disse anlegg ikke kan sammenlikne oppgavene over bruttobeløp og driftsutgifter med de samme oppgavene for meieriene ellers. Det samlede bruttobeløp er bruttoen etter at omsetnings- og utjevningsavgift er trukket fra og utjevningstilskudd og andre tilskudd er tatt med i inntektene.

Ved flere smørmeierier går verdiene av skummetmjølk og kjernemjølk (saup) ikke inn i regnskapene, idet hver leverandør får skummetmjølk og kjernemjølk gratis tilbake i forhold til levert mjølk. Ved levering av fløte kommer heller ikke verdiene av skummetmjølk med i meieriregnskapene. For disse mengder skummetmjølk og kjernemjølk burde det derfor egentlig komme et tillegg til nettoutbyttet i tabellen.

Den gratis tilbakesendte skummetmjølk og kjernemjølk er for 1943 oppgitt til 3 832 tonn og skummetmjølka av den innveide fløten er beregnet til 7 399 tonn. I alt er det således 11 231 tonn skummetmjølk og kjernemjølk hvis verdi ikke kommer med i meieriregnskapene. Etter en pris av 6 øre pr. kg utgjør verdien herav kr. 673 860, som svarer til 0.1827 øre pr. kg inn-

Fylke	Bruttoutbytte av mjølka i kr.	Driftsut- gifter kr.	Nettoutbytte av mjølka i kr.	Øre pr. kg mjølk		
				Brutto- pris	Drifts- utgift	Netto- pris
Østfold	13 291 113	1 225 231	12 065 832	38.85	3.58	35.27
Akershus og Oslo	24 404 033	6 251 544	18 152 489	49.55	12.69	36.86
Hedmark	15 320 041	1 530 580	13 789 461	38.40	3.84	34.56
Opland	16 334 399	1 924 694	14 409 705	40.78	4.80	35.98
Buskerud	7 746 399	1 101 196	6 645 203	41.01	5.83	35.18
Vestfold	6 082 330	762 999	5 319 331	39.39	4.94	34.45
Telemark	4 160 241	645 354	3 514 887	41.21	6.39	34.82
Aust-Agder	1 382 327	242 956	1 139 371	40.68	7.15	33.53
Vest-Agder	3 028 605	435 222	2 593 383	41.04	5.90	35.14
Rogaland	22 653 922	2 540 542	20 118 380	39.69	4.45	35.24
Hordaland og Bergen	7 530 894	1 444 371	6 086 523	45.22	8.67	36.55
Sogn og Fjordane	2 673 937	403 727	2 270 210	36.65	5.53	31.12
Møre og Romsdal	7 079 937	945 207	6 134 730	42.31	5.65	36.66
Sør-Trøndelag	7 509 426	1 412 213	6 097 213	43.91	8.26	35.65
Nord-Trøndelag	7 899 202	1 024 802	6 874 400	39.18	5.08	34.10
Nordland	3 102 230	456 608	2 645 622	44.03	6.48	37.55
Troms og Finnmark ..	3 514 704	430 127	3 084 577	43.64	5.34	38.30
Riket 1943.....	153 718 740	22 777 423	130 941 317	41.69	6.18	35.51

veid mjølk. Mengden av gratis tilbakesendt skummetmjølk og mengden av skummetmjølk etter innveid fløte veksler sterkt fra fylke til fylke både i absolutt mengde og i forhold til innveid mjølkemengde i det hele. Den etterfølgende tabell viser dette. Særlig legger en merke til Sogn og Fjordane fylke som stående i en særstilling. Det beregnede tillegg utgjør her 2,7594 øre pr. kg innveid mjølk eller over 11.9 pst. av det beregnede nettoutbytte.

*Gratis tilbakelevert skummetmjølk og kjernemjølk, skummetmjølk av innveid fløte i 1943
og verdi herav beregnet etter 6 øre pr. kg.*

Fylke	Gratis tilbakelevert skummetmjølk og kjernemjølk	Skummetmjølk av innveid fløte	Sum	Verdi av gratis tilbakelevert skummetmjølk og kjernemjølk	Verdi av skummetmjølk av fløte	Sum	Beregnet verdi pr. kg. innveid mjølk
Østfold	Tonn	Tonn	Tonn	Kr.	Kr.	Kr.	Øre
Akershus og Oslo	-	-	-	-	-	-	-
Hedmark	395	3 184	3 579	23 700	191 040	214 740	0.5381
Opland	-	395	395	-	23 700	23 700	0.0537
Buskerud	-	375	375	-	22 500	22 500	0.1191
Vestfold	-	-	-	-	-	-	-
Telemark	-	162	162	-	9 720	9 720	0.0963
Aust-Agder	-	157	157	-	9 420	9 420	0.2772
Vest-Agder	-	593	593	-	35 580	35 580	0.4820
Rogaland	-	345	345	-	20 700	20 700	0.0363
Hordaland og Bergen	-	61	61	-	3 660	3 660	0.0219
Sogn og Fjordane	2 801	554	3 355	168 060	33 240	201 300	2.7594
Møre og Romsdal	-	139	139	-	8 340	8 340	0.0498
Sør-Trøndelag	-	314	314	-	18 840	18 840	0.1101
Nord-Trøndelag	636	-	636	38 160	-	38 160	0.1894
Nordland	-	520	520	-	31 200	31 200	0.4428
Troms og Finnmark	-	600	600	-	36 000	36 000	0.4470
Riket	3 832	7 399	11 231	229 920	443 940	673 860	0.1827

I tillegg til oppgaven over nettoutbyttet av mjølka kommer også det beløp som er utbetalt til de leverandører som leverer mjølk direkte til kondenseringsfabrikene. I 1943 utgjør dette kr. 2 420 960. En gjør oppmerksom på at dette er ikke det beløp som kondenseringsfabrikkene betaler. Disse har sin avtale med særlige priser på mjølka etter som produktene omsettes innen- eller utenlands. Kondenseringsfabrikkene betaler de kontraktmessige beløp til mjølkesentralene som så etter foretatt utjevning sørger for utbetaling til leverandørene. Det framgår av den fylkesvis oppgaven at nettoutbyttet for mjølka utenom kondenseringsfabrikkene var kr. 130 941 317.

For hele riket er altså nettoutbyttet for meierimjølka i alt kr. 133 362 277 svarende til 35.51 øre pr. kg. Ved disse beregninger er den innveide fløten omregnet til helmjølk, men verdien av den gratis tilbake-

leverte skummetmjølk og kjernemjølk og skummetmjølk av innveid fløte er ikke tatt med. Denne verdi er som før nevnt beregnet til 0.1827 øre pr. kg innveid mjølk.

Nettoutbyttet av mjølka:

År	I alt kr.	Øre pr. kg ¹	Relativ pris ¹ når 1913 = 100
1913.....	33 129 000	11.35	100.0
1922.....	² 84 992 865	27.64	243.5
1923.....	² 90 342 180	28.76	253.4
1924.....	² 107 167 760	33.67	296.7
1925.....	107 614 672	30.58	269.4
1926.....	77 926 436	21.16	186.4
1927.....	70 422 374	18.49	162.9
1928.....	71 989 574	18.30	161.2
1929.....	69 321 259	16.95	149.3
1930.....	70 204 783	16.42	144.7
1931.....	65 746 885	14.28	125.8
1932.....	64 348 122	13.32	117.4
1933.....	63 529 821	12.69	111.8
1934.....	70 250 146	13.43	118.3
1935.....	78 892 134	14.71	129.6
1936.....	94 898 601	15.74	138.7
1937.....	112 287 876	17.65	155.5
1938.....	130 509 797	18.38	161.9
1939.....	148 992 326	18.80	165.6
1940.....	150 457 685	23.04	203.0
1941.....	150 844 484	28.75	253.3
1942.....	142 482 985	33.53	295.4
1943.....	133 362 236	35.51	312.9

¹ For årene 1925—1929 reviderte tall. ² Etter meieriinspektørens statistikk.

Stigningen i nettoutbytte pr. kg mjølk fra 1942 til 1943 er i alt 1.98 øre, svarende til ca. 5.9 pst.

Driftsutgiftene omfatter ikke avdrag på gjeld, avskrivninger, fondsopplegging m. v. Disse beløp må derfor trekkes fra i nettoutbyttet før utbetalning til leverandørene kan foregå. De beløp som meieriene disponerer utenom betalingen for mjølka har tidligere begrenset seg ganske skarpt til fire poster utenom overføring til neste år, nemlig: Avdrag, avskrivninger, nyanskaffelser og nybygninger og fondsopplegging. Fra 1939 er spesifiseringen av de beløp meieriene har til rådighet utenom mjølkepengene ført videre. Som nye poster har en tatt opp: Renter på andels- eller aksjekapital og utgifter til henting av leverandørenes mjølk og til fjøsregnskapslag.

Det beløp meieriene har brukt til de forskjellige formål utenom utbetalingen til leverandørene, var 1943 kr. 6 857 478 mot kr. 7 934 491 i 1942. Enkelte meierier har utbetalat mer til leverandørene enn mjølka er omsatt i netto, dvs. de har hatt underskudd på driften. Dette underskudd var i 1943 kr. 85 150 mot kr. 91 731 i 1942.

*Fordeling av nettoutbyttet av mjølka.
Omfatter ikke de rene kondenseringsfabrikker.*

a. Kroner i alt

År	Nettouutbytte av mjølka	Utbetalt til leverandørene	Renter på andels- kapital	Avdrag på gjeld	Avskriv- ninger	Nyan- skaffel- ser og nybyg- ninger	Henting av mjølk	Fjøs- regnskaps- lag	Fonds	Over- ført til neste år	Under- skudd
1928.....	66 870 922	64 359 280	-		2 195 388		-	-	362 011	-	45 757
1929.....	64 668 259	62 855 630	-		1 634 390		-	-	289 774	-	111 535
1930.....	65 864 101	63 840 459	-		1 870 798		-	-	251 326	-	98 482
1931.....	62 925 110	60 806 098	-		1 731 234		-	-	459 995	-	72 217
1932.....	62 516 193	59 147 244	-	821 209	872 284	550 261	-	-	746 216	436 282	57 303
1933.....	62 127 693	58 992 300	-	632 412	930 575	411 458	-	-	803 997	405 695	48 744
1934.....	68 836 540	65 038 555	-	716 457	900 708	622 636	-	-	993 581	615 784	51 181
1935.....	77 507 591	73 657 201	-	605 260	1 019 824	757 613	-	-	969 579	533 745	35 631
1936.....	93 509 899	89 592 124	-	545 751	1 208 678	815 709	-	-	732 707	651 535	36 605
1937.....	110 520 362	105 642 504	-	535 054	1 867 509	955 457	-	-	880 434	714 195	74 791
1938.....	128 320 115	123 531 117	-	531 368	1 724 738	771 571	-	-	974 116	845 192	57 987
1939.....	146 848 312	141 284 832	395 971	541 475	2 110 043	956 772	176 844	15 343	840 273	571 078	44 319
1940.....	148 105 730	141 576 437	482 935	855 392	2 561 419	609 854	420 483	20 492	900 063	743 208	64 553
1941.....	148 531 713	142 123 630	533 041	633 399	2 965 128	534 872	256 085	32 672	553 218	1 000 903	101 235
1942.....	140 449 508	132 606 748	407 151	897 078	3 070 585	587 400	505 010	54 976	1 236 213	1 176 078	91 731
1943.....	130 941 317	124 083 839	352 618	754 182	2 997 899	253 428	352 669	33 653	1 078 825	1 119 354	85 150

b. Øre pr. kg. m j ø l k

1928.....	18.347	17.659	-		0.602		-	-	0.099	-	0.013
1929.....	16.946	16.471	-		0.428		-	-	0.076	-	0.029
1930.....	16.373	15.870	-		0.465		-	-	0.062	-	0.024
1931.....	14.215	13.736	-		0.391		-	-	0.104	-	0.016
1932.....	13.287	12.570	-	0.175	0.185	0.117	-	-	0.159	0.093	0.012
1933.....	12.666	12.026	-	0.129	0.190	0.084	-	-	0.164	0.083	0.010
1934.....	13.416	12.675	-	0.140	0.176	0.121	-	-	0.194	0.120	0.010
1935.....	14.721	13.990	-	0.115	0.194	0.144	-	-	0.184	0.101	0.007
1936.....	15.757	15.097	-	0.092	0.204	0.137	-	-	0.123	0.110	0.006
1937.....	17.692	16.911	-	0.086	0.299	0.153	-	-	0.141	0.114	0.012
1938.....	18.392	17.706	-	0.076	0.247	0.111	-	-	0.140	0.121	0.009
1939.....	18.810	18.097	0.051	0.069	0.270	0.123	0.023	0.002	0.108	0.073	0.006
1940.....	23 036	22.021	0.075	0.133	0.399	0.095	0.065	0.003	0.140	0.115	0.010
1941.....	28.775	27.534	0.103	0.123	0.574	0.104	0.050	0.006	0.107	0.194	0.020
1942.....	33.584	31.703	0.097	0.215	0.734	0.140	0.121	0.013	0.296	0.281	0.021
1943.....	35 509	33.650	0.096	0.205	0.813	0.069	0.095	0.009	0.292	0.303	0.023

III. De enkelte meieritypers driftsforhold (tabell 7).

Som før nevnt har en i tabell 1 fordelt meieriene etter arten av produksjonen i forholdsvis skarpt atskilte grupper. Under fordelingen av meieriene etter produksjonsretning er det nevnt at en har gått utenfor de ganske strenge kravene for grupperingen som opprinnelig var satt opp. En har gått mer over til å ta hensyn til hvilken gruppe meieriet naturlig hører til. Ved å arbeide videre med de gruppevisne oppgaver har en søkt å klarlegge de enkelte detaljer som har betydning for driftsresultatene. Samtidig har en vist endringene fra år til år.

Tidligere omfattet denne spesialbearbeidelse alle meieri innen samme gruppe under ett. En fikk fram gjennomsnittstallene, men den avvikelsen fra gjennomsnittet som det enkelte meieri representerer hadde en ikke gitt seg av med å påvise. Fra 1937 har en imidlertid gått et skritt videre. En gikk da over til å bearbeide oppgavene fra hvert enkelt meieri for bruken av mjølka både til salg og produksjon og de økonomiske driftsresultater. Bearbeidelsen omfatter alle grupper unntatt mottakerstasjoner og sætermeieri.

Beregningene over mjølkeforbruket ved produksjonen bygger på feittforbruket til hvert enkelt produkt. En har da gått ut fra de utbyttetall som Norske Melkeprodusenters Landsforbund har latt utarbeide. De sist beregnede utbyttetall bygger på en midlere feittprosent av 3.65. På grunnlag herav har en så beregnet antall feittenheter til produksjon av ett kg av smør og de forskjellige ostsorter. For 1943 har en regnet med følgende antall feittenheter pr. kg:

Fløte	15.7	feittenheter.	
Smør	86.6	—	
Sveitserost F. 45	38.7	—	
Edamerost } F. 45	32.33	—	
Gaudaosost } H. 30	19.75	—	
Nøkkelost } K. 20	11.43	—	
	M. 10	4.52	—
Normannaost	29.04	feittenheter.	
Ekte geitmøyst F.G. 28.....			
Blandet — B.G 28.....	25.45	—	
Helfeit fløtemøyst F. 28.....			
Halvfeit — H. 20	17.6	—	

I oppgavene i tabell 7 har en satt opp fordelingen av produksjonen i relative tall og sluttsummen av disse viser hvordan utnyttingen etter de leverte oppgaver har vært i forhold til utbyttetallene en har brukt. I beretningen for 1937 s. 21 og flg. har en gitt detaljerte opplysninger om disse beregninger. En henviser til disse.

Produksjonen av skummetmjølk og myse kommer ikke med i disse oppgaver, men det er gitt opplysninger om mengder til returlevering og oppføring.

I tabell 7 er meieriene ordnet gruppevis og etter størrelse. I følgende gruppevis bearbeidelse er oppgavene også delt opp etter størrelsesgrupper på grunnlag av mjølkemengden.

1. Mjølkesalgsmeierier.

De meierier som er regnet med i denne gruppen har omsatt minst 90 pst. av mjølka i detaljsalg som mjølk og fløte. Overskuddsmjølka er brukt til smørproduksjon. Utnyttelsesgraden av mjølka ligger på ca. 98 pst. og er således meget god.

I 1943 er 16 meierier regnet med i denne gruppen mot 24 i 1942.

Mjølke- mengde i tonn	Antall anlegg	Innvært tonn mjølk pr. anlegg	Salgspst.	Bruttoutbytte i øre pr. kg mjølk	Driftsutgifter i øre pr. kg mjølk								Nettouutbytte i øre pr. kg mjølk
					Lønn	Lvs, kraft, brensel, vann, is	Driftsrekvi- sita og emballasje	Skatter, renter, assurance	Vedlikehold	Frakt og kjøring	Kontor- og handelsom- kostninger	I alt	
Under 500	11	221	96.4	48.06	3.14	0.90	0.24	0.95	0.35	0.46	0.75	6.79	41.27
Over 500	5	1 081	98.3	41.45	2.85	0.90	0.22	0.62	0.35	0.54	0.34	5.82	35.63
Riket	16	489	97.7	43.49	2.94	0.90	0.23	0.71	0.35	0.51	0.48	6.12	37.37

Brutto- og nettoutbytte og driftsutgiftene ved mjølkesalgsmeieriene har vært følgende i de siste fem år:

	1939	1940	1941	1942	1943
Bruttoutbytte pr. kg	26.05 øre	31.92 øre	35.77 øre	42.21 øre	43.49 øre
Utgifter	» » 4.15 »	» 4.72 »	» 4.68 »	» 5.82 »	» 6.12 »
Nettouutbytte	» » 21.90 »	» 27.20 »	» 31.09 »	» 36.39 »	» 37.37 »

Gruppen med under 500 tonn har med et par meierier som på grunn av særegne forhold har betydelig høyere nettoutbytte enn vanlig. Det har brakt nettoutbyttet ved de minste meierier høyest opp.

Driftsutgiftene i forhold til bruttoutbyttet var i 1943 14.07 pst. mot 13.79 pst. i 1942 og har således gått noe opp. I årene 1939—1941 var prosenten for driftsutgiftene henholdsvis 15.93, 14.79 og 13.08. En ser at etter som mjølkeprisen stiger, synker driftsutgiftene prosentvis. Av stigningen i driftsutgiftene faller det meste på posten lønninger.

Etterfølgende fordeling viser at det har vært betydelige svingninger i utgiftsfordelingen i de senere år.

Fordelingen av utgiftene de tre siste år har vært følgende:

Utgifter:	Øre pr. kg	1941		1942		1943	
		Pst.	Øre pr. kg	Pst.	Øre pr. kg	Pst.	Pst.
Lønn	1.72	36.8	2.69	46.2	2.94	48.0	
Lys, kraft, brensel, vann, is	0.63	13.5	0.91	15.6	0.90	14.7	
Driftrekvisita, emballasje	0.54	11.5	0.44	7.5	0.23	3.8	
Skatter, renter, assuranse	0.35	7.5	0.52	8.9	0.71	11.6	
Vedlikehold	0.45	9.6	0.29	5.0	0.35	5.7	
Frakt og kjøring.....	0.70	15.0	0.59	10.1	0.51	8.4	
Kontor- og handelsomkostninger	0.29	6.1	0.38	6.7	0.48	7.8	
Sum	4.68	100.0	5.82	100.0	6.12	100.0	

2. *Mottakerstasjoner.*

Disse selger mjølka i uforedlet stand og minst 90 pst. i partisalg til et annet meieri. De fleste mottakerstasjoner er underavdelinger av bymeierier. I 1943 var det 216 mottakerstasjoner mot 225 i 1942. Følgende bearbeidelse omfatter 190 mottakerstasjoner:

Mjølkemengde i tonn	Antall anlegg	Innveid tonn mjølk pr. anlegg	Bruttoutbytte i øre pr. kg mjølk	Driftsutgifter i øre pr. kg mjølk										Nettoutbytte i øre pr. kg mjølk
				Lønn	Lys, kraft, brensel, vann, is	Driftrekvi- sita, embal- asje	Skatter, renter, assuranse	Vedlikehold	Frakt og kjøring	Kontor- og handelsom- kostninger	I alt			
Under 250.....	108	121	38.34	1.43	0.43	0.19	0.25	0.25	0.80	0.22	3.57	34.77		
250— 500.....	46	364	37.43	0.89	0.44	0.15	0.20	0.21	1.22	0.26	3.37	34.06		
500—1 000.....	22	700	36.08	0.92	0.46	0.14	0.20	0.15	0.98	0.07	2.92	33.16		
Over 1 000.....	14	1 447	37.97	0.82	0.39	0.16	0.12	0.13	0.51	0.12	2.25	35.72		
Riket	190	345	37.44	0.98	0.43	0.16	0.19	0.18	0.86	0.16	2.96	34.48		

Bruttoutbyttet ved mottakerstasjonene veksler lite sett i forhold til størrelsen etter mjølkemengden og viser ingen bestemt tendens. Driftsutgifte pr. kg mjølk derimot synker sterkt og jevnt etter som mjølkemengden stiger. Dette er særlig merkbart for de to utgiftsposter: Lønninger og frakt og kjøring. Oppgavene over transportutgiftene viser at de store anlegg har langt gunstigere beliggenhet enn de små anlegg.

Brutto- og nettoutbytte og driftsutgifter i de siste fem år har vært følgende:

	1939	1940	1941	1942	1943
Bruttoutbytte pr. kg	20.64 øre	24.86 øre	31.14 øre	35.15 øre	37.44 øre
Driftsutgifter » »	1.59 »	1.92 »	2.45 »	2.72 »	2.96 »
Nettoutbytte » »	19.05 »	22.94 »	28.69 »	32.43 »	34.48 »

I disse fem år viser driftsutgiftene i forhold til bruttoutbyttet liten forandring. Prosentene har vært henholdsvis 7.70, 7.72, 7.87, 7.74 og 7.90.

Fordelingen av utgiftene de tre siste år har vært følgende:

Utgifter:	1941		1942		1943	
	Øre pr. kg	Pst.	Øre pr. kg	Pst.	Øre pr. kg	Pst.
Lønn	0.60	24.5	0.79	29.0	0.98	33.1
Lys, kraft, brensel vann, is	0.30	12.2	0.38	14.0	0.43	14.5
Driftsrekvisita, emballasje	0.14	5.7	0.14	5.1	0.16	5.4
Skatter, renter, assuranse	0.14	5.7	0.16	5.9	0.19	6.4
Vedlikehold	0.10	4.1	0.14	5.1	0.18	6.1
Frakt og kjøring	1.08	44.1	1.00	36.8	0.86	29.1
Kontor- og handels- omkostninger	0.09	3.7	0.11	4.1	0.16	5.4
Sum	2.45	100.0	2.72	100.0	2.96	100.0

3. Smørmeierier.

Gruppen omfatter de meierier som bruker minst 90 pst. av mjølka til skumming og kjerner fløten. Skummetmjølk og kjernemjølk blir i stor utstrekning sendt tilbake gratis. Særlig gjelder dette for de små anlegg, som vesentlig fins på Vestlandet. Når skummetmjølk og kjernemjølk blir sendt gratis tilbake kommer ikke verdien av denne med i nettoutbyttet. Det må en være oppmerksom på ved sammenlikning med andre driftstyper. Forholdet er nærmere klarlagt under omtalen av de økonomiske resultater av meieridriften.

I 1943 var det 45 smørmeierier og 10 fløtemeierier, tilsammen 55, mot henholdsvis 51, 22 og 73 i 1942. Sogn og Fjordane fylke har 26 smør- og fløtemeierier. De andre er forholdsvis jevnt fordelt over resten av landet. Grensen mellom smør- og fløtemeierier er ikke skarp og det kan i flere tilfelle være vanskelig å skille mellom disse to grupper. I det skille som er satt her er det som regel gått ut fra den forutsetning at ved fløtemeieriene må to tredjedeler av den innveide mjølkemengde (mjølk og fløte sammen omregnet til helmjølk) være innveid som fløte. Følgende bearbeidelser omfatter 44 smørmeierier:

Mjølkemengde i tonn	Antall meierier	Innveid tonn mjølk pr. anlegg	Feittpst. i helmjølk	Kg smør pr. 100 kg helmjølk	Pst. tilbakesendt skummet- og kjernemjølk	Pst. gratis tilbakesendt skummet- og kjernemjølk
Under 100	16	55	3.75	3.67	90.8	90.8
100— 250	17	157	3.75	3.95	76.9	72.9
250— 500	5	404	3.80	4.20	50.0	36.2
500—1 000	3	684	3.66	3.93	69.0	24.5
Over 1 000	3	2 722	3.69	4.26	22.8	13.1
Riket	44	359	3.70	4.13	45.3	32.0

Mjelke- mengde i tonn	Bruttoutbytte i øre pr. kg	Driftsutgifter, øre pr. kg mjølk								Nettoutbytte i øre pr. kg mjølk
		Lønn	Lys, kraft, brensel, vann, is	Driftsrekvi- sita og emballasje	Skatter, renter, assuranse	Vedlikehold	Frakt og kjøring	Kontor- og handelsom- kostninger	I alt	
Under 100	27.79	1.43	0.57	0.36	0.20	0.14	0.08	0.37	3.15	24.64
100—250	31.44	1.44	0.96	0.59	0.22	0.26	0.21	0.16	3.84	27.60
250—500	33.71	1.74	0.63	0.46	0.18	0.24	0.18	0.28	3.71	30.00
500—1 000	32.37	1.28	0.53	0.50	0.08	0.09	0.14	0.05	2.67	29.70
Over 1 000	38.99	1.21	0.69	0.40	0.06	0.11	0.11	0.14	2.72	36.27
Riket	35.55	1.34	0.70	0.45	0.11	0.15	0.14	0.16	3.05	32.50

Oppgavene i tabellen viser at gratis tilbakesending av skummetmjølk og kjernemjølk er størst ved de små meieriene og gjennomgående avtar etter som meieriene blir større og større. Dette må en ta hensyn til ved sammenlikningen av bruttoutbyttene. Verdien av den gratis tilbakesendte skummet- og kjernemjølk er satt til 6 øre pr. kg i 1943. De større meierier vil på grunn av bedre teknisk utstyr som regel få noe større smørutbytte. En kan videre regne med at de større meierier får høyere priser enn de små meierier på grunn av mer sentral beliggenhet og bedre salgsforhold. Som oftest har de større meierier høyere driftsutgifter enn de små smørmeierier, men dette oppveies av de foran nevnte forhold.

Smørutbyttet var i gjennomsnitt for de smørmeierier en har regnet med 4.13 kg pr. 100 kg helmjølk i 1943. Med en gjennomsnittsfeittprosent på 3.70 er det et svært godt resultat. For 1942 var feittprosenten 3.73 og smørutbyttet 4.12.

Brutto- og nettoutbyttet og driftsutgifter ved smørmeieriene har i de siste fem år vært følgende pr. kg mjølk:

	1939	1940	1941	1942	1943
Bruttoutbytte pr. kg	18.09 øre	21.69 øre	24.21 øre	32.38 øre	35.55 øre
Driftsutgifter	»	1.68 »	2.38 »	2.79 »	3.23 »
Nettoutbytte	»	16.41 »	19.31 »	21.42 »	29.15 »

Driftsutgiftene var i 1943 8.58 pst. av bruttoutbyttet. Denne prosenten steg for årene 1939 til 1941 og var henholdsvis 9.29, 10.97 og 11.52, men gikk for 1942 ned til 9.98 pst. og for 1943 til 8.58 pst. av bruttoutbyttet.

Fordelingen av driftsutgiftene har i de tre siste år vært følgende:

Utgifter:	1941		1942		1943	
	Øre pr. kg	Pst.	Øre pr. kg	Pst.	Øre pr. kg	Pst.
Lønn	0.80	28.7	1.15	35.6	1.34	43.9
Lys, kraft, brensel, vann, is	0.52	18.6	0.68	21.1	0.70	23.0
Driftsrekvisita, emballasje..	0.46	16.5	0.55	17.0	0.45	14.8
Skatter, renter, assuranse..	0.16	5.7	0.24	7.4	0.11	3.6
Vedlikehold	0.17	6.1	0.19	5.9	0.15	4.9
Frakt og kjøring	0.40	14.3	0.21	6.5	0.14	4.6
Kontor- og handelsomkost- ninger.....	0.28	10.1	0.21	6.5	0.16	5.2
Sum	2.79	100.0	3.23	100.0	3.05	100.0

Fløtemeierier. Følgende bearbeidelse omfatter 10 fløtemeierier. På grunnlag av feittprosent eller feittenheter i fløten er denne omregnet til helmjølk. Størrelsen av fløtemeieriene svarer da i gjennomsnitt til en mjølkemengde på 321 tonn.

Ved omregningen til helmjølk har en gått ut fra den feittprosent som er den vanlige i distriktet. Har vedkommende meieri også veid inn helmjølk har en som regel brukt feittprosenten i helmjølka ved omregningen av fløten.

Det beregnede smørutbytte 4.34 kg pr. 100 kg helmjølk, svarer til 23.04 kg mjølk pr. kg smør. For å gi dette smørutbyttet må gjennomsnittsfeittprosenten i mjølka ha vært ca. 3.86.

For fløtemeieriene har en følgende resultater :

Beregnet helmjølk i tonn	Antall meierier	Beregnet tonn helmjølk pr. anlegg	Kg snor pr. 100 kg. helmjølk	Driftsutgifter, øre pr. kg. mjølk									Nettouthytte i øre pr. kg mjølk
				Brottoutbytte i øre pr. kg mjølk	Lønn	Lys, kraft, brensel, vann, is	Driftsrekvi- sita og emballasje	Skatter, renter, assuransse	Vedlikehold	Frakt og kjøring	Kontor- og handelsom- kostninger	I alt	
Inntil 500	10	321	4.34	32.03	1.78	0.60	0.55	0.09	0.20	0.51	0.21	3.94	28.09
Riket	10	321	4.34	32.03	1.78	0.60	0.55	0.09	0.20	0.51	0.21	3.94	28.09

De små fløtemeierier har betydelig høyere driftsutgifter pr. kg innveid (beregnet) mjølk enn de større fløtemeierier. Dette har også vist seg for de tidligere år.

Følgende oppgaver for fløtemeieriene gjelder pr. kg mjølk etter omregning av fløten til helmjølk.

	1939	1940	1941	1942	1943
Bruttoutbytte pr. kg ..	16.11 øre	19.79 øre	24.55 øre	29.19 øre	32.03 øre
Driftsutgifter —— ..	1.47 »	2.10 »	2.56 »	3.17 »	3.94 »
Nettouthytte —— ..	14.64 »	17.69 »	21.99 »	26.02 »	28.09 »

Forholdet mellom driftsutgiftene og bruttoutbyttet har stort sett vært jevnt fra år til annet, dog med en jevnt stigende tendens. For 1938 utgjorde driftsutgiftene 10.35 pst. av bruttoutbyttet — for 1943 var de 12.30 pst. Ved sammenlikning med andre driftstyper må en i tillegg til nettouthytten regne med verdien av skummetmjølka. For 1943 er denne verdien satt til 6 øre pr. kg.

Fordelingen av driftsutgiftene i de tre siste år har vært følgende:

	1941	1942	1943	
	Øre pr. kg	Pst.	Øre pr. kg	Pst.
Lønn	0.96	37.5	1.39	43.8
Lys, kraft, brensel, vann, is	0.34	13.3	0.55	17.4
Driftsrekvisita, emballasje ..	0.43	16.8	0.49	15.5
Skatter, renter, assuransse..	0.21	8.2	0.14	4.4
Vedlikehold	0.12	4.7	0.20	6.3
Frakt og kjøring	0.16	6.2	0.15	4.7
Kontor- og handelsomkost- ninger	0.34	13.3	0.25	7.9
Sum	2.56	100.0	3.17	100.0
			3.94	100.0

4. Sætermeierier.

Gruppen omfatter meierier som får all mjølk fra sætrer. Driftstiden blir derfor kort, i alminnelighet 4 til 5 måneder på Vestlandet og 2 til $3\frac{1}{2}$ måned på Oplandene.

I 1943 har en oppgaver fra 15 sætermeierier mot 17 i 1942. Mjølkehengden ved sætermeieriene var i 1943 112 tonn kumjølk og 152 tonn geitmjølk. Sætermeieriene grupperer seg om to forskjellige driftstyper. I Hedmark fylke produserer de smør, pultost og surprim. I de andre fylkene produserer sætermeieriene for det meste ekte geitmystsost og på noen få steder blandet geitmystsost. Ved anleggene i Hedmark er det gjennomsnittlige utbytte i 1943 pr. 100 kg produksjonsmjølk beregnet til 3.78 kg smør, 4.52 kg pultost og 1.83 kg surprim. For de andre sætermeieriene er produksjonen av geitmystsost beregnet til 10.10 kg pr. 100 kg produksjonsmjølk.

Bruttoutbyttet pr. kg mjølk var i 1943 i gjennomsnitt 46.46 øre mot 51.25 øre i 1942. Driftsutgiftene var i 1943 8.30 øre mot 10.62 øre i 1942 og nettoutbyttet var i 1943 38.16 øre mot 40.63 øre i 1942.

Fordelingen av driftsutgiftene i de tre siste år har vært følgende:

Utgifter:	1941		1942		1943	
	Øre pr. kg	Pst.	Øre pr. kg	Pst.	Øre pr. kg	Pst.
Lønn	2.94	32.3	3.92	36.9	3.26	39.3
Lys, kraft, brensel, vann, is	2.97	32.6	3.44	32.4	2.83	34.1
Driftsrekvisita, emballasje ..	0.86	9.5	0.65	6.1	0.57	6.9
Skatter, renter, assuranse ..	0.51	5.6	0.83	7.8	0.25	3.0
Vedlikehold	0.33	3.6	0.72	6.8	0.42	5.1
Frakt og kjøring	1.26	13.8	0.67	6.3	0.78	9.4
Kontor- og handelsomkost- ninger	0.23	2.6	0.39	3.7	0.19	2.2
Sum	9.10	100.0	10.62	100.0	8.30	100.0

5. Feitostysterier.

Fra 1940 er denne gruppen gått helt ut.

6. Mysostkokerier.

Tidligere omfattet denne gruppen de meieriene som brukte minst 90 pst. av mjølka til produksjon av ekte og blandet geitmystsost. Oststoffet blir som regel brukt til kasein. I de senere år har utviklingen ført til at en rekke av disse anlegg har måttet gå over til delvis å produsere smør og sende skummetmjølka til leverandørene.

Denne omleggingen av produksjonen har hittil bare i liten utstrekning endret disse meierienes karakter av mysostkokerier. Det har heller ikke endret det økonomiske resultatet fordi mjølkesentralene har tatt hensyn til endringen i produksjon ved beregning av utjevningsbeløpet. I den detaljerte oppgave over produksjonsfordeling og driftsutbytte ved hvert enkelt meieri ser en hvor mye av mjølka som går til salg eller smørproduksjon og til mysostkoking.

I 1943 var det i alt 31 mysostkokerier som alle er med i følgende arbeidelse:

Mjølkekemengde i tonn	Antall meierier	Feittpst. i		Innveid mjølk i tonn pr. anlegg:			Produsert pr. 100 kg helmjølk			Pst. tilbake- sendt skum- met- og kjerne- mjølk
		ku- mjølk	geit- mjølk	Ku- mjølk	Geit- mjølk	I alt	Smør	Kasein og ost	Geit- mys- ost	
Under 500	12	3.68	3.32	239	60	299	1.66	4.26	9.25	13.2
500—1 000	11	3.64	3.55	640	64	704	2.25	4.46	8.65	18.0
Over 1 000	8	3.75	3.70	1 326	169	1 495	2.28	6.11	8.78	18.0
Riket	31	3.70	3.56	662	89	751	2.17	5.26	8.82	17.2

De økonomiske resultater er følgende:

Mjølkekemengde i tonn	Bruttoutbytte i øre pr. kg mjølk	Driftsutgifter, øre pr. kg mjølk							Nettoutbytte i øre pr. kg mjølk	
		Lønn	Lys, kraft, brensel, vann og is	Driftstrekvi- sita og emballasje	Skatter, renter, assuransse	Vedlikehold	Frakt og kjøring	Kontor- og handelsom- kostnader		
Under 500.....	46.32	2.91	2.01	0.89	0.28	0.52	0.50	0.27	7.38	38.94
500—1 000.....	41.68	2.02	1.77	0.78	0.20	0.24	0.38	0.20	5.59	36.09
Over 1 000.....	43.26	1.81	1.62	0.82	0.19	0.58	0.26	0.25	5.53	37.73
Riket	43.21	2.05	1.73	0.82	0.21	0.46	0.34	0.22	5.83	37.38

Oppgavene over produksjonsutbyttet viser ingen tendens i forhold til størrelsen av anleggene. De minste anlegg produserer forholdsvis mer ekte geitmysost enn de større anlegg. Det er den viktigste årsak til at de minste anlegg har det største bruttoutbyttet. Hvor mye denne produksjonsforskjell gjør for bruttoutbyttet kan ikke skilles ut for seg. Det er derfor umulig å avgjøre om størrelsen av meieriet har noe særlig å bety for størrelsen av bruttoutbyttet. Oppgaven over driftsutgiftene pr. kg innveid mjølk viser at de større anlegg er de overlegne og dette kan gjøre så mye at det oppveier fordelen ved produksjon av ekte geitmysost.

Brutto- og nettoutbyttet og driftsutgiftene har i de siste fem år vært følgende:

	1939	1940	1941	1942	1943
Bruttoutbytte pr. kg	20.76 øre	25.85 øre	33.99 øre	39.97 øre	43.21 øre
Driftsutgifter	» » 2.95	» 3.94	» 4.81	» 5.65	» 5.83
Nettoutbytte	» » 17.81	» 21.91	» 29.18	» 34.32	» 37.38

Forholdet mellom driftsutgiftene og bruttoutbyttet viser liten forandring fra år til år, men har dog en synkende tendens. For 1938 utgjorde drifts-

utgiftene 14.78 pst. av bruttoutbyttet. For årene 1939—1943 var denne prosent henholdsvis 14.21, 15.24, 14.15, 14.14 og 13.49.

Fordelingen av driftsutgiftene har i de tre siste år vært følgende:

Utgifter:	1941		1942		1943	
	Øre pr. kg	Pst.	Øre pr. kg	Pst.	Øre pr. kg	Pst.
Lønn	1.53	31.8	1.86	32.9	2.05	35.2
Lys, kraft, brensel, vann, is	1.41	29.3	1.75	31.0	1.73	29.7
Driftsrekvisita, emballasje.	0.78	16.2	1.00	17.7	0.82	14.1
Skatter, renter, assuranse.	0.25	5.2	0.19	3.4	0.21	3.6
Vedlikehold	0.32	6.7	0.34	6.0	0.46	7.9
Frakt og kjøring.....	0.32	6.7	0.33	5.8	0.34	5.8
Kontor- og handelsomkostninger.....	0.20	4.1	0.18	3.2	0.22	3.7
Sum	4.81	100.0	5.65	100.0	5.83	100.0

7. Kombinerte smør- og ostmeierier.

Gruppen omfatter de meierier som bruker minst 90 pst. av mjølka til kjerning eller ysting, og som ikke er tatt med i noen annen gruppe. Siden 1937 har en i denne gruppen tatt med oppgaver for en del meierier som tidligere ble ført i gruppen blandet drift. Disse meierier har et betydelig kvarntum geitmjølk men deres produksjon av smør (og feitost) er så stor at en ikke finner det riktig å føre dem opp som mysostkokerier. I tabell 7 har en ført disse meieriene opp i en særgruppe under kombinerte smør- og ostmeierier.

I 1943 var det 60 meierier i denne gruppen mot 73 i 1942. Derav er 5 ført under særgruppen i tabell 7. Følgende bearbeidelse omfatter 59 meierier :

Mjølkemengde i tonn	Antall meierier	Innveid tonn mjølk pr. anlegg	Feittpst.	Sendt tilbake og produsert pr. 100 kg helmjølk							
				Skummet- og kjerner- mjølk	Mysse	Smør	Helfeit ost	Halfeit ost	Kvartfeit og mager ost	Geit- og fløyte- ost	Mysost og prim
Under 500	21	281	3.60	40.0	—	3.24	1.14	—	3.30	1.79	1.79
500—1 000	16	635	3.78	45.6	—	3.88	0.54	0.07	2.70	0.62	1.72
1 000—2 000	14	1 240	3.78	45.5	—	4.17	0.08	0.01	3.38	0.74	1.17
2 000—4 000	5	2 330	3.94	48.6	—	4.40	0.09	—	3.02	0.45	1.10
Over 4 000	3	4 889	4.00	52.4	—	4.40	0.14	—	2.46	0.80	0.74
Riket	59	1 026	3.85	47.3	—	4.13	0.22	0.01	2.82	0.70	1.14

De økonomiske resultater er følgende:

Mjølkemengde i tonn	Bruttoutbytte i øre pr. kg mjølk	Driftsutgifter, øre pr. kg mjølk								Nettoutbytte i øre pr. kg mjølk
		Lønn	Lys, kraft, brensel, vann og is	Driftsrekvi- sita og emballasje	Skatter, renter, assuransie	Vedlike- hold	Frakt og kjøring	Kontor- og handelsom- kostninger	I alt	
Under 500.....	39.10	2.33	1.59	0.75	0.29	0.31	0.26	0.18	5.71	33.39
500—1 000:	39.26	1.95	1.39	0.90	0.32	0.27	0.38	0.17	5.38	33.88
1 000—2 000.....	39.21	1.49	1.21	0.63	0.20	0.29	0.25	0.17	4.24	34.97
2 000—4 000.....	40.82	1.27	1.00	0.66	0.45	0.27	0.14	0.09	3.88	36.94
Over 4 000.....	39.28	1.00	0.82	0.65	0.12	0.19	0.25	0.26	3.29	35.99
Riket	39.53	1.50	1.14	0.70	0.26	0.26	0.25	0.18	4.29	35.24

Oppgavene over tilbakesendt skummetmjølk og myse er regnet i forhold til den samlede mjølkemengde ved meieriet. Produksjonen derimot er beregnet i forhold til mjølk brukt til produksjon.

I gruppen under 500 tonn kommer meieriene fra den før nevnte særgruppe. Når en tar hensyn til at disse meieriene sender skummetmjølka etter smørproduksjonen gratis tilbake, så viser det seg at så vel brutto- som nettoutbyttet fra disse små meieriene ligger fullt på høyde med utbyttet ved de større meieriene. Men som en alminnelig regel kan en si at etter som driftsutgiftene synker med større mjølkemengde, så stiger nettoutbyttet tilsvarende.

	1939	1940	1941	1942	1943
Bruttoutbytte pr. kg.	21.01 øre	26.20 øre	32.67 øre	38.73 øre	39.53 øre
Driftsutgifter	» » 2.87	» 3.48	» 4.36	» 4.57	» 4.29
Nettoutbytte	» » 18.14	» 22.72	» 28.31	» 34.16	» 35.24

Driftsutgiftene som i forhold til bruttoutbyttet har vist svakt synkende tendens er for årene 1942 og 1943 gått noe sterkere nedover. De utgjorde i 1938 14.28 pst. og var for årene 1939—1941 henholdsvis 13.66, 13.28, 13.34 og gikk for 1942 ned til 11.80 pst. og for 1943 til 10.85 pst.

Fordelingen av driftsutgiftene har i de siste tre år vært følgende:

Utgifter:	1941		1942		1943	
	Øre pr. kg	Pst.	Øre pr. kg	Pst.	Øre pr. kg	Pst.
Lønn.....	1.25	28.7	1.46	31.9	1.50	35.0
Lys, kraft, brensel, vann, is	1.01	23.2	1.09	23.9	1.14	26.6
Driftsrekvisita, emballasje .	0.87	20.0	0.77	16.9	0.70	16.3
Skatter, renter, assuransie .	0.26	6.0	0.22	4.8	0.26	6.1
Vedlikehold.....	0.27	6.2	0.30	6.6	0.26	6.1
Frakt og kjøring.....	0.34	7.8	0.40	8.7	0.25	5.8
Kontor- og handelsomkost- ninger.....	0.36	8.1	0.33	7.2	0.18	4.1
Sum	4.36	100.0	4.57	100.0	4.29	100.0

8. Gammalostysterier.

Gruppen omfatter de meierier som bruker minst 90 pst. av mjølka til kjerning og yster gammalost av skummetmjølka. På grunn av de rent ekstraordinære forhold nå for tiden har meieriene i denne gruppe i 1941, 1942 og 1943 hatt relativt stort mjølkesalg, vesentlig suppleringsalg. En har allikevel funnet det riktigst å føre disse meierier opp som egen gruppe selv om en går langt utenom de krav som gjelder for gammalostysterier. I 1943 omfatter gruppen 6 meierier mot 9 i 1942. Følgende bearbeidelse omfatter bare 3 meierier:

Mjølke- mengde i tonn	Antall meierier	Driftstid i måneder	Innveid tonn mjølk pr. anlegg	Feittpst. i helmjølk	Produsert pr. 100 kg helmjølk, kg		Pst. tilbakese- ndt skummet- mjølk
					smør	gammalost	
Under 250.....	2	8	103	3.53	3.73	2.91	20.0
Over 250.....	1	12	336	3.50	4.05	3.83	24.4
Riket	3	10	181	3.51	3.99	3.47	22.7

De økonomiske resultater er følgende :

Mjølke- mengde i tonn	Brutto- utbytte i øre pr. kg mjølk	Driftsutgifter, øre pr. kg mjølk							Netto- utbytte i øre pr. kg mjølk	
		Lønn	Lys, kraft, brensel, vann og is	Drifts- rekvi- sita og embal- asje	Skatter, renter, assu- ranse	Vedlike- hold	Frakt og kjøring	Kontor- og handels- omkost- ninger		
Under 250.....	30.32	1.35	0.97	0.74	0.80	0.28	0.52	0.51	5.17	25.15
Over 250.....	40.77	3.09	2.87	0.74	0.48	0.35	0.36	0.03	7.92	32.85
Riket	36.81	2.43	2.15	0.74	0.60	0.32	0.43	0.22	6.89	29.92

Brutto- og nettoutbyttet og driftsutgifter de siste fem år har vært følgende:

	1939	1940	1941	1942	1943
Bruttoutbytte pr. kg	20.67 øre	22.89 øre	28.77 øre	33.59 øre	36.81 øre
Driftsutgifter	» » 3.40	» 3.55	» 4.35	» 5.53	» 6.89
Nettoutbytte	» » 17.27	» 19.34	» 24.42	» 28.06	» 29.92

Driftsutgiftene i forhold til bruttoutbyttet har holdt seg svært jevnt i de 4 siste år inntil 1942, men for 1943 har de steget ganske sterkt. I 1939 var driftsutgiftene 16.45 pst. av bruttoutbyttet og har for årene 1940—1943 vært henholdsvis 15.51, 15.12, 16.46 og 18.72 pst. av bruttoutbyttet.

Fordelingen av driftsutgiftene har i de siste tre år vært følgende:

Utgifter:	1941		1942		1943	
	Øre pr. kg	Pst.	Øre pr. kg	Pst.	Øre pr. kg	Pst.
Lønn	1.39	32.7	1.97	35.7	2.43	35.4
Lys, kraft, brensel, vann, is	0.84	19.8	1.24	22.4	2.15	31.2
Driftsrekvisita, emballasje ..	0.43	10.1	0.49	8.9	0.74	10.7
Skatter, renter, assuranse ..	0.26	6.1	0.39	7.0	0.60	8.7
Vedlikehold	0.34	8.0	0.35	6.3	0.32	4.6
Frakt og kjøring	0.50	11.8	0.55	9.9	0.43	6.2
Kontor- og handelsomkost- ninger	0.49	11.5	0.54	9.8	0.22	3.2
Sum	4.25	100.0	5.53	100.0	6.89	100.0

9. Meierier med blandet drift.

Gruppen er en samlegruppe for de meierier som ikke kommer med i noen av de «rene» grupper. Driften ved disse meierier blir derfor noe mer uensartet enn for de andre grupper og sammenlikning fra meieri til meieri blir ofte noe usikker. I 1943 omfatter gruppen 146 meierier mot 124 i 1942.

For å få så ensartede forhold som mulig for sammenlikninger har en fra 1938 delt gruppen i to undergrupper etter størrelsen av mjølkesalget, nemlig med over 40 p st. mjølkesalg og under 40 p st. mjølkesalg. Salget omfatter da både detalj- og engrossalg.

Gruppen med over 40 p st. mjølkesalg. Følgende bearbeidelse omfatter 97 meierier:

Mjølke- mengde i tonn	Antall meierier	Behandlet tonn mjølk pr. anlegg	Heraff mjølke- salg (beregn. hjem.) prosent	Bruttoutbytte i øre pr. kg mjølk	Driftsutgifter, øre pr. kg mjølk								Nettoutbytte i øre pr. kg mjølk
					Lønn	Lys, kraft, brensel, vann og is	Driftsrekvi- sita og emballasje	Skatter, renter, assuranse	Vedlikehold	Frakt og kjøring	Kontor- og handelsom- kostninger	I alt	
Under 250.....	21	150	61.7	42.32	2.89	1.23	0.51	0.55	0.43	0.61	0.43	6.65	35.67
250—500.....	21	383	60.1	40.96	2.37	1.16	0.55	0.40	0.35	0.43	0.29	5.55	35.41
500—1 000.....	24	698	61.6	40.14	2.23	1.01	0.46	0.43	0.35	0.65	0.36	5.49	34.65
1 000—2 000.....	14	1 424	53.1	42.05	2.18	0.79	0.45	0.35	0.20	0.58	0.35	4.90	37.15
2 000—5 000.....	10	3 065	55.2	41.11	1.90	0.89	0.71	0.26	0.31	0.90	0.28	5.25	35.86
Over 5 000.....	7	9 476	57.9	44.16	2.42	0.90	1.16	0.41	0.41	1.57	0.36	7.23	36.93
Riket	97	1 493	57.3	42.54	2.26	0.93	0.84	0.37	0.35	1.10	0.33	6.18	36.36

Tallene viser at disse meierier har omsatt ca. 60 pst. av mjølka som konsummjølk. Bruttoutbyttet vil da være noe avhengig av hvilken prisgruppe de forskjellige meierier sorterer under. Utbyttet viser derfor ingen bestemt tendens fra de små til de større meierier. Driftutgiftene er lavest for de mellomstore meierier på 1 000—2 000 tonn og stiger gradvis både for de mindre og de større meierier etter som mjølkemengden avtar eller tiltar.

Brutto- og nettoutbytte og driftsutgifter har i de fem siste år vært følgende:

	1939	1940	1941	1942	1943
Bruttoutbytte pr. kg ...	25.04 øre	28.63 øre	34.94 øre	42.23 øre	42.54 øre
Driftsutgifter » » ...	3.53 »	4.22 »	4.68 »	5.73 »	6.18 »
Nettoutbytte » » ...	21.51 »	24.41 »	30.26 »	36.50 »	36.36 »

For denne gruppen har driftsutgiftene i forhold til bruttoutbyttet gått betydelig ned fra 1939 til 1942, for 1943 er det noe stigning. Driftsutgiftene som i 1939 var 16.41 pst. av bruttoutbyttet, var i 1940—1943 henholdsvis 14.74, 13.39, 13.57 og 14.53.

Fordelingen av utgiftene har i de tre siste år vært følgende:

Utgifter:	1941		1942		1943	
	Øre pr. kg	Pst.	Øre pr. kg	Pst.	Øre pr. kg	Pst.
Lønn	1.72	36.8	1.85	32.3	2.26	36.6
Lys, kraft, brensel, vann, is	0.74	15.8	0.77	13.4	0.93	15.1
Driftsrekvisita, emballasje .	0.64	13.7	0.88	15.4	0.84	13.6
Skatter, renter, assuranse..	0.29	6.2	0.33	5.8	0.37	6.0
Vedlikehold	0.30	6.4	0.22	3.8	0.35	5.7
Frakt og kjøring.....	0.68	14.5	1.44	25.1	1.10	17.8
Kontor- og handelsomkost-ninger	0.31	6.6	0.24	4.2	0.33	5.2
Sum	4.68	100.0	5.73	100.0	6.18	100.0

Gruppen med under 40 pst. mjølkesalg. Følgende bearbeidelse omfatter 49 meierier:

Mjølke- mengde i tonn	Antall meierier	Behandlet tonn mjølk pr. anlegg	Heraf mjølke- salg (beregn. hevn.) prosent	Bruttoutbytte i øre pr. kg mjølk	Driftsutgifter, øre pr. kg. mjølk								Nettoutbytte i øre pr. kg mjølk
					Lønn	Lys, kraft, brensel, vann og is	Driftsrekvi- sita og emballasje	Skatter, renter, assuranse	Vedlikehold	Frakt og kjøring	Kontor- og handelsom- kostninger	I alt	
Under 500.....	21	237	24.8	39.18	2.24	1.12	0.50	0.33	0.29	0.16	0.23	4.87	34.31
500—1 000.....	17	710	27.9	38.87	1.70	1.00	0.57	0.23	0.25	0.37	0.30	4.42	34.45
1 000—2 000....	3	1 481	22.8	39.03	1.64	0.77	0.72	0.21	0.30	0.32	0.17	4.13	34.90
Over 2 000.....	8	4 148	33.0	39.79	1.88	1.00	0.74	0.41	0.29	0.51	0.26	5.09	34.70
Riket	49	1 116	30.3	39.47	1.85	0.99	0.68	0.34	0.28	0.44	0.27	4.85	34.62

Denne gruppe meierier viser svært jevne tall både for bruttoutbyttet og driftsutgiftene for alle størrelsesgrupper.

Brutto- og nettoutbyttet og driftsutgiftene har i de siste fem år vært følgende:

	1939	1940	1941	1942	1943
Bruttoutbytte pr. kg	21.70 øre	26.52 øre	34.20 øre	38.40 øre	39.47 øre
Driftsutgifter » »	2.84 »	3.51 »	4.99 »	5.28 »	4.85 »
Nettoutbytte » »	18.86 »	23.01 »	29.21 »	33.12 »	34.62 »

Driftsutgiftene i forhold til bruttoutbyttet har ikke endret seg særlig mye i disse fem år, bortsett fra en forbigående stigning i 1941. I 1939 var driftsutgiftene i forhold til bruttoutbyttet 13.09 og for årene 1940—1943 henholdsvis 13.24, 14.59, 13.75 og 12.29.

Fordelingen av driftsutgiftene har i de tre siste år vært følgende:

Utgifter:	1941		1942		1943	
	Øre pr. kg	Pst.	Øre pr. kg	Pst.	Øre pr. kg	Pst.
Lønn	1.42	28.5	1.91	36.2	1.85	38.1
Lys, kraft, brensel, vann, is	0.94	18.8	0.84	15.9	0.99	20.4
Driftsrekvisita, emballasje .	1.00	20.0	0.87	16.5	0.68	14.0
Skatter, renter, assuranse..	0.46	9.2	0.30	5.7	0.34	7.0
Vedlikehold	0.36	7.2	0.31	5.9	0.28	5.8
Frakt og kjøring	0.45	9.1	0.60	11.4	0.44	9.1
Kontor- og handelsomkost- ninger	0.36	7.2	0.45	8.4	0.27	5.6
Sum	4.99	100.0	5.28	100.0	4.85	100.0

10. Kondenseringsfabrikker.

Det var i drift 3 kondenseringsfabrikker i 1943. Dessuten har det foregått kondensering ved 1 meieri med slikt anlegg.

11. Sammendrag.

I de følgende tabeller har en samlet de viktigste økonomiske oppgaver for de enkelte driftstyper. Det er sammenlikning både mellom de enkelte grupper for 1942 og med oppgaver fra tidligere år. De to undergrupper for blandet drift har en slått sammen og satt opp gjennomsnittstallene for.

Driftsresultatene i 1943 for de enkelte driftstyper var følgende:

Gruppe	Innveid mjølk pr. anlegg i tonn	Bruttonbytte i øre pr. Kg mjølk	Driftsutgifter, øre pr. kg mjølk								Nettoubytte i øre pr. Kg mjølk
			Lønn	Lys, kraft, brensel, vann og is	Driftsrekvisita og emballasje	Skatter, renter, assuranse	Vedlikehold	Frakt og kjøring	Kontor- og handels- omkostninger	I alt	
Mjølkesalgsmeierier	489	43.49	2.94	0.90	0.23	0.71	0.35	0.51	0.48	6.12	37.37
Mottakerstasjoner	345	37.44	0.98	0.43	0.16	0.19	0.18	0.86	0.16	2.96	34.48
Smørmeierier	359	35.55	1.34	0.70	0.45	0.11	0.15	0.14	0.16	3.05	32.50
Fløtemeierier	321	32.03	1.78	0.60	0.55	0.09	0.20	0.51	0.21	3.94	28.09
Sætermeierier	18	46.46	3.26	2.83	0.57	0.25	0.42	0.78	0.19	8.30	38.16
Mysostkokerier	751	43.21	2.05	1.73	0.82	0.21	0.46	0.34	0.22	5.83	37.38
Komb. smør- og ostmeierier	1 026	39.53	1.50	1.14	0.70	0.26	0.26	0.25	0.18	4.29	35.24
Gammalostysterier	181	36.81	2.43	2.15	0.74	0.60	0.32	0.43	0.22	6.89	29.92
Blandet drift	1 367	41.70	2.15	0.94	0.80	0.37	0.33	0.92	0.31	5.82	35.88

For smør- og fløtemeierer må en som tillegg til nettoutbyttet regne med verdien av skummetmjølk og kjernemjølk, forsåvidt som den ikke går inn i regnskapene. Forholdet er nærmere omtalt under avsnittet om de økonomiske resultater av meieridriften.

Den prosentvise fordeling av driftsutgiftene for de forskjellige grupper har vært følgende i 1943:

Gruppe	Lønn	Lys, kraft, brensel, vann og is	Driftsrekvisita og emballasje	Skatter, renter, assuranse	Vedlikehold	Frakt og kjøring	Kontor- og handels- omkostninger	I alt utgifter
Mjølkesalgsmeierier	48.0	14.7	3.8	11.6	5.7	8.4	7.8	100.0
Mottakerstasjoner	33.1	14.5	5.4	6.4	6.1	29.1	5.4	100.0
Smørmeierier	43.9	23.0	14.8	3.6	4.9	4.6	5.2	100.0
Fløtemeierier	45.2	15.2	14.0	2.3	5.1	12.9	5.3	100.0
Sætermeierier	39.3	34.1	6.9	3.0	5.1	9.4	2.2	100.0
Mysostkokerier	35.2	29.7	14.1	3.6	7.9	5.8	3.7	100.0
Komb. smør- og ostmeierier ..	35.0	26.6	16.3	6.1	6.1	5.8	4.1	100.0
Gammalostysterier	35.4	31.2	10.7	8.7	4.6	6.2	3.2	100.0
Blandet drift	36.9	16.2	13.7	6.4	5.7	15.8	5.3	100.0

Nettoutbyttet pr. kg mjølk for de enkelte driftstyper er i følgende tabell stilt sammen med oppgaver fra de senere år. For kondenseringsfabrikkene gjelder oppgavene til 1937 det som fabrikkene har betalt for mjølka. Fra 1938 har en satt inn som oppgave det de direkte leverandørene har fått betalt gjennom mjølkesentralene.

Gruppe	1936	1937	1938	1939	1940	1941	1942	1943
Mjølkesalgsmeierier	17.32	19.26	20.45	21.90	27.20	31.09	36.39	37.37
Mottakerstasjoner	15.70	17.86	18.35	19.05	22.94	28.69	32.43	34.48
Smørmeierier	13.54	14.87	16.25	16.41	19.31	21.42	29.15	32.50
Fløtemeierier	12.11	13.42	13.68	14.64	17.69	21.99	26.02	28.09
Sætermeierier	19.84	21.43	20.92	27.05	30.58	33.64	40.63	38.16
Feitostysterier	15.79	15.52	16.65	16.43	-	-	-	-
Mysostkokerier	14.98	15.80	17.30	17.81	21.91	29.18	34.32	37.38
Komb. smør- og ostmeierier ..	14.93	16.60	17.53	18.14	22.72	28.31	34.16	35.24
Gammalostysterier	14.49	15.46	16.53	17.27	19.34	24.22	28.06	29.92
Blandet drift	15.83	19.71	19.67	20.41	23.96	30.13	35.44	35.88
Kondenseringsfabrikker	¹ 14.67	¹ 15.22	17.49	17.97	23.22	26.97	30.00	35.52

¹ Etter fabrikkenes oppgaver var den gjennomsnittlige pris for all mjølk til kondensering for 1936 14.86 øre pr. kg og for 1937 15.54 øre. Disse priser inkluderer omsetningsavgift.

Den samlede produksjon av kumjølk.

Det foreligger ingen oppgaver over det gjennomsnittlige mjølkeutbytte pr. ku etter 1939. I de fire årene 1940—1943 var det mange vansker med tilgangen av forstoffer, særlig i 1941, 1942 og 1943. I alle år var avlingene av både stråfør og andre forvekster atskillig under det vanlige. Likedan var utbyttet av beitene dårligere enn ellers på grunn av tørt og til dels kjølig vær. Mangelen på kraftfor har en i noen grad søkt å avhjelpe ved bruk av forcellulose. Dette forstoff sammen med sildemel synes ernæringsmessig sett å gi et noenlunde godt erstatningsfor til mjøkeproduksjonen, men det er ikke på langt nær brukt i så store mengder at det svarer til forbruket av innførte forstoffer før krigen kom hit. Mjølkeutbyttet pr. ku har derfor sikkert gått ikke lite ned siden 1939, men det er ukjent hvor stor nedgangen har vært. En mangler således de nødvendige data til å utføre en brukbar beregning over den samlede produksjon av kumjølk for årene 1940—1943.

Opplysninger om den samlede mjøkeproduksjon i tidligere år er tatt inn i beretningen for 1939. Se også Jordbrukstellingen 1939. N.O.S. X. 40.

Tabell 1. Meieriene fordelt etter produksjonsretning.

Fylke	Mjølkesalg		Smør- meterier	Fløte- meterier	Sæter- meterier	Fetostysterier	Mysost- Røkerier	Komb. smør- og ost- meterier	Gammal- ost- ysterier	Meieri med blantet drift	Kondenserings- fabrikker
	Mjølkesalgs- meterier	Mottaker- stasjoner									
Østfold	2	24	1	-	-	-	-	1	-	6	-
Akershus og Oslo..	-	66	-	-	-	-	-	-	2	12	1
Hedmark	-	1	6	-	3	-	-	2	-	14	-
Opland	1	8	1	1	-	-	-	6	-	4	-
Buskerud	2	16	-	2	-	-	-	21	-	13	-
Vestfold	2	1	-	-	-	-	-	1	2	11	1
Telemark	2	-	-	-	-	-	-	-	-	11	-
Aust-Agder.....	1	-	-	1	-	-	-	-	-	5	-
Vest-Agder	1	-	-	1	-	-	-	-	-	9	-
Rogaland	1	-	1	-	-	-	-	19	-	9	-
Hordaland og Bergen	2	76	-	2	1	-	-	-	2	10	-
Sogn og Fjordane ..	-	2	26	-	10	-	-	10	4	7	-
Møre og Romsdal..	-	-	2	-	1	-	-	4	-	8	-
Sør-Trøndelag	1	20	5	-	-	-	-	3	-	8	-
Nord-Trøndelag....	-	7	4	-	-	-	-	11	-	12	-
Nordland	4	-	1	-	-	-	-	-	-	15	-
Troms og Finnmark	2	-	-	1	-	-	-	5	-	3	-
Riket 1943.....	21	221	47	8	15	-	29	63	6	157	3
— 1942.....	24	225	51	22	17	-	33	73	9	124	3
— 1941.....	39	235	49	20	19	-	34	62	11	123	3
— 1940.....	23	200	65	24	20	-	33	68	15	122	3
— 1939.....	26	215	92	21	6	31	69	17	122	3	-
— 1938.....	29	210	92	25	8	31	73	17	130	3	-
— 1937.....	40	213	96	28	6	30	65	12	149	3	-
— 1936.....	39	208	80	30	8	17	46	12	191	3	-
— 1935.....	38	192	73	34	12	31	45	15	178	3	-
— 1934.....	21	202	73	38	12	31	37	15	201	3	-
— 1933.....	20	197	69	39	11	35	34	15	209	3	-
— 1932.....	26	199	69	37	13	35	33	16	207	4	-
— 1931.....	45	199	66	32	16	38	29	15	194	4	-
— 1930.....	63	208	59	34	14	37	20	13	191	4	-

Tabell 2. Meieriene, deres beliggenhet

Nr.	Fylke	Meier- rier i alt	Derav		Meierier som helt eller delvis		Drevet av		Meierier med oppgitt driftstid				
			by	land	henter mjølka hos leve- rand.	sender produktene med rutebil	eierne	for- pak- ter	under 6 mnd.	6–9 mnd.	9–11 mnd.	12 mnd.	
1	Østfold	34	4	30	1	17	34	—	—	—	—	34	
2	Akershus og Oslo	78	5	73	1	46	78	—	—	—	—	78	
3	Hedmark	28	2	26	2	3	28	—	3	1	—	24	
4	Opland	42	2	40	6	15	42	—	—	—	—	42	
5	Buskerud	34	3	31	2	6	32	2	—	—	—	34	
6	Vestfold	16	7	9	2	5	16	—	—	—	—	16	
7	Telemark	13	6	7	—	2	13	—	—	—	—	13	
8	Aust-Agder	7	5	2	1	2	7	—	—	—	—	7	
9	Vest-Agder	11	6	5	1	4	11	—	—	—	—	11	
10	Rogaland	31	6	25	1	5	31	—	—	—	—	31	
11	Hordaland og Bergen	93	1	92	1	11	92	1	1	3	1	88	
12	Sogn og Fjordane	59	2	57	2	12	58	1	10	—	—	49	
13	Møre og Romsdal	15	3	12	1	5	15	—	—	—	—	15	
14	Sør-Trøndelag	37	2	35	1	4	37	—	—	—	—	37	
15	Nord-Trøndelag	34	3	31	3	7	34	—	—	—	—	34	
16	Nordland	21	2	19	8	7	21	—	—	—	—	21	
17	Troms og Finnmark	14	3	11	9	1	14	—	—	—	—	14	
Riket		1943	567	62	505	42	152	563	4	14	4	1	548
—		1942	581	66	515	65	205	576	5	17	8	4	552
—		1941	595	62	533	68	192	584	11	19	9	4	559
—		1940	573	66	507	57	207	565	8	30	16	48	479
—		1939	602	67	535	55	221	595	7	23	9	9	561
—		1938	618	71	547	49	180	610	8	30	15	9	564
—		1937	642	72	570	46	196	631	11	34	25	27	556
—		1936	634	73	561	46	166	619	15	34	25	26	549

Tabell 3. Innveid mjølkemengde og tilbake-

Nr.	Fylke	Innveid fra egne leverandører kg			Mottatt fra andre meierier kg			
		kumjølk	geitmjølk	fleße	helmjølk	skummet- mjølk	fleße, alm.	krem- fleße
1	Østfold	34 208 176	—	—	212 850	2 929 923	—	—
2	Akershus og Oslo	49 250 334	—	—	45 678 447	11 257 856	1 117 077	—
3	Hedmark	36 200 582	144 660	503 985	32 795	135 564	—	—
4	Opland	41 369 957	2 144 941	96 433	45 769	217 101	—	—
5	Buskerud	18 381 498	43 760	62 837	2 763 815	1 485 685	—	—
6	Vestfold	17 873 985	—	—	494 295	537 715	—	—
7	Telemark	9 873 879	10 036	28 372	851 838	1 246 392	—	—
8	Aust-Agder	3 211 396	—	25 479	899 145	144 450	—	—
9	Vest-Agder	6 675 133	—	97 540	1 192 869	878 694	—	—
10	Rogaland	56 624 492	59 572	58 000	536 719	2 636 719	—	—
11	Hordaland og Bergen	16 589 368	23 173	5 542	9 760 803	6 423 239	—	—
12	Sogn og Fjordane	6 366 620	301 871	91 162	282 471	93 615	—	—
13	Møre og Romsdal	16 166 268	332 938	34 179	2 892	247 998	—	—
14	Sør-Trøndelag	17 101 286	—	—	4 169 068	3 111 785	17 529	—
15	Nord-Trøndelag	20 355 955	—	759	1 987 501	499 616	—	—
16	Nordland	6 271 283	207 400	76 006	589 823	97 569	—	—
17	Troms og Finnmark	7 075 964	259 639	95 678	500	22 910	—	—
Riket		363 596 716	3 527 990	117 5972	69 501 600	31 966 831	1 134 606	—
—	1942	409 523 985	3 743 778	166 7593	86 162 933	23 530 084	1 625 500	—
—	1941	505 490 648	4 490 338	205 5531	125 516 337	4 829 195	2 124 913	6 067
—	1940	625 930 317	5 302 940	296 8942	102 055 383	2 569 381	3 927 008	40 245
—	1939	755 195 308	7 610 695	41 504 01	117 206 025	4 255 272	5 053 963	31 302
—	1938	677 812 603	7 950 646	338 0597	118 261 912	1 559 816	3 903 957	95 975
—	1937	609 280 110	7 864 466	261 0579	102 127 749	2 114 845	3 298 073	174 046
—	1936	580 659 460	8 182 089	194 8678	99 291 353	3 109 062	3 859 597	321 202

eiendomsforhold, driftstid og personale m. v.

Personale					Innveid mjølk pr. meieri ved		Behandlet mjølk pr. meieri ved produksjons- og mjølkesalgsmelier		Personer pr. meieri ved		Personer pr. 1 mill. kg behandlet mjølk ved		Nr.	
menn	kvinn- ner	i alt	Av disse med meieriutdannelse		produk- sjons- og mjølkesalgsmelier	mottaker- sta- sjoner	produk- sjons- og mjølkesalgsmelier	mottaker- sta- sjoner	produk- sjons- og mjølkesalgsmelier	mottaker- sta- sjoner	produk- sjons- og mjølkesalgsmelier	mottaker- sta- sjoner		
			menn	kvinn- ner										
92	56	148	26	15	Tonn	Tonn	Tonn	Tonn	10.5	1.8	4.4	4.1	1	
499	231	730	73	38	2 356	444	2 371	50.3	1.9	10.0	3.6	2		
104	100	204	38	43	1 229	523	5 036	1 422	7.3	6.0	5.1	3.1	3	
146	122	268	46	36	1 407	597	1 039	7.3	2.4	7.0	4.0	4		
81	70	151	29	19	772	312	926	6.7	1.9	7.2	6.1	5		
32	28	60	23	10	1 009	311	1 042	3.9	2.0	3.7	6.4	6		
38	39	77	17	14	776	—	842	5.9	—	7.0	—	7		
15	7	22	9	5	485	—	613	3.1	—	5.1	—	8		
36	41	77	13	8	771	—	879	7.0	—	8.0	—	9		
159	209	368	56	41	1 842	—	1 859	11.9	—	6.4	—	10		
82	137	219	15	52	428	123	1 002	7.5	1.2	7.5	9.8	11		
18	82	100	5	34	125	93	143	1.7	1.0	11.9	10.7	12		
66	79	145	25	21	1 116	—	1 117	9.7	—	8.7	—	13		
77	60	137	33	19	765	205	1 014	7.2	1.2	7.1	5.9	14		
91	45	136	43	20	653	360	727	4.6	1.6	7.0	4.4	15		
43	39	82	19	12	336	—	364	3.9	—	11.6	—	16		
40	30	70	19	9	575	—	575	5.0	—	8.7	—	17		
1 619	1 375	2 994	489	396	854	332	1 144	7.6	1.6	6.6	4.8			
1 763	1 436	3 199	507	397	987	375	1 318	8.0	1.6	6.0	4.2			
1 672	1 421	3 093	471	425	1 157	439	1 457	6.7	1.6	5.3	3.6			
1 936	1 592	3 528	474	439	1 434	633	1 809	8.5	1.8	4.7	2.8			
1 968	1 700	3 668	467	480	1 640	971	2 026	8.4	1.6	4.2	2.3			
2 009	1 915	3 924	448	483	1 434	586	1 790	8.5	1.9	4.8	3.3			
2 082	1 985	4 067	479	497	1 222	526	1 530	8.7	1.5	5.7	2.9			
1 878	1 772	3 650	423	470	1 227	528	1 538	8.1	1.5	5.2	2.9			

levering av skummetmjølk og myse m. v.

Tilbakelevert til leverandørene kg			Føret opp eller solgt til oppføring kg			Ikke nytte myse kg	Nr.
skummetmjølk	kjernemjølk (saup)	myse	skummetmjølk	kjernemjølk (saup)	myse		
1 975 768	5 056	30 230	—	—	—	—	1
4 069 613	4 544	87 828	—	—	—	—	2
3 662 853	146 424	166 805	—	—	—	—	3
2 293 542	114 205	59 872	—	—	—	—	4
1 085 257	4 300	4 650	—	—	—	—	5
634 665	214 107	1 679	—	—	—	—	6
223 618	18 467	—	—	—	—	—	7
32 619	—	—	—	—	—	—	8
131 019	14 972	10 000	—	—	—	—	9
7 854 383	490 467	3 175 222	—	—	22 874	—	10
335 899	40 023	183 927	2 675	—	—	—	11
2 906 656	123 896	72 928	—	—	—	—	12
445 202	17 118	103 920	950	—	2 700	—	13
1 266 539	222 887	—	20 605	9 100	—	—	14
1 709 394	53 941	3 125	2 000	—	—	—	15
339 643	10 431	—	—	—	—	—	16
193 733	26 905	8 320	—	—	—	4 500	17
29 160 403	1 507 743	3 908 506	26 230	9 100	25 574	4 500	
38 325 066	1 749 447	7 248 513	117 263	86 098	664 465	481 029	
56 713 508	3 139 916	14 768 509	729 767	63 906	2 046 092	407 000	
194 952 130	8 479 951	28 065 892	4 045 426	469 074	5 578 151	2 750 134	
290 567 021	17 297 069	31 085 078	4 891 576	584 303	5 009 197	5 301 488	
218 248 681	7 131 722	33 924 082	3 105 106	1 184 512	3 963 662	6 141 344	
174 232 661	5 401 144	38 430 035	5 728 812	444 061	6 439 967	2 893 822	
161 495 543	5 755 202	42 461 690	5 251 761	306 713	5 246 828	3 087 849	

Tabell 4. Feittinnholdet i mjølka, oppgjør og

Nr.	Fylke	Meierier		Gjen-nom-snittl. feittpst. i ku-mjølk	Antall meierier med feittpst. i kumjølka				
		med regel-messig feitt-bestem-melse	utfører feitt-bestem-melsen selv		inntil 3.50	3.51—3.75	3.76—4.00	4.01 og mer	ikke oppgitt
1	Østfold	33	24	3.57	5	26	2	-	1
2	Akershus og Oslo	78	19	3.72	6	54	16	2	-
3	Hedmark	25	15	3.69	-	24	1	-	3
4	Opland	40	27	3.75	5	22	13	-	2
5	Buskerud	33	17	3.65	2	29	4	-	1
6	Vestfold	15	12	3.56	3	11	1	-	1
7	Telemark	13	12	3.54	5	6	1	1	-
8	Aust-Agder	7	7	3.58	1	5	1	-	-
9	Vest-Agder	11	10	3.80	-	6	5	-	-
10	Rogaland	31	30	3.89	2	8	16	5	-
11	Hordaland og Bergen	90	19	3.82	5	38	46	1	3
12	Sogn og Fjordane	49	31	3.66	9	26	12	2	10
13	Møre og Romsdal	14	14	3.63	-	10	3	1	1
14	Sør-Trøndelag	28	26	3.78	-	17	8	3	1
15	Nord-Trøndelag	34	31	3.69	1	25	8	-	1
16	Nordland	19	19	3.53	8	10	1	-	2
17	Troms og Finnmark	14	14	3.58	3	11	-	-	-
	Riket 1943	534	327	3.71	55	328	138	15	26
	— 1942	553	308	3.72	62	278	165	14	66
	— 1941	532	314	3.73	37	238	199	21	96
	— 1940	543	307	3.71	36	303	143	8	58
	— 1939	578	305	3.70	44	308	167	6	47
	— 1938	588	303	3.69	50	297	162	7	76
	— 1937	597	300	3.67	71	333	170	11	57
	— 1936	567	277	3.65	72	344	132	3	83

a. Fra alle meierier.

Tabell 5. Salg av

Nr.	Fylke	Hilmjølk	Kulturmjølk	Skummelmjølk	Kjernehmjølk (saup)	Fløte, alm.	Kremfløte	Baker-krem	Sum
			Kg	Kg	Kg				
1	Østfold	11 042 188	-	9 201 386	597 510	-	-	-	20 841 084
2	Akershus og Oslo	41 123 928	62 971	29 756 188	3 413 657	93	-	-	74 356 837
3	Hedmark	4 246 538	-	4 399 055	460 612	1 212	-	-	9 107 417
4	Opland	4 922 066	-	4 496 398	559 821	17	383	-	9 978 685
5	Buskerud	8 779 405	212	7 383 559	393 389	170	-	-	16 556 735
6	Vestfold	7 293 819	-	5 379 612	188 914	372	-	-	12 862 717
7	Telemark	6 072 599	-	2 960 238	299 021	-	-	-	9 331 858
8	Aust-Agder	2 950 477	-	694 478	58 325	-	-	-	3 703 280
9	Vest-Agder	3 849 918	-	2 598 058	472 612	-	-	-	6 920 588
10	Rogaland	10 911 550	-	10 398 035	1 478 916	-	-	-	22 788 501
11	Hordal. og Bergen	12 230 136	-	7 782 438	400 687	-	-	-	20 413 261
12	Sogn og Fjordane	1 124 065	-	697 558	101 811	10	-	-	1 923 444
13	Møre og Romsdal	4 964 057	-	5 590 742	430 824	249	-	-	10 935 872
14	Sør-Trøndelag	6 897 524	-	7 427 224	512 520	-	-	-	14 837 338
15	Nord-Trøndelag	3 716 705	-	4 373 426	505 967	639	-	-	8 596 737
16	Nordland	3 935 220	-	1 293 987	132 292	-	-	-	5 361 499
17	Troms og Finnmark	2 598 446	-	1 874 684	184 017	-	80	-	4 657 227
	Riket 1943	136 658 711	63 183	106307066	10190895	2 762	463	-	253 223 080
	— 1942	119 339 721	1 784 819	126640866	10642498	543 842	18 884	-	258 970 630
	— 1941	220 534 219	2 478 755	58 512 336	4 694 061	7 468 102	96 372	78 746	293 862 591
	— 1940	140 100 974	1 001 744	54 060 352	5 544 942	7 316 918	1 179 297	914 591	210 118 818
	— 1939	138 337 628	1 879 374	48 005 650	5 729 740	9 234 890	1 419 168	1027854	205 634 304
	— 1938	131 405 587	1 434 596	46 579 515	5 488 372	9 073 299	1 529 400	782 607	196 293 376
	— 1937	121 603 017	1 278 593	49 246 087	5 319 677	9 249 768	1 605 746	574 309	188 877 197
	— 1936	112 666 541	1 588 280	49 207 621	4 864 821	9 175 528	1 467 333	632 158	179 602 282

fordeling av meieriene etter størrelsen.

Meieri som betaler mjølka etter feittinnhold				har annen betalings-måte		bruker		tar hensyn hertil ved oppgjøret	Meieri med innveid mjølk pr. år:							Nr.
diff. 0.2	diff. 0.3	diff. 0.4	annen eller uopp-gitt diff.						Under 100 tonn	100—200 tonn	200—500 tonn	500—1000 tonn	1000—2000 tonn	2000—5000 tonn	Over 5000 tonn	
-	1	3	-	-	33	2	31	5	8	6	6	4	4	1	1	1
1	6	71	-	-	75	5	70	6	9	34	17	11	1	1	2	
-	1	19	8	-	21	2	20	3	1	5	6	7	5	1	3	
-	-	39	3	-	36	2	35	2	4	7	16	10	3	-	4	
-	-	30	4	-	28	1	25	6	5	12	9	-	1	1	5	
-	1	14	1	-	14	-	14	1	4	5	1	2	3	-	6	
-	-	13	-	-	10	-	9	1	2	2	4	3	1	-	7	
-	-	5	2	-	4	1	2	1	1	3	1	1	-	-	8	
-	-	10	1	-	9	2	5	-	1	6	2	1	1	-	9	
-	1	24	6	-	28	1	27	-	-	8	7	8	5	3	10	
5	6	79	3	-	80	-	67	46	22	20	4	-	1	-	11	
2	13	32	12	-	17	3	13	35	14	8	2	-	-	-	12	
-	1	13	1	-	7	-	3	2	1	2	7	2	-	1	13	
-	1	26	2	-	19	3	17	1	17	9	6	3	1	-	14	
1	2	31	1	-	32	5	29	-	8	12	9	3	2	-	15	
-	1	17	1	-	9	2	4	1	6	10	4	-	-	-	16	
1	1	10	2	-	7	4	2	1	1	9	1	1	1	1	17	
10	35	436	47	-	429	33	373	111	104	158	102	56	28	8		
49	234	220	35	43	461	32	408	112	91	155	112	63	38	10		
68	255	172	24	76	458	42	393	112	77	149	120	72	47	18		
189	267	27	25	65	474	38	426	75	60	135	124	95	59	24		
256	251	-	52	43	450	45	309	70	57	130	135	108	72	30		
314	166	-	99	39	438	47	254	76	65	148	138	106	58	27		
318	147	-	122	55	440	54	259	97	87	148	147	88	75			
318	125	-	127	64	415	43	233	92	85	164	131	88	74			

mjølk til konsum.

b. Fra bymeieriene.

Helmjølk	Kultur-mjølk	Skummet-mjølk	Kjerne-mjølk (saup)	Fløte, alm.	Kremfløte	Baker-krem	Sum	Nr.
Kg	Kg	Kg	Kg	Kg	Kg	Kg	Kg	
8 885 366	-	7 450 394	507 834	-	-	-	16 843 594	1
36 164 258	62 971	26 663 205	3 321 513	-	-	-	66 211 947	2
1 713 960	-	1 879 017	18 487	-	-	-	3 611 464	3
1 703 472	-	1 849 355	147 611	-	-	-	3 700 438	4
5 559 158	-	5 367 172	294 137	170	-	-	11 220 637	5
6 513 499	-	4 869 235	148 636	372	-	-	11 531 742	6
5 382 622	-	2 595 729	215 414	-	-	-	8 193 765	7
2 947 065	-	691 971	58 325	-	-	-	3 697 361	8
3 450 875	-	2 182 413	446 498	-	-	-	6 079 786	9
8 202 045	-	7 074 647	516 887	-	-	-	15 793 579	10
9 388 635	-	6 287 797	327 381	-	-	-	16 003 813	11
275 855	-	118 162	16 023	-	-	-	410 040	12
4 059 080	-	4 374 470	164 754	-	-	-	8 598 304	13
4 889 127	-	4 823 162	395 918	-	-	-	10 108 207	14
1 183 747	-	1 473 757	189 002	-	-	-	2 846 506	15
1 502 034	-	194 653	14 001	-	-	-	1 710 688	16
2 042 162	-	1 170 383	94 620	-	-	-	3 307 165	17
103 862 960	62 971	79 065 522	6 877 041	542	-	-	189 869 036	
93 501 443	1 755 602	101 051 722	6 700 681	386 330	10 511	-	203 406 289	
178 134 009	2 348 349	44 705 413	3 465 977	6 292 429	69 858	74 368	235 090 403	
117 581 442	964 361	43 008 054	4 703 959	6 302 888	819 251	883 063	174 263 018	
115 657 136	1 815 954	36 228 856	4 824 390	7 909 414	988 245	991 990	168 415 985	
111 671 144	1 348 033	34 776 728	4 750 011	7 881 601	1 113 389	738 472	162 279 378	
101 833 634	1 022 119	36 930 232	4 589 742	7 802 809	1 255 564	541 953	153 976 053	
93 995 060	1 364 996	35 776 117	4 000 612	7 867 005	1 311 702	291 697	144 607 189	

Tabell 6. Produksjon av smør, ost og mysost i kg.

Nr.	Fylke	Smør	Sveitser-ost	Edamerost				Gaudaost				Nøkkelost				Nor- mann- ost	Nr.
				helfeit	halvfeit	kvart- feit	mager	helfeit	halvfeit	kvart- feit	mager	helfeit	halvfeit	kvart- feit	mager		
1	Østfold	530 797	-	-	-	-	-	-	-	-	22 032	-	-	-	14 675	-	1
2	Akershus og Oslo..	1 545 451	-	-	-	-	-	85	227	-	-	250	-	205	6 517	-	2
3	Hedmark	1 122 633	-	-	-	-	-	4 498	3 520	-	-	1 486	-	-	64 173	-	3
4	Opland	698 519	13 433	-	-	-	-	832	-	-	15 105	115	-	-	210 386	-	4
5	Buskerud	333 007		-	-	-	-	-	-	-	20 252	-	-	-	10 393	2 407	5
6	Vestfold	331 366		-	-	-	-	-	-	-	6 117	-	-	-	18 210	-	6
7	Telemark	170 127		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	7
8	Aust-Agder	36 816		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	8
9	Vest-Agder	160 982		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5 149	-	9
10	Rogaland	1 890 721		8 094	-	-	11 241	19 669	-	288	1023380	-	-	264	116 772	5 894	10
11	Hordaland og Bergen	236 430		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	11
12	Sogn og Fjordane .	212 103		-	-	-	-	-	-	-	-	4 903	-	-	13 696	-	12
13	Møre og Romsdal..	432 138		-	-	-	133	40 826	-	-	104 510	-	-	-	91 032	15 593	13
14	Sør-Trøndelag	464 058		450	-	-	-	2 975	642	-	80 470	-	541	366	3 491	-	14
15	Nord-Trøndelag....	490 749	26 994	-	-	-	12 800	5 419	767	143	133 163	-	-	-	18 548	53 729	15
16	Nordland	121 357	-	-	-	-	-	-	-	-	1 468	-	-	-	15 478	-	16
17	Troms og Finnmark	181 467	-	-	-	-	32 035	-	-	-	-	-	-	-	34 205	-	17
Riket	1943	8 958 727	40 432	8 544	-	133	96 902	33 478	5 156	431	1411400	1 851	541	835	622 725	82 623	
—	1942	11 252 162	82 946	31 476	-	40 349	75 736	23 380	10 857	309 780	1606240	3 332	1 965	213 026	1322516	193 150	
—	1941	8 423 591	187 167	17 713	4 789	156 509	-	46 683	354 486	3 034 652	2 435	9 219	83 767	1 220 934	408 436	262 153	
—	1940	13 434 764	253 461	424 226	-	-	-	3 294 807	1 096 483	-	-	217 062	1 090 869	599 595	354 136	254 098	
—	1939	17 589 144	521 660	536 930	-	-	-	4 784 179	802 202	-	-	325 089	1 308 386	663 235	353 745	252 018	
—	1938	14 520 757	552 196	542 128	-	-	-	4 677 206	854 999	-	-	338 791	1 414 727	657 979	446 522	-	
—	1937	12 118 153	616 597	453 829	-	-	-	4 245 537	990 156	-	-	254 019	1 276 586	804 212	636 403	-	
—	1936	11 379 366	648 358	446 508	-	-	-	4 140 908	1 017 210	-	-	245 983	1 232 841	658 084	634 571	-	
—	1935	9 284 812	630 342	457 084	-	-	-	3 740 802	1 081 202	-	-	194 361	1 453 309	737 505	871 501	-	
—	1934	9 237 697	636 214	519 654	-	-	-	3 824 485	1 063 214	-	-	157 633	1 210 621	446 858	586 414	-	
—	1933	8 777 939	644 176	277 971	-	-	-	3 391 078	1 159 263	-	-	139 228	1 212 653	564 772	762 912	-	
—	1932	7 882 014	553 000	298 038	-	-	-	2 934 637	1 465 563	-	-	169 366	1 260 163	574 984	641 965	-	
—	1931	6 019 589	575 530	239 160	-	-	-	3 576 232	1 296 562	-	-	127 038	1 257 809	640 213	899 065	-	
—	1930	3 945 164	540 998	211 558	-	-	-	2 887 009	734 892	-	-	128 582	1 373 822	628 999	836 909	-	

Tabell 6 (forts.). Produksjon av smør, ost og mysost i kg.

Nr.	Fylke	Pultost	Kjerner- mjølks- ost	Gam- malost	Andre ostsorter		Reve- ost	Kasein	Geitmysost		Fløtemysost		Mysost	Prim	Nr.	
					feite	magre			ekte	blandet	helfeit	halvfeit				
1	Østfold	15 445	409	-	-	-	-	-	-	-	19 877	26 342	3 937	1		
2	Akershus og Oslo..	2 194	9 821	-	169	-	-	20 857	-	-	-	2 606	20 330	2		
3	Hedmark	94 313	109 864	-	-	1 041	-	28 760	6 853	62 743	-	46 622	64 280	150 570	3	
4	Opland	38 046	9 522	-	2 548	236 532	-	531 337	100 990	1 093 518	-	19 102	75 628	28 345	4	
5	Buskerud	4 328	242	-	-	808	-	-	2 000	47 471	-	3 345	6 976	-	5	
6	Vestfold	8 000	22 822	-	-	-	-	-	-	-	4 773	21 117	1 896	6		
7	Telemark	339	855	-	-	158	-	-	260	-	-	-	104	-	7	
8	Aust-Agder	168	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	8	
9	Vest-Agder	829	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	9	
10	Rogaland	43 186	-	-	-	-	-	-	4 252	20 219	-	259 684	262 279	16 124	10	
11	Hordaland og Bergen	-	-	11 443	-	-	-	-	3 443	-	-	-	-	-	11	
12	Sogn og Fjordane..	-	-	17 441	-	1 960	-	692	31 501	-	-	7 450	7 343	26 818	12	
13	Møre og Romsdal..	-	-	8 549	-	9 435	-	278	34 628	135 161	-	28 992	41 374	94 802	13	
14	Sør-Trøndelag	436	10 617	-	-	-	-	-	-	-	-	39 710	39 192	2 652	14	
15	Nord-Trøndelag	-	1 059	-	-	-	-	-	-	-	-	41 524	150 104	7 616	15	
16	Nordland	-	-	-	-	13 390	-	-	19 012	5 039	-	3 566	3 905	-	16	
17	Troms og Finnmark	3 695	-	-	-	-	-	8 749	22 244	34 224	-	3 014	16 324	5 445	17	
Riket		1943.....	210 979	165 211	37 433	2 717	263 324	-	590 673	225 243	1 398 375	-	477 659	717 574	358 535	
—		1942.....	295 882	125 594	44 272	20 841	463 888	1 341	363 075	201 377	2 052 043	133 532	1 272 985	938 805	315 304	
—		1941.....	830 897	224 883	101 214	5 970	209 856	134 825	774 583	231 791	2 683 595	469 302	1 441 217	1 186 825	472 944	
—		1940.....	747 829	-	234 035	150 249	-	166 805	1 661 825	291 263	3 005 519	174 748	1 356 612	1 122 788	425 470	
—		1939.....	635 545	-	273 814	¹ 148 065	278 848	2 318 684	438 198	4 131 723	66 196	1 329 148	1 424 733	409 750		
—		1938.....	652 255	-	286 679	411 995	-	310 757	3 195 412	434 904	3 996 206	80 182	1 205 025	1 723 369	365 543	
—		1937.....	734 439	-	276 928	291 418	-	-	3 205 619	420 912	3 753 098	64 203	1 141 200	1 738 511	539 777	
—		1936.....	815 568	-	241 207	-	440 732	-	3 158 027	505 579	3 572 636	72 025	1 111 310	1 793 659	545 315	
—		1935.....	809 605	-	240 231	332 299	-	-	1 307 585	408 811	3 143 372	90 901	942 457	1 820 948	486 217	
—		1934.....	655 331	-	232 607	278 887	-	-	1 412 982	371 547	2 997 853	184 413	867 300	1 577 859	385 426	
—		1933.....	808 010	-	236 049	220 062	-	-	1 084 451	340 714	2 773 419	143 263	765 264	1 608 372	440 221	
—		1932.....	783 993	-	259 730	151 099	-	-	890 776	323 431	2 701 865	123 057	769 916	1 623 449	377 481	
—		1931.....	946 844	-	245 914	66 462	-	-	842 106	330 790	2 711 998	111 657	608 966	1 766 625	365 866	
—		1930.....	852 110	-	205 968	86 775	-	-	1 271 206	277 413	2 728 600	63 392	665 076	1 990 786	417 683	

¹ Normannaost utskilt fra 1939.

Tabell 7. Behandlet mjølkemengde, bruken av mjølka og

Nr.	Mjølkesentraldistrikt	Feittprosent		Feittet i mjølka prosentvis fordelt etter bruk til:						Sum. Uttel- nyttelses- grad	
		Ku- mjølk	Geit- mjølk	Salg	Smør- produk- sjon	Osteproduksjon			Mysost- produkksjon		
						Helfeit	Halvfeit	Kvart- feit	Helfeit	Halvfeit	
	1. Mjølkesalgs- meierier.					Pst.	Pst.	Pst.	Pst.	Pst.	Pst.
	<i>Under 500 tonn mjølk.</i>										
1	Sentral Ø.....	3.27	-	94.05	-						94.05
2	» Tr.	1 3.65	-	100.00	-						100.00
3	» N.N.	3.44	-	101.41	-						101.41
4	» N.N.	3.45	-	100.00	-						100.00
5	» Ø.	3.97	-	85.80	8.70						94.50
6	» Ø.	1 3.65	-	97.03	2.12						99.15
7	» N.N.	3.50	-	97.21	-						97.21
8	» N.N.	3.66	-	100.00	-						100.00
9	» N.N.	3.44	-	85.90	11.84						97.74
10	» V.	3.81	-	90.74	6.76						97.50
11	» V.A.	3.70	-	100.00	-						100.00
	<i>Over 500 tonn mjølk.</i>										
12	Sentral Te.	3.45	-	98.54	-						98.54
13	» Ø.	3.58	-	98.27	1.02						99.29
14	» N.N.	3.55	-	97.00	-						97.00
15	» Te.	3.56	-	93.52	2.51						96.03
16	» A.A.	3.44	-	94.24	2.44						96.68
	3. Smørmeierier.										
	<i>Under 250 tonn mjølk.</i>										
17	Sentral M.	3.70	-	-	90.20						90.20
18	» V.	3.60	-	-	100.30						100.30
19	» V.	3.40	-	-	98.88						98.88
20	» V.	3.55	-	-	83.08						83.08
21	» V.	3.67	-	-	96.30						96.30
22	» V.	3.60	-	-	88.90						88.90
23	» V.	3.71	-	-	94.66						94.66
24	» V.	3.43	-	-	93.69						93.69
25	» V.	3.48	-	-	96.47						96.47
26	» V.	3.46	-	-	75.53						75.53
27	» V.	3.64	-	-	89.93						89.93
28	» V.	3.66	-	-	65.57						65.57
29	» V.	3.79	-	-	87.41						87.41
30	» V.	3.70	-	1.08	87.34						88.42
31	» V.	3.85	-	2.81	89.12						91.93
32	» V.	1 3.65	-	-	91.98						91.98
33	» V.	3.94	-	-	92.21						92.21
34	» V.	3.84	-	-	88.70						88.70
35	» V.	3.56	-	-	84.09						84.09
36	» V.	3.80	-	-	87.80						87.80
37	» N.N.	3.38	-	-	91.78						91.78
38	» Tr.	3.78	-	10.84	85.39						96.23
39	» Tr.	3.70	-	4.62	96.88						101.50
40	» V.	3.77	-	-	92.01						92.01
41	» M.	4.06	-	0.22	101.90						102.12
42	» V.	1 3.65	-	1.10	96.44						97.54
43	» Tr.	1 3.65	-	3.73	90.64						94.37
44	» Tr.	3.90	-	4.40	88.96						93.36
45	» Tr.	4.00	-	11.03	87.68						98.71

¹ Feittprosent skjønnsmessig ansatt. ² Det som er føret opp eller solgt til oppføring er regnet med.

økonomisk driftsresultat ved hvert enkelt meieri i 1943.

Skummetmjølk og kjernemjølk sendt tilbake		Mysen sendt til- bake ^a	Driftsresultater i øre pr. kg mjølk:										Nr.
Gratis	For be- taling		Brutto- utbytte	Løn- ninger	Lys, kraft, brensel, vann og is	Drifts- rekvi- sita	Skatter, renter av gjeld og assuranser	Ved- like- hold	Frakt og kjøring	Kontor- og handels- omk.	Sum	Netto- ut- bytte	
Pst.	Pst.	Pst.	Øre	Øre	Øre	Øre	Øre	Øre	Øre	Øre	Øre	Øre	Øre
-	4 8	-	35.07	2.25	0.54	0.06	2.21	1.18	-	0.16	6.40	28.67	1
-	-	-	40.37	1.20	0.17	0.39	0.37	0.07	0.46	0.35	3.01	37.36	2
-	-	-	39.03	3.09	0.66	0.06	-	1.35	0.16	0.19	5.51	33.52	3
-	-	-	38.47	3.07	0.63	0.13	0.05	0.42	-	0.34	4.64	33.83	4
-	-	-	37.16	1.96	0.50	0.50	0.50	0.50	0.50	0.02	4.48	32.66	5
-	-	-	41.18	2.86	1.38	0.15	0.50	0.13	-	0.20	5.22	35.96	6
-	-	-	68.71	4.89	1.94	1.28	0.43	0.46	0.75	1.31	11.06	57.65	7
-	-	-	74.42	3.73	1.24	0.10	0.43	0.45	1.72	0.55	8.22	66.20	8
-	-	-	42.83	2.04	0.84	0.09	0.36	0.20	0.40	1.90	5.83	37.00	9
-	-	-	-	4.57	1.54	0.35	0.92	0.41	0.81	1.45	10.05	-	10
-	-	-	40.97	2.47	0.45	0.45	0.45	0.19	0.60	0.30	4.91	36.06	11
-	-	-	-	2.78	0.60	0.10	1.10	0.14	0.13	0.25	5.10	-	12
-	-	-	36.76	2.03	0.90	0.54	0.11	0.88	-	0.36	4.82	31.94	13
-	-	-	42.70	1.88	0.72	0.11	0.66	0.22	0.90	0.11	4.60	38.10	14
-	-	-	-	3.74	1.12	0.13	0.76	0.47	0.51	0.31	7.04	-	15
-	-	-	41.12	2.85	0.87	0.29	0.50	0.20	0.69	0.49	5.89	35.23	16
84.0	-	-	28.78	0.87	-	0.43	-	0.06	0.08	-	1.44	27.34	17
91.0	-	-	30.66	2.19	-	-	0.01	-	-	0.35	2.55	28.11	18
91.0	-	-	26.80	3.94	1.85	0.24	0.05	0.25	0.13	0.04	6.50	20.30	19
91.0	-	-	26.42	1.40	0.61	0.24	-	-	0.10	0.04	2.39	24.03	20
91.0	-	-	25.56	1.95	-	0.79	-	0.32	-	-	3.06	22.50	21
91.0	-	-	26.48	1.62	0.49	-	0.20	-	-	0.67	2.98	23.50	22
91.0	-	-	26.70	1.33	0.03	0.59	0.72	-	0.10	0.18	2.95	23.75	23
91.0	-	-	25.88	1.21	0.43	0.27	-	-	0.02	0.13	2.06	23.82	24
91.0	-	-	24.69	0.67	-	0.41	-	-	0.02	-	1.10	23.59	25
91.0	-	-	27.57	0.96	0.04	0.11	0.05	0.12	0.07	-	1.35	26.22	26
91.0	-	-	25.70	1.19	1.17	0.33	0.02	-	-	0.04	2.75	22.95	27
91.0	-	-	25.29	0.81	0.48	0.28	-	0.05	-	-	1.62	23.67	28
91.0	-	-	25.23	1.33	0.41	0.32	0.03	0.14	0.22	0.54	2.99	22.24	29
87.8	-	-	27.85	1.20	0.61	-	0.21	0.52	0.06	0.54	3.14	24.71	30
91.0	-	-	27.29	1.00	1.36	0.86	1.04	0.31	0.18	0.05	4.80	22.49	31
91.0	-	-	26.18	0.84	0.57	0.27	0.10	0.11	0.21	0.08	2.18	24.00	32
91.0	-	-	26.86	1.03	1.25	0.61	0.02	0.05	0.19	0.12	3.27	23.59	33
91.0	-	-	27.85	1.37	1.46	-	-	0.26	0.28	-	3.37	24.48	34
91.0	-	-	26.07	0.63	0.42	0.15	0.01	-	0.06	0.02	1.29	24.78	35
91.0	-	-	24.03	0.85	0.44	0.34	0.01	0.07	0.06	-	1.77	22.26	36
91.0	-	-	36.42	1.86	2.24	0.03	0.27	0.23	0.18	0.10	4.91	31.51	37
81.8	-	-	32.88	3.18	1.75	2.06	0.92	-	0.09	0.17	8.17	24.71	38
74.3	7.0	-	32.13	1.85	1.73	0.48	0.41	0.40	0.19	0.26	5.32	26.81	39
91.0	-	-	26.78	1.29	0.93	0.65	0.07	0.27	0.19	-	3.40	23.38	40
-	36.9	36.1	43.54	1.74	1.36	0.62	-	0.19	0.35	0.30	4.56	38.98	41
87.3	-	-	30.76	0.93	0.77	0.60	0.11	0.90	-	1.41	4.72	26.04	42
75.3	-	-	28.90	2.27	0.87	0.85	0.29	-	0.11	0.07	4.46	24.44	43
56.8	4.5	-	31.54	1.44	0.97	0.91	0.22	0.56	0.31	0.10	4.51	27.03	44
-	12.5	-	45.55	2.37	0.51	-	1.17	0.13	0.41	0.06	4.65	40.90	45

Tabell 7. (Forts.) Behandlet mjølkemengde, bruken av mjølka og

Nr.	Mjølkesentraldistrikt	Feittprosent		Feittet i mjølka prosentvis fordelt etter bruk til:								Sum. Utnytelses- grad
		Ku- mjølk	Geit- mjølk	Salg	Smør- produksjon	Osteproduksjon			Mysost- produksjon			
						Helfeit	Halvfeit	Kvart- feit		Helfeit	Halvfeit	
				Pst.	Pst.	Pst.	Pst.	Pst.	Pst.	Pst.	Pst.	Pst.
46	Sentral V.....	3.60	-	3.14	73.12	-	-	-	-	-	-	76.26
47	» V.....	3.66	-	-	95.96	-	-	-	-	-	-	95.96
	<i>250-500 tonn mjølk.</i>											
48	Sentral V.....	3.70	-	-	88.86	-	-	-	-	-	-	88.86
49	» Ø.....	3.58	-	5.49	92.31	0.27	-	-	-	-	-	98.07
50	» Tr.....	3.79	-	9.42	90.69	-	-	-	-	-	-	100.11
51	» Tr.....	4.15	-	12.56	89.12	-	-	-	-	-	-	101.68
52	» Tr.....	3.76	-	13.35	80.16	-	-	-	-	-	-	93.51
	<i>500-1000 tonn mjølk.</i>											
53	Sentral Ø.....	3.86	-	0.22	100.01	-	-	-	-	-	-	100.23
54	» Tr.....	3.60	-	2.05	94.80	-	-	-	-	-	-	96.85
55	» Ø.....	1 3.63	-	2.11	87.70	-	-	-	-	-	-	89.81
	<i>Over 1000 tonn mjølk.</i>											
56	Sentral V.....	4.13	-	1 30	100.78	-	-	-	4.43	-	-	106.51
57	» Ø.....	3.84	3 27	7.89	86.65	-	-	-	-	3.00	-	97.54
58	» Ø.....	3.52	-	5.36	96.52	-	-	-	0.36	-	1.33	103.57
	3 a. Fløtemeierier.³											
	<i>Under 500 tonn mjølk</i>											
59	Sentral V.....	-	1 24.50	-	100.00	-	-	-	-	-	-	100.00
60	» Ø.....	3.70	25.79	36.98	65.72	-	-	-	-	-	-	102.70
61	» Ø.....	3.65	29.41	9.06	99.94	-	-	-	-	-	-	109.00
62	» Ø.....	-	25.68	-	104.85	-	-	-	-	-	-	104.85
63	» V.....	-	26.00	-	104.78	-	-	-	-	-	-	104.78
64	» N.N.....	-	26.00	-	109.97	-	-	-	-	-	-	109.97
65	» V.A.....	-	26.44	-	101.99	-	-	-	-	-	-	101.99
66	» Ø.....	-	28.00	-	94.35	-	-	-	-	-	-	94.35
67	» Ø.....	-	25.20	-	105.67	-	-	-	-	-	-	105.67
	<i>Over 500 tonn mjølk.</i>											
68	Sentral Ø.....	3.90	26.45	-	93.39	-	-	-	-	-	-	93.39
	6. Mysostkokerier:											
	<i>Under 500 tonn mjølk.</i>											
69	Sentral Ø.....	3.63	3.50	1.00	26.88	-	-	-	55.43	-	-	83.31
70	» Ø.....	3.40	3.35	17.23	41.20	-	-	-	31.81	1.93	-	92.17
71	» N.N.....	3.51	3.00	27.41	45.59	-	-	-	34.20	-	-	107.20
72	» V.....	3.89	3.42	2.68	-	-	-	4.53	92.23	-	-	99.44
73	» N.N.....	3.69	2.43	7.73	57.20	-	-	6.18	34.48	0.01	-	105.60
74	» N.N.....	3.64	2.99	-	17.23	-	-	-	69.24	-	-	86.47
75	» N.N.....	3.59	2.65	3.84	55.46	-	-	-	29.90	-	-	89.20
76	» Ø.....	3.50	2.85	3.19	38.43	-	-	-	57.84	-	-	99.46
77	» Ø.....	3.62	3.65	27.84	39.85	-	-	-	25.76	-	-	93.45
78	» Ø.....	3.76	3.73	3.94	42.72	-	-	-	56.54	-	-	103.20
79	» Ø.....	3.93	4.00	4.20	35.75	-	-	-	52.40	-	-	92.35
80	» M.....	3.66	3.70	3.48	28.67	-	-	-	56.19	-	-	88.34

¹ Feittprosent skjønnsmessig ansatt.² Det som er føret opp eller solgt til oppføring er regnet med.

økonomisk driftsresultat ved hvert enkelt meieri i 1943.

Skummetmjolk og kjernemjolk sendt tilbake		Myse sendt til- bake ²	Driftsresultater i øre pr. kg mjølk:										Nr.
			Brutto- utbytte	Driftsutgifter:								Netto- ut- bytte	
Gratis	For be- tal- ing			Løn- ninger	Lvs, kraft, brensel, vann og is	Drifts- rekvi- sita	Skatter, renter av gjeld og assuransje	Ved- like- hold	Frakt og kjøring	Kontor- og handels- omk.	Sum		
Pst.	Pst.	Pst.	Øre	Øre	Øre	Øre	Øre	Øre	Øre	Øre	Øre	Øre	Øre
82.0	-	-	30.54	0.88	0.76	0.32	0.12	0.11	0.22	-	2.41	28.13	46
91.0	-	-	29.54	0.98	0.58	0.44	0.75	0.32	0.26	0.14	3.47	26.07	47
91.0	-	-	26.37	0.83	0.65	0.25	0.02	0.07	0.06	0.07	1.95	24.42	48
-	9.5	-	35.95	2.70	1.35	0.81	0.24	0.32	0.32	0.16	5.90	30.05	49
-	56.3	-	37.39	1.64	0.26	0.18	0.19	0.13	0.15	0.16	2.71	34.68	50
46.0	6.4	-	36.48	1.37	0.21	0.49	0.23	0.07	0.09	0.43	2.89	33.59	51
59.0	-	-	30.69	1.92	0.74	0.49	0.16	0.51	0.26	0.41	4.49	26.20	52
21.5	61.8	-	-	0.95	0.50	0.23	-	0.18	0.11	0.04	2.01	-	53
-	64.9	-	34.69	1.72	0.74	0.56	0.18	0.02	0.19	0.08	3.49	31.20	54
63.8	-	-	32.43	1.20	0.42	0.60	0.06	0.09	0.13	0.04	2.54	29.89	55
-	31.0	40.0	39.17	1.36	0.70	0.71	-	-	0.14	0.09	3.00	36.17	56
50.2	1.5	-	37.38	1.68	0.88	0.64	0.08	0.31	0.14	0.35	4.08	33.30	57
-	8.2	-	38.67	0.97	0.60	0.21	0.07	0.06	0.09	0.07	2.07	36.60	58
84.0	-	-	38.96	4.30	2.14	3.98	1.44	-	-	-	11.86	27.10	59
49.4	-	-	36.37	3.49	0.52	0.68	0.09	0.38	0.03	1.11	6.30	30.07	60
80.0	-	-	35.85	1.60	0.36	0.33	0.04	0.11	0.20	0.29	2.93	32.92	61
84.0	-	-	30.15	1.39	0.68	1.09	0.02	0.11	0.16	0.09	3.54	26.61	62
91.0	-	-	29.04	0.93	0.38	0.15	0.37	0.22	0.39	0.07	2.51	26.53	63
84.0	-	-	33.56	4.06	1.59	0.11	0.01	0.03	0.25	0.34	6.39	27.17	64
84.0	-	-	35.09	1.47	0.50	0.46	0.01	0.05	1.01	0.11	3.61	31.48	65
84.0	-	-	28.55	1.93	0.63	0.50	0.13	0.27	1.57	0.32	5.35	23.20	66
89.0	-	-	30.27	1.01	0.13	0.20	0.04	0.32	0.24	0.10	2.04	28.23	67
83.6	3.6	-	32.57	1.26	0.57	0.52	0.02	0.11	0.08	0.07	2.63	29.94	68
-	0.6	-	37.54	0.87	1.99	-	0.21	-	0.47	-	3.54	34.00	69
1.3	0.6	-	59.25	6.39	2.50	1.67	0.53	1.63	0.70	0.57	13.99	45.26	70
-	-	-	47.62	4.50	1.89	0.53	0.57	0.10	0.10	0.29	7.98	39.64	71
-	-	-	47.94	3.01	2.89	0.96	0.33	0.45	1.20	0.34	9.18	38.76	72
-	0.4	-	55.77	3.39	2.37	1.66	0.11	1.30	0.30	1.01	10.14	45.63	73
-	-	-	59.83	2.97	2.85	0.68	0.52	0.57	0.92	0.39	8.90	50.93	74
-	-	-	45.52	3.15	1.86	0.90	0.06	0.10	0.26	0.13	6.46	39.06	75
-	6.9	-	37.19	3.05	2.19	1.00	0.33	0.01	0.36	0.20	7.14	30.05	76
3.0	1.3	-	-	2.51	1.12	0.99	0.09	0.40	0.11	0.10	5.32	-	77
-	7.2	-	44.23	2.25	1.23	0.92	0.21	0.47	0.34	0.17	5.59	38.64	78
-	4.1	-	45.88	2.44	1.33	1.01	0.76	0.10	0.95	0.19	6.78	39.10	79
-	0.5	-	51.22	2.38	2.88	0.44	0.05	1.41	0.62	0.24	8.02	43.20	80

³ For fløtemeierier oppgitt feittprosent i fløten.

Tabell 7. (Forts.) Behandlet mjølkemengde, bruken av mjølka og

Nr.	Mjølkesentraldistrikt	Feittprosent		Feittet i mjølka prosentvis fordelt etter bruk til:						Sum. Utteltes- grad	
		Ku- mjølk	Geit- mjølk	Salg	Smør- produksjon	Osteproduksjon			Mysost- produksjon		
						Helfeit	Halvfeit	Kvart- feit	Helfeit	Halvfeit	
<i>500–1000 tonn mjølk.</i>											
81	Sentral M.	3.51	3.30	1.36	56.37	—	—	5.79	42.11	0.38	106.01
82	» Ø.	3.69	3.23	3.05	42.13	—	—	0.18	58.74	—	104.10
83	» Ø.	3.70	3.56	4.84	53.82	—	—	—	49.04	—	107.70
84	» Ø.	3.55	3.45	14.04	46.22	—	—	—	43.78	—	104.04
85	» Ø.	3.57	3.54	8.73	56.15	—	—	—	35.02	—	99.90
86	» Ø.	3.71	3.29	2.89	48.43	—	—	—	47.16	—	98.48
87	» Ø.	3.40	3.60	5.87	38.32	—	—	—	4.28	50.55	—
88	» Ø.	3.43	3.51	15.90	48.60	—	—	—	—	31.81	—
89	» Ø.	3.72	3.20	30.62	57.61	—	—	—	—	18.80	—
90	» Ø.	3.78	3.52	14.42	42.44	—	—	—	—	38.89	—
91	» Ø.	3.79	3.66	22.93	32.01	—	—	—	—	40.11	0.11
<i>Over 1000 tonn mjølk.</i>											
92	Sentral Ø.	3.42	3.34	7.11	37.69	—	—	—	55.49	—	100.29
93	» Ø.	3.78	3.41	12.64	60.86	—	—	—	26.21	—	99.71
94	» Ø.	3.85	3.92	8.07	52.72	—	—	—	37.74	—	98.53
95	» Ø.	3.61	3.71	6.92	47.42	—	—	—	45.97	—	100.31
96	» Ø.	3.75	3.73	10.80	43.50	—	—	—	43.23	—	97.53
97	» Ø.	3.79	3.96	4.56	37.80	—	—	—	54.22	—	96.58
98	» Ø.	3.92	3.71	18.52	35.60	—	—	—	45.40	—	99.52
99	» Ø.	3.82	3.54	22.94	55.66	—	—	—	—	22.74	—
7. Kombinerte smør-og ostemeierier:											
<i>Særgruppe. Produksj.: Smør og ekte geit-mysost.</i>											
<i>Inntil 500 tonn mjølk.</i>											
100	Sentral V.	3.70	3.00	—	74.89	—	—	—	11.55	—	86.44
101	» V.	3.40	3.20	—	70.77	—	—	—	27.47	—	98.24
102	» V.	3.52	¹ 3.00	—	72.20	—	—	—	29.08	—	101.28
103	» V.	4.03	¹ 3.00	—	74.37	—	—	—	14.40	—	88.77
104	» V.	3.67	3.67	—	93.30	—	—	—	6.81	—	100.11
<i>Ordinær gruppe.</i>											
<i>Under 1000 tonn mjølk.</i>											
105	Sentral V.	3.60	3.60	21.21	75.76	—	—	—	4.13	—	101.10
106	» V.	3.84	—	3.75	77.80	—	—	3.01	—	8.17	92.73
107	» V.	3.60	3.67	2.47	91.48	—	—	—	6.37	—	100.32
108	» Tr.	3.56	—	2.04	23.49	82.56	—	—	—	—	108.09
109	» V.	3.50	3.50	—	86.85	—	—	—	5.50	—	92.35
110	» Ø.	3.59	—	13.48	69.56	—	—	—	—	2.71	85.75
111	» N.N.	¹ 3.50	2.47	—	92.89	—	—	—	11.60	—	104.49
112	» N.N.	3.39	—	16.50	83.91	—	—	—	—	1.13	101.54
113	» Tr.	3.57	—	47.95	19.49	24.86	—	—	—	4.60	96.90
114	» Tr.	3.71	—	16.99	73.59	—	—	1.13	—	—	91.71
115	» N.N.	3.72	2.75	40.77	41.99	—	—	3.17	7.86	2.41	96.20
116	» Ø.	3.67	3.46	0.06	80.80	—	—	2.33	10.32	—	93.51
117	» Ø.	3.58	—	28.86	61.38	—	—	—	—	3.51	93.75
118	» N.N.	3.55	3.00	6.19	81.27	—	—	—	7.40	—	94.86
119	» V.	3.80	—	1.73	101.14	—	—	5.36	—	2.76	110.99

¹ Feittprosent skjønnsmessig ansatt.² Det som er foret opp eller solgt til oppføring, er regnet med.

økonomisk driftsresultat ved hvert enkelt meieri i 1943.

Skummetmjølk og kjernemjølk sendt tilbake		Myse sendt til- bake ^a	Driftsresultater i øre pr. kg mjølk:										Nr.
Gratis	For be- taling		Brutto- utbytte	Løn- ninger	Lys, kraft, brensel, vann og is	Drifts- rekvi- sita	Skatter, renter av geld og assuranser	Ved- like- hold	Frakt og kjøring	Kontor- og handels- omk.	Sum	Netto- ut- bytte	
Pst.	Pst.	Pst.	Øre	Øre	Øre	Øre	Øre	Øre	Øre	Øre	Øre	Øre	Nr.
-	7.5	-	44.22	1.73	2.64	1.20	0.25	0.14	0.45	0.24	6.65	37.57	81
-	5.5	-	43.92	2.49	1.57	0.48	0.50	0.04	0.04	0.20	5.32	38.60	82
-	-	-	42.86	2.89	2.77	0.77	0.13	0.38	0.18	0.26	7.38	35.48	83
1.6	6.6	-	38.11	2.23	2.00	1.08	0.23	0.12	0.99	0.22	6.87	31.24	84
5.0	0.8	-	52.11	2.02	2.34	0.65	0.06	0.57	0.41	0.42	6.47	45.64	85
-	10.2	-	39.84	1.47	0.79	0.72	0.02	0.09	1.09	0.07	4.25	35.59	86
2.9	5.8	-	41.64	1.99	1.57	0.94	0.50	0.55	0.72	0.30	6.57	35.07	87
0.8	3.2	-	35.87	2.08	1.52	0.85	0.03	0.22	0.15	0.12	4.97	30.90	88
-	12.5	-	42.60	1.95	1.08	0.75	0.06	0.37	0.17	0.22	4.60	38.00	89
-	4.9	-	39.59	1.95	1.91	0.64	0.42	0.07	0.08	0.12	5.19	34.40	90
-	1.9	-	40.99	1.73	1.66	0.61	0.09	0.10	0.19	0.28	4.66	36.33	91
-	6.0	-	39.87	1.73	1.55	0.76	0.06	0.11	0.40	0.19	4.80	35.07	92
-	8.4	-	45.87	1.78	1.58	0.78	0.17	0.24	0.54	0.83	5.98	39.89	93
2.2	6.5	-	38.10	2.01	1.42	0.71	0.07	0.44	0.16	0.11	4.92	33.18	94
-	5.0	-	43.86	1.83	1.79	0.45	0.09	0.34	0.46	0.17	5.13	38.73	95
-	5.4	-	39.72	1.52	1.74	0.63	0.13	0.49	-	0.27	4.78	34.94	96
-	3.4	-	53.10	1.81	2.01	1.01	0.16	-	0.45	0.16	5.60	47.50	97
-	4.5	0.4	43.05	2.20	1.80	1.54	0.52	0.25	0.13	0.17	6.61	36.44	98
-	6.8	-	40.92	1.62	1.12	0.56	0.20	2.11	0.10	0.18	5.89	35.03	99
70.0	-	-	-	2.28	2.21	0.46	-	-	0.08	-	5.03	-	100
54.0	-	-	32.80	2.74	4.11	-	0.07	-	0.34	0.46	7.72	25.08	101
57.9	-	-	37.54	1.69	2.49	0.40	0.09	0.08	0.18	0.05	4.98	32.56	102
74.4	-	-	30.87	1.97	-	2.19	-	-	-	-	4.16	26.71	103
84.0	-	-	29.94	1.27	0.38	0.19	0.05	0.09	0.27	-	2.25	27.69	104
48.0	-	-	42.22	2.96	1.83	0.75	0.56	0.86	0.22	-	7.18	35.04	105
28.9	6.04	-	43.90	1.69	2.65	0.91	0.14	0.60	0.44	0.24	6.67	37.23	106
75.9	-	-	30.88	1.50	1.78	0.58	0.24	0.02	0.22	0.09	4.43	26.45	107
-	10.9	-	40.59	2.92	1.61	1.49	0.20	0.17	0.54	0.14	7.07	33.52	108
79.0	-	-	28.43	1.12	0.84	0.84	0.05	0.11	0.08	0.05	3.09	25.34	109
-	6.4	-	37.78	2.70	0.72	0.48	-	0.23	0.30	0.22	4.65	33.13	110
70.0	-	-	38.82	2.77	1.12	0.65	0.12	0.65	0.02	0.40	5.73	33.09	111
-	12.0	-	43.38	2.74	3.02	0.75	0.22	-	0.13	0.36	7.22	36.16	112
-	3.6	-	38.42	2.34	0.59	0.48	0.85	0.72	0.13	0.12	5.23	33.19	113
-	9.8	0.5	40.30	2.19	2.14	1.07	0.26	0.47	0.37	0.27	6.77	33.53	114
-	1.0	-	44.85	2.21	1.92	0.69	0.31	0.31	0.78	0.15	6.37	38.48	115
70.0	4.9	-	33.36	1.87	0.74	0.89	0.23	0.06	0.25	0.38	4.42	28.94	116
-	9.0	-	38.91	2.63	1.56	0.83	0.41	0.13	0.19	0.20	5.95	32.96	117
-	-	-	42.45	1.96	2.07	0.58	0.14	0.23	0.30	-	5.28	37.17	118
-	17.6	16.4	41.48	2.31	1.73	0.81	0.16	0.30	0.30	0.13	5.74	35.74	119

Tabell 7. (Forts.) Behandlet mjølkemengde, bruken av mjølka og

Nr.	Mjølkesentraldistrikt	Feittprosent		Feittet i mjølka prosentvis fordelt etter bruk til:								Sum. Utnyttes- grad	
		Ku- mjølk	Geit- mjølk	Salg	Smør- produksjon	Osteproduksjon			Mysost- produksjon				
						Helfeit	Halvfeit	Kvart- feit	Helfeit	Halvfeit			
				Pst.	Pst.	Pst.	Pst.	Pst.	Pst.	Pst.	Pst.	Pst.	
120	Sentral Ø.	3.59	-	25.70	71.84	-	-	1.78	-	1.16	100.48		
121	» Tr.	3.73	-	2.38	31.60	37.32	0.80	-	-	5.31	77.41		
122	» V.	3.76	-	29.72	56.01	-	-	3.12	-	3.35	92.20		
123	» V.	3.96	-	10.41	88.29	-	-	3.61	-	4.47	106.78		
124	» Tr.	3.70	-	9.83	84.49	-	-	-	-	2.59	96.91		
125	» Tr.	3.70	-	4.56	58.68	18.80	-	-	-	5.98	88.02		
126	» M.	3.59	-	23.35	75.27	-	-	-	-	2.38	2.06	103.06	
127	» Tr.	3.59	-	6.89	85.08	0.48	-	2.01	-	0.49	94.95		
128	» V.	3.84	-	11.66	87.08	-	-	2.00	-	3.30	104.04		
129	» V.	3.80	-	6.90	84.18	-	-	-	-	0.62	91.70		
130	» Tr.	3.67	-	9.96	69.97	24.64	-	0.38	-	0.70	105.65		
131	» Tr.	4.13	-	4.59	91.84	0.52	-	2.24	-	1.44	100.63		
132	» V.	3.77	-	7.01	84.67	-	-	-	-	6.13	97.81		
133	» V.	3.71	-	12.91	84.05	-	-	3.49	-	-	100.45		
134	» Ø.	3.73	-	6.32	87.88	-	-	-	-	1.53	95.73		
135	» M.	3.91	-	0.65	92.74	-	-	5.83	-	2.68	101.90		
	<i>1000–2000 tonn mjølk.</i>												
136	Sentral M.	3.80	-	8.50	86.38	-	-	3.81	0.42	1.41	100.52		
137	» Tr.	3.58	-	34.18	67.44	-	-	3.39	-	0.27	105.28		
138	» M.	3.76	-	8.36	87.87	-	-	2.75	-	4.56	103.54		
139	» Ø.	3.58	-	14.85	89.15	0.56	-	-	-	0.10	104.66		
140	» V.	3.95	-	10.49	91.43	-	-	3.87	-	3.18	108.97		
141	» V.	3.83	-	3.86	89.68	-	-	-	-	2.47	96.01		
142	» V.	3.73	-	3.86	94.17	-	-	-	-	1.81	99.84		
143	» V.	3.80	-	6.29	92.04	-	-	3.00	-	1.86	103.19		
144	» Tr.	3.96	-	7.83	77.58	0.58	-	-	-	5.94	91.93		
145	» Tr.	3.74	-	10.14	80.26	1.18	0.47	0.35	-	5.61	101.01		
146	» V.	3.79	-	5.84	87.43	-	-	4.91	-	2.31	100.49		
147	» Ø.	3.60	-	31.49	67.06	0.53	-	1.67	-	0.81	101.56		
148	» V.	3.90	-	3.99	90.50	-	-	3.41	-	4.82	102.72		
149	» V.	3.79	-	3.92	94.72	0.25	-	5.06	-	1.94	105.89		
150	» V.	3.89	-	2.50	91.45	-	-	-	-	5.35	99.30		
	<i>2000–4000 tonn mjølk.</i>												
151	Sentral V.	4.11	-	14.83	77.41	3.86	-	4.11	-	4.08	104.29		
152	» Tr.	3.86	-	13.43	83.48	2.15	-	2.32	-	1.51	102.89		
153	» V.	4.43	-	6.86	89.09	-	-	3.59	-	2.16	101.70		
154	» Ø.	3.75	-	22.75	78.19	-	-	-	-	2.06	103.00		
155	» Ø.	3.69	-	9.72	89.33	1.00	-	-	-	0.46	100.51		
	<i>Over 4000 tonn mjølk.</i>												
156	Sentral V.	4.00	-	8.04	86.91	1.38	-	3.54	-	0.49	100.36		
157	» V.	4.01	-	12.24	83.45	1.54	-	2.89	-	3.33	103.45		
158	» V.	3.99	-	24.56	71.10	0.24	-	1.11	-	1.24	98.25		
	8. Gammalost- ysterier:												
	<i>Under 250 tonn mjølk.</i>												
159	Sentral V.	3.40	-	-	99.55	-	-	-	-	-	99.55		
160	» V.	3.57	-	14.05	76.48	-	-	-	-	-	90.53		

¹ Feittprosent skjønnsmessig ansatt. ² Det som er foret opp eller solgt til oppføring er regnet med.

økonomisk driftsresultat ved hvert enkelt meieri i 1943.

Skummelkjølk og kjernemjølk sendt tilbake		Mysen sendt til- bake ^a	Brutto- utbytte	Driftsresultater i øre pr. kg mjølk:								Nr.	
				Driftsutgifter:									
Gratis	For be- taling	Lon- ninger	Lvs, kraft, brensel, vann og is	Drifts- rekvi- sita	Skatter, renter av gjeld og assuranser	Ved- like- hold	Frakt og kjøring	Kontor- og handels- omk.	Sum	Netto- ut- bytte			
Pst.	Pst.	Pst.	Øre	Øre	Øre	Øre	Øre	Øre	Øre	Øre	Øre		
11.7	7.6	-	41.57	3.25	1.46	0.48	0.68	0.50	0.07	0.26	6.70	34.87 120	
-	10.5	0.6	38.39	1.74	0.96	0.75	0.02	0.77	0.29	0.08	4.61	33.78 121	
-	7.8	-	37.90	2.23	1.81	0.59	0.37	0.12	0.19	0.19	5.50	32.40 122	
-	16.5	0.3	40.98	1.76	1.45	0.27	0.46	0.39	0.70	0.09	5.12	35.86 123	
-	1.6	-	39.07	2.51	1.96	1.16	0.43	-	0.48	0.08	6.62	32.45 124	
-	10.7	-	41.28	2.36	1.33	0.84	0.22	0.40	0.31	0.22	5.68	35.60 125	
-	-	-	40.73	2.36	1.24	0.43	0.47	-	0.20	0.45	5.15	35.58 126	
-	9.7	-	37.45	2.18	1.58	0.65	0.19	0.25	0.40	0.19	5.44	32.01 127	
-	17.9	2.7	37.45	1.42	1.24	0.62	0.18	0.42	0.11	0.09	4.08	33.37 128	
-	8.0	-	40.55	2.24	0.94	1.69	1.32	0.14	0.46	0.08	6.87	33.68 129	
-	11.1	1.0	39.12	2.03	0.58	0.95	0.25	0.18	0.22	0.25	4.46	34.66 130	
-	19.9	-	39.96	1.81	0.84	0.96	0.47	0.04	0.20	0.04	4.36	35.60 131	
-	17.4	-	38.92	1.45	1.30	0.93	0.08	0.27	0.21	0.25	4.49	34.43 132	
7.9	15.6	35.7	35.31	1.49	1.10	0.43	0.24	0.39	0.12	0.15	3.92	31.39 133	
-	9.9	1.7	36.52	1.60	1.33	0.94	0.04	0.21	0.24	0.07	4.43	32.09 134	
14.1	13.2	0.7	42.08	1.91	2.24	1.19	0.35	0.22	0.28	0.14	6.33	35.75 135	
-	10.9	3.0	41.90	2.44	2.10	1.50	0.18	0.45	1.26	0.33	8.26	33.64 136	
-	10.3	-	39.60	1.91	1.12	0.45	0.27	1.27	0.20	0.07	5.29	34.31 137	
-	7.3	-	42.56	1.88	1.98	0.82	0.39	0.18	0.95	0.30	6.50	36.06 138	
-	10.4	0.5	37.31	1.49	0.92	0.52	0.20	0.13	0.12	0.14	3.52	33.79 139	
7.5	16.7	14.7	38.15	1.18	0.40	0.51	0.08	0.42	0.26	0.09	2.94	35.21 140	
-	30.0	17.6	38.52	1.28	1.10	0.80	0.12	0.27	0.15	0.20	3.92	34.60 141	
-	24.4	20.5	40.03	1.55	1.14	1.03	0.37	0.18	0.26	0.10	4.63	35.40 142	
21.1	10.5	1.3	37.53	0.86	0.98	0.23	0.09	0.20	0.16	0.24	2.76	34.77 143	
-	-	-	39.89	1.73	1.31	1.03	0.28	0.17	0.13	0.11	4.76	35.13 144	
-	10.8	-	41.30	2.10	2.66	0.58	0.15	0.52	0.26	0.18	6.45	34.85 145	
-	20.6	10.7	37.82	1.26	0.93	0.68	0.11	-	0.14	0.12	3.24	34.58 146	
-	9.2	-	37.61	2.06	0.93	0.26	0.10	0.24	0.48	0.54	4.61	33.00 147	
-	3.0	3.1	39.72	1.22	0.63	0.55	0.50	0.14	0.06	0.15	3.25	36.47 148	
-	22.0	11.8	39.25	1.08	0.96	0.43	-0.08	0.09	0.11	0.07	2.82	36.43 149	
-	21.4	-	39.73	1.32	1.71	0.95	0.15	0.43	0.27	0.07	4.90	34.83 150	
-	19.1	29.9	39.80	1.03	0.90	0.69	0.70	0.30	0.29	0.04	3.95	35.85 151	
-	6.9	-	40.88	2.00	1.52	0.64	0.32	0.58	0.26	0.37	5.69	35.19 152	
-	19.6	7.3	41.46	0.95	0.64	0.52	0.41	0.08	0.05	-	2.65	38.81 153	
-	20.3	-	38.17	0.82	0.74	0.54	0.04	0.12	0.12	0.05	2.43	35.74 154	
-	4.1	-	42.55	1.52	1.17	0.84	0.37	0.27	0.04	-	4.21	38.34 155	
-	18.4	1.9	40.19	1.06	1.26	0.58	0.11	0.08	0.21	0.26	3.56	36.63 156	
-	19.6	8.7	40.74	0.92	0.62	1.08	0.03	0.23	0.19	0.20	3.27	37.47 157	
-	16.5	-	37.64	1.03	0.65	0.41	0.19	0.23	0.32	0.28	3.11	34.53 158	
-	-	-	42.3	35.47	1.72	1.59	1.39	0.73	0.53	0.17	0.06	6.19	29.28 159
-	7.6	46.8	28.78	1.25	0.78	0.53	0.83	0.20	0.63	0.65	4.87	23.91 160	

Tabell 7. (Forts.) Behandlet mjølkemengde, bruken av mjølka og

Nr.	Mjølkesentraldistrikt	Feittprosent		Feittet i mjølka prosentvis fordelt etter bruk til:						Sum. Uttel- nyttelses- grad	
		Ku- mjølk	Geit- mjølk	Salg	Smør- produk- sjon	Osteproduksjon			Mysost- produkksjon		
						Helfeit	Halvfeit	Kwart- feit	Helfeit	Halvfeit	
161	Over 250 tonn mjølk. Sentral V.	3.50	-	Pst.	Pst.	Pst.	Pst.	Pst.	Pst.	Pst.	Pst.
162	9. Blandet drift: a. Over 40 pst. mjølkesalg.			1.91	100.31	-	-	-	-	-	102.22
163	Under 250 tonn mjølk. Sentral Ø.	3.65	-	39.47	48.08	-	-	-	-	-	87.55
164	» V.	3.75	-	63.97	33.81	-	-	-	-	-	97.78
165	» Ø.	3.53	-	72.41	27.03	-	-	-	-	-	99.44
166	» N.N.	3.75	-	58.55	38.91	-	-	-	-	-	97.46
167	» Ø.	3.63	-	61.25	37.28	-	-	-	-	-	98.53
168	» Te.	3.49	-	41.22	54.86	-	-	-	-	-	96.08
169	» V.	3.60	-	44.23	50.80	-	-	-	-	-	95.03
170	» N.N.	3.60	-	59.14	31.12	-	-	-	-	-	90.26
171	» N.N.	3.64	-	71.31	31.06	-	-	-	-	-	102.37
172	» Tr.	3.50	-	39.41	60.08	-	-	-	-	-	99.49
173	» V.	3.74	-	89.73	3.79	-	-	-	-	-	93.52
174	» Ø.	3.55	-	81.80	14.58	-	-	-	-	-	96.38
175	» V.	3.52	-	66.58	29.18	-	-	-	-	-	95.76
176	» V.A.	3.60	-	75.50	16.10	-	-	-	-	-	91.60
177	» Tr.	3.76	-	55.17	37.59	-	-	-	-	-	0.52
178	» N.N.	3.56	-	52.27	48.11	-	-	-	-	-	100.38
179	» Tr.	3.74	-	96.63	9.40	-	-	-	0.08	-	106.11
180	» V.	3.50	-	41.32	51.75	-	-	-	-	-	93.07
181	» Tr.	3.70	-	49.30	49.59	-	-	-	-	-	98.89
182	» V.	3.75	-	65.45	24.34	-	-	-	-	-	89.79
183	250—500 tonn mjølk. Sentral Ø.	3.60	-	53.35	45.53	-	-	-	-	-	98.88
184	» N.N.	3.58	-	75.36	23.12	-	-	-	-	-	98.48
185	» V.	3.56	-	52.15	41.92	-	-	-	-	-	94.07
186	» A.A. ¹	3.65	-	68.99	29.55	-	-	-	-	-	98.54
187	» Te.	3.64	-	51.61	50.15	-	-	-	-	-	101.76
188	» V.A.	3.73	-	68.09	31.75	-	-	-	-	-	99.84
189	» A.A.	3.68	-	62.79	32.86	-	-	-	-	-	95.65
190	» V.	3.36	-	60.91	32.94	-	-	-	0.57	-	94.42
191	» V.	3.49	-	63.74	36.22	-	-	-	-	-	99.96
192	» V.	3.59	-	50.42	46.57	-	-	-	-	-	96.99
193	» M.	3.58	-	51.93	50.17	-	-	-	-	-	102.10
194	» Ø.	3.53	-	67.14	32.78	-	-	-	-	-	99.92
195	» V.A.	3.70	-	47.75	51.83	-	-	-	-	-	99.58
196	» A.A.	3.60	-	60.97	34.36	-	-	-	-	-	95.33
197	» V.A. ¹	3.90	-	60.20	31.16	-	-	-	-	-	91.36
198	» Tr.	3.81	-	78.22	18.62	-	-	-	-	-	96.84
199	» N.N.	3.46	-	44.04	54.50	-	-	-	1.89	-	2.21
200	» V.A.	3.91	-	64.29	41.63	-	-	-	-	-	102.64
201	» V.	3.46	-	46.51	53.47	-	-	-	-	-	105.97
202	» Ø.	3.62	-	81.65	26.57	-	-	-	-	-	99.98
203	» Tr.	3.72	-	60.47	31.91	-	-	-	-	-	108.22
											92.38

¹ Feittprosent skjønnsmessig ansatt. ² Det som er foret opp eller solgt til oppføring er regnet med.

økonomisk driftsresultat ved hvert enkelt meieri i 1943.

Skummetmjølk og kjernemjølk sendt tilbake		Myse sendt til- bake ^a	Driftsresultater i øre pr. kg. mjølk:									Nr.
			Brutto- utbytte	Driftsutgifter:							Netto- ut- bytte	
Gratis	For be- taling			Løn- ninger	Lys, kraft, brensel, vann og is	Drifts- rekvi- sita	Skatter, renter av gjeld og assuranser	Ved- like- hold	Frakt og kjøring	Kontor- og handels- omk.	Sum	
Pst.	Pst.	Pst.	Øre	Øre	Øre	Øre	Øre	Øre	Øre	Øre	Øre	Øre
-	14.9	46.4	40.77	3.09	2.87	0.74	0.48	0.35	0.36	0.03	7.92	32.85
39.9	-	-	-	1.62	0.75	0.26	0.70	0.03	0.24	0.22	3.82	-163
-	7.5	-	39.02	2.46	0.71	0.12	0.16	0.16	0.19	0.11	3.91	35.11
-	5.4	-	42.51	3.64	1.70	1.03	0.66	1.88	1.57	0.86	11.34	31.17
26.0	-	-	41.79	6.35	1.27	0.40	0.51	0.60	0.81	0.62	10.56	31.23
16.4	0.2	-	42.93	4.88	2.06	1.55	0.59	0.56	0.35	0.64	10.63	32.30
3.0	13.1	-	34.09	4.12	0.76	0.22	0.99	-	-	0.48	6.57	27.52
20.0	1.5	-	42.83	2.41	0.69	0.72	0.14	0.47	0.65	0.17	5.25	37.58
1.1	-	-	47.53	3.09	1.66	2.52	0.04	-	1.04	1.49	9.84	37.69
-	-	-	43.35	2.83	0.78	0.08	1.52	0.44	1.50	0.33	7.48	35.87
-	5.9	-	43.44	3.80	1.59	0.35	0.54	0.57	0.04	0.18	7.07	36.37
-	-	-	39.38	2.01	1.09	0.17	0.23	0.23	0.75	0.22	4.70	34.68
-	-	-	39.79	2.25	0.58	-	0.38	0.58	-	1.06	4.85	34.94
-	-	-	41.28	2.58	1.47	0.32	0.86	0.28	0.59	0.26	6.36	34.92
-	0.1	-	43.13	4.70	2.63	0.50	0.58	0.20	0.77	0.92	10.30	32.83
-	3.8	-	38.47	2.44	0.62	0.44	0.33	0.19	0.31	0.14	4.47	34.00
8.1	1.0	-	42.16	2.76	0.93	0.32	0.90	0.22	0.85	0.36	6.34	35.82
-	-	-	38.36	1.23	0.62	0.26	0.19	1.70	1.40	0.12	5.52	32.84
-	3.3	3.4	37.23	1.93	1.50	0.30	0.19	0.20	0.09	0.20	4.41	32.82
-	48.8	-	37.13	1.61	1.45	0.51	0.25	0.09	0.09	0.17	4.17	32.96
-	5.9	-	42.81	4.23	0.40	1.49	0.39	0.54	1.12	0.46	8.63	34.18
-	8.2	-	39.37	2.37	0.86	0.35	0.36	0.60	0.28	0.76	5.58	33.79
-	0.1	-	43.53	3.61	1.76	0.53	0.83	0.28	0.54	0.29	7.84	35.69
26.5	15.1	-	41.39	3.04	0.48	0.13	0.64	0.20	0.13	0.26	4.88	36.51
-	5.7	-	-	1.66	0.47	-	0.29	-	-	0.49	2.91	-186
-	-	-	39.11	2.45	0.62	0.30	0.15	0.13	0.27	0.24	4.16	34.95
-	-	-	42.99	4.37	1.37	0.42	1.09	0.28	0.58	0.33	8.44	34.55
-	-	-	41.65	4.48	2.24	0.31	0.58	0.70	0.04	0.42	8.77	32.88
-	1.6	2.9	38.02	1.56	0.54	0.43	0.11	0.13	0.11	0.29	3.17	34.85
0.5	-	-	43.17	2.68	1.77	0.22	0.17	0.42	0.50	0.60	6.36	36.81
-	14.7	-	40.42	1.48	0.86	0.68	0.34	0.18	0.13	0.14	3.81	36.61
-	-	-	42.57	2.16	1.26	0.17	0.09	0.14	0.13	0.13	4.08	38.49
-	3.3	-	36.13	1.10	0.61	0.10	0.10	0.07	-	0.05	2.03	34.10
18.5	5.0	-	30.19	1.84	1.29	0.34	0.81	0.26	0.32	0.15	5.01	25.18
-	3.1	-	40.12	2.85	1.03	0.40	0.21	0.67	0.19	0.19	5.54	34.58
-	-	-	42.80	3.51	1.16	0.52	0.66	0.54	0.21	0.40	7.00	35.80
-	2.8	-	34.70	1.62	0.88	0.18	0.34	0.60	0.06	0.25	3.93	30.77
-	10.0	-	50.05	2.41	2.02	0.66	0.51	0.06	0.30	0.32	6.28	43.77
4.4	1.6	-	40.38	2.16	0.74	0.78	0.24	1.04	0.14	0.21	5.31	35.07
-	4.3	-	41.50	1.86	1.17	0.41	0.55	-	-	0.13	4.12	37.38
-	2.3	-	40.20	2.31	1.41	2.04	0.47	0.17	1.20	0.30	7.90	32.30
-	1.1	-	44.20	1.52	1.35	1.64	0.13	0.73	3.16	0.39	8.92	35.28

Tabell 7. (Forts.) Behandlet mjølkemengde, bruken av mjølka og

Nr.	Mjølkesentraldistrikt	Feittprosent		Feittet i mjølka prosentvis fordelt etter bruk til:								Sum. Ut- nyttelses- grad	
		Ku- mjølk	Geit- mjølk	Salg	Smør- produk- sjon	Osteproduksjon			Mysost- produkksjon				
						Helfeit	Halvfeit	Kvart- feit	Helfeit	Halvfeit			
<i>500–1000 tonn mjølk.</i>													
204	Sentral N.N.	3.61	2.86	42.70	53.47	—	—	—	6.87	—	—	103.04	
205	» Ø.	3.51	3.53	40.32	49.23	—	—	2.13	7.19	—	—	98.87	
206	» A.A.	3.78	—	48.85	51.02	—	—	—	—	—	—	99.87	
207	» V.	3.53	—	67.73	30.07	—	—	—	—	—	—	97.80	
208	» Ø.	3.64	—	50.72	45.47	—	—	—	—	—	—	96.19	
209	» Tr.	3.62	—	64.24	29.92	—	—	—	—	—	—	94.16	
210	» Ø.	3.48	—	81.53	12.44	—	—	—	—	—	—	93.97	
211	» Ø.	3.53	—	72.10	24.94	—	—	—	—	—	—	97.04	
212	» N.N.	3.68	—	48.17	48.05	—	—	1.76	—	—	1.23	99.21	
213	» Ø.	3.58	—	66.43	31.49	—	—	—	—	—	—	97.92	
214	» Te.	3.87	—	68.75	33.66	—	—	—	—	—	—	102.41	
215	» Te.	3.41	—	57.16	44.17	—	—	—	—	—	—	101.33	
216	» Ø.	3.57	—	59.39	35.05	—	—	—	—	—	—	94.44	
217	» V.	3.73	—	58.28	27.21	—	—	—	6.13	—	—	91.62	
218	» Te.	3.40	—	81.61	17.18	—	—	—	—	—	—	98.79	
219	» A.A.	3.59	—	71.45	25.83	—	—	—	—	—	—	97.28	
220	» V.A.	3.85	—	72.72	28.15	—	—	—	—	—	—	100.87	
221	» Ø.	3.70	—	79.19	22.46	—	—	—	—	—	—	101.65	
222	» V.	3.60	—	71.39	23.31	—	—	—	—	—	—	94.70	
223	» N.N.	3.56	—	39.85	61.70	—	—	—	—	—	—	101.55	
224	» Ø.	3.60	—	47.22	51.15	—	—	—	—	—	—	98.37	
225	» Tr.	3.67	—	52.46	45.68	—	—	—	—	—	—	98.14	
226	» N.N.	3.43	—	73.56	24.02	—	—	—	—	—	—	97.58	
227	» Tr.	3.78	—	51.47	49.09	—	—	—	—	—	—	100.56	
<i>1000–2000 tonn mjølk.</i>													
228	Sentral Te.	3.72	3.24	44.40	56.05	—	—	—	1.78	—	—	102.23	
229	» Ø.	3.60	—	54.87	45.49	—	—	—	—	—	—	100.36	
230	» Ø.	3.74	—	71.86	27.32	—	—	—	—	—	—	99.18	
231	» Ø.	3.63	—	54.31	47.22	—	—	—	—	—	—	101.53	
232	» V.A.	3.89	—	48.74	52.98	—	—	—	—	—	—	101.72	
233	» Ø.	3.61	—	51.75	45.98	—	—	—	—	—	—	97.73	
234	» N.N.	3.53	—	44.83	55.17	—	—	—	0.39	—	—	100.39	
235	» M.	3.56	—	39.89	61.47	—	—	0.02	—	0.09	—	101.47	
236	» Ø.	3.58	—	90.04	9.94	—	—	—	—	—	—	99.98	
237	» Tr.	3.54	—	41.94	54.55	—	—	1.59	—	0.50	—	98.58	
238	» Te.	3.53	—	39.79	61.38	—	—	—	—	—	—	101.17	
239	» Tr.	3.63	—	56.07	42.20	—	—	—	—	0.18	—	98.45	
240	» Ø.	3.43	—	67.09	37.61	—	—	—	—	—	—	104.70	
241	» M.	3.61	—	53.12	49.04	—	—	—	—	—	—	102.16	
<i>2000–5000 tonn mjølk.</i>													
242	Sentral Ø.	3.85	—	62.87	34.40	—	—	—	—	—	—	97.27	
243	» Ø.	3.47	—	41.94	57.90	—	—	—	—	1.03	—	100.87	
244	» N.N.	3.38	—	51.81	47.52	—	—	—	—	—	—	99.33	
245	» Ø.	3.51	—	53.22	45.82	—	—	—	—	0.17	—	99.21	
246	» Te.	3.42	—	66.75	35.89	—	—	—	—	—	—	102.64	
247	» Ø.	3.44	—	51.17	50.18	—	—	—	—	0.07	—	101.42	
248	» Tr.	3.64	—	55.86	42.53	—	—	—	—	1.72	—	100.11	
249	» Ø.	3.48	—	74.71	26.66	—	—	—	—	—	—	101.37	
250	» V.A.	3.80	—	65.26	36.46	—	—	—	—	—	—	101.72	
251	» Ø.	3.66	—	54.32	46.06	—	—	—	—	0.45	—	100.83	
252	» Ø.	3.60	—	50.13	49.17	—	—	0.19	—	—	—	99.49	

¹ Det som er foret opp eller solgt til oppføring er regnet med.

økonomisk driftsresultat ved hvert enkelt meieri i 1943.

Skummetmjølk og kjernemjølk sendt tilbake		Myse sendt til- bake ¹	Driftsresultater i øre pr. kg mjølk:									Nr.
Gratis	For be- taling		Brutto- utbytte	Løn- ninger	Lys, kraft, brensel, vann og is	Drifts- rekvi- sita	Skatter, renter av gjeld og assuranser	Ved- like- hold	Frakt og kjøring	Kontor- og handels- omk.	Sum	
Pst.	Pst.	Pst.	Øre	Øre	Øre	Øre	Øre	Øre	Øre	Øre	Øre	Øre
13.5	3.2	—	37.79	2.31	1.08	0.35	0.84	—	0.04	0.30	4.92	32.87 204
—	—	—	38.62	2.34	1.47	0.43	0.57	0.28	0.10	0.76	5.95	32.67 205
11.7	2.8	—	33.35	1.85	0.52	0.22	0.20	0.15	0.32	0.25	3.51	29.84 206
—	5.9	—	39.38	1.48	0.66	0.31	0.28	0.09	0.02	0.22	3.06	36.32 207
—	2.8	—	40.48	3.03	1.05	0.32	0.50	0.99	0.27	0.38	6.54	33.94 208
—	2.0	—	42.42	2.18	1.26	0.52	0.29	0.34	1.68	0.58	6.85	35.57 209
—	3.8	—	39.54	4.07	0.61	0.46	0.30	0.25	1.03	0.28	7.00	32.54 210
—	6.3	—	34.51	1.41	0.59	0.43	0.36	1.26	0.11	0.17	4.33	30.18 211
—	2.5	—	46.12	2.94	1.74	1.37	2.92	0.09	—	0.96	10.02	36.10 212
—	—	—	39.16	2.10	0.83	0.30	0.13	0.16	0.54	0.72	4.78	34.38 213
—	—	—	—	2.79	0.74	0.23	0.91	0.06	0.46	0.55	5.74	— 214
—	8.2	—	39.24	2.00	0.73	0.51	0.32	0.32	1.64	0.43	5.95	33.29 215
—	1.1	—	41.25	1.21	1.26	1.67	0.28	0.63	1.86	0.10	7.01	34.24 216
—	2.0	—	46.24	2.77	1.85	0.32	0.55	—	1.04	0.35	6.88	39.36 217
—	—	—	39.43	2.76	0.77	0.86	0.45	0.06	0.63	0.13	5.66	33.77 218
—	0.6	—	38.48	3.32	1.29	0.66	0.24	0.49	0.19	0.15	6.34	32.14 219
14.5	0.5	—	33.33	1.40	0.39	0.25	—	1.22	0.03	—	3.29	30.04 220
—	8.3	0.6	35.74	1.30	0.59	0.25	0.06	0.48	0.08	0.10	2.86	32.88 221
—	—	—	42.41	2.22	0.38	0.35	0.22	0.63	1.75	0.26	5.81	36.60 222
—	4.8	—	40.80	2.51	2.63	0.23	0.18	0.21	0.68	0.15	6.59	34.21 223
—	2.3	—	38.07	1.43	0.89	0.37	0.30	0.08	0.68	0.22	3.97	34.10 224
—	5.3	—	38.77	2.31	0.70	0.38	0.27	0.18	0.45	0.80	5.09	33.68 225
—	—	—	41.01	1.98	0.91	0.10	0.21	0.24	0.15	—	3.59	37.42 226
—	10.9	—	45.01	2.18	1.17	0.42	0.57	0.24	1.27	0.81	6.66	38.35 227
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	9.8	—	38.55	2.03	0.84	0.85	0.40	0.31	0.04	0.36	4.83	33.72 228
—	7.4	—	41.67	2.03	0.90	0.58	0.09	0.65	0.20	0.13	4.58	37.09 229
—	9.9	—	38.88	1.90	0.70	0.25	0.11	0.15	0.08	0.17	3.36	35.52 230
—	3.1	—	43.83	1.52	0.64	0.52	0.62	0.16	0.88	0.20	4.54	39.29 231
—	5.0	—	39.39	2.00	0.66	0.49	0.24	0.07	0.26	0.18	3.90	35.49 232
—	3.6	—	39.70	1.38	0.85	0.56	—	0.16	0.60	—	3.55	36.15 233
—	1.8	—	45.69	2.35	0.53	0.10	0.42	0.17	0.82	0.43	4.82	40.87 234
—	—	—	42.49	2.24	1.01	0.40	0.59	0.06	0.39	0.37	5.06	37.43 235
—	4.4	—	42.31	1.74	0.53	1.17	0.07	0.17	0.02	0.18	3.88	38.43 236
—	11.5	—	36.14	2.13	1.00	0.43	0.26	0.06	0.20	0.17	4.25	31.89 237
—	2.6	—	43.19	1.97	0.73	0.33	0.30	0.22	1.05	1.17	5.77	37.42 238
—	—	—	44.24	2.99	0.34	0.43	0.69	0.13	1.80	0.52	6.90	37.34 239
—	—	—	40.80	2.44	0.91	0.24	0.44	0.33	0.30	0.28	4.89	35.91 240
—	—	—	41.91	3.04	1.28	0.24	0.47	0.26	0.94	0.48	6.71	35.20 241
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	4.0	—	40.35	1.20	0.76	1.48	0.28	0.15	1.48	0.17	5.52	34.83 242
—	7.4	0.1	38.29	1.58	0.57	0.32	0.19	0.24	0.96	0.15	4.01	34.28 243
—	6.6	—	40.38	1.41	0.72	0.11	0.08	0.14	0.48	0.12	3.06	37.32 244
—	3.5	—	37.66	1.91	0.74	0.29	0.22	0.09	0.75	0.18	4.18	33.48 245
—	—	—	39.05	3.00	1.14	0.31	0.62	0.56	0.45	0.20	6.28	32.77 246
—	6.0	—	40.43	1.54	1.14	1.38	0.09	0.14	0.64	0.13	5.06	35.37 247
—	1.8	—	41.26	2.29	1.30	1.07	0.13	0.22	2.48	0.36	7.85	33.41 248
—	6.9	—	40.34	1.47	0.66	1.13	0.20	0.14	0.47	0.32	4.39	35.95 249
—	0.4	—	41.99	2.27	0.60	0.51	0.44	0.63	0.27	0.45	5.17	36.82 250
—	3.3	—	39.27	2.10	0.31	0.41	0.12	0.20	0.51	0.27	3.92	35.35 251
—	6.2	—	40.99	1.52	1.32	1.01	0.35	0.53	0.98	0.29	6.00	34.99 252

Tabell 7. (Forts.) Behandlet mjølkemengde, bruken av mjølka og

Nr.	Mjølkesentraldistrikt	Feittprosent		Feittet i mjølka prosentvis fordelt etter bruk til:								Sum. Utnyttes- grad	
		Ku- mjølk	Geit- mjølk	Salg	Smør- produk- sjon	Osteproduksjon			Mysost- produk- sjon				
						Helfeit	Halvfeit	Kvart- feit	Helfeit	Halvfeit			
				Pst.	Pst.	Pst.	Pst.	Pst.	Pst.	Pst.	Pst.	Pst.	
	<i>Over 5000 tonn mjølk.</i>												
253	Sentral V.....	3.59	-	41.41	56.50	-	-	1.01	-	0.10	99.02		
254	» Tr.	3.70	-	51.74	46.75	-	-	-	-	0.06	98.55		
255	» Ø.	3.52	-	56.13	45.38	-	-	-	-	-	101.51		
256	» V.	3.93	-	47.00	49.73	-	-	0.69	-	0.81	98.23		
257	» V.	3.80	-	77.61	23.45	-	-	-	-	-	101.06		
	<i>b. Under 40 pst. mjølkesalg.</i>												
	<i>Under 500 tonn mjølk.</i>												
258	Sentral Te.	4.10	-	35.04	59.56	-	-	-	-	-	94.60		
259	» Ø.	3.40	-	12.73	79.13	-	-	-	-	-	91.86		
260	» Ø.	3.71	-	24.88	74.78	-	-	-	-	-	99.66		
261	» N.N.	3.98	-	15.54	81.29	-	-	-	-	-	96.83		
262	» Ø.	3.68	-	30.66	58.99	-	-	0.71	-	-	90.36		
263	» Tr.	3.64	-	20.66	66.18	-	-	-	-	-	86.84		
264	» V.	3.85	-	29.60	61.33	-	-	-	-	-	90.93		
265	» Ø.	3.65	-	35.25	63.89	-	-	-	-	-	99.14		
266	» V.	4.04	-	23.02	70.22	-	-	-	-	-	93.24		
267	» Ø.	4.12	-	29.62	62.61	0.87	0.45	0.91	-	-	94.46		
268	» N.N.	3.60	-	8.15	78.23	-	-	-	-	-	86.38		
269	» V.	3.72	-	25.54	72.35	-	-	-	-	-	97.89		
270	» V.	3.60	-	36.01	55.08	-	-	-	-	4.59	95.68		
271	» Tr.	3.91	-	28.82	65.52	-	-	-	-	-	94.34		
272	» N.N.	3.55	-	20.68	74.54	-	-	-	-	-	95.22		
273	» Te.	3.65	-	15.11	84.43	-	-	-	-	-	99.54		
274	» Ø.	3.65	-	20.32	81.07	-	-	-	-	-	101.39		
275	» N.N.	3.55	-	31.74	67.91	-	-	-	-	-	99.65		
276	» Ø.	3.49	-	24.86	77.85	-	-	-	-	-	102.71		
277	» Ø.	3.58	-	28.60	68.54	-	-	-	-	-	97.14		
278	» V.	3.73	-	22.66	71.63	-	-	-	-	-	94.29		
	<i>500–1000 tonn mjølk.</i>												
279	Sentral V.A.	3.61	-	19.93	80.81	-	-	1.14	-	-	101.88		
280	» V.	3.74	-	29.04	66.83	-	-	-	-	-	95.87		
281	» V.	3.62	-	28.82	74.78	-	-	-	-	-	103.60		
282	» N.N.	3.58	-	33.96	60.66	-	-	3.45	-	-	98.07		
283	» V.	3.69	-	28.96	72.71	-	-	-	-	-	101.67		
284	» N.N.	3.31	-	23.45	77.79	-	-	-	-	-	101.24		
285	» Te.	3.67	-	33.37	65.62	-	-	-	-	-	98.99		
286	» Ø.	3.59	-	17.81	83.69	-	-	-	-	-	101.50		
287	» Ø.	3.57	-	36.54	60.54	-	-	0.64	-	0.92	98.64		
288	» M.	3.66	-	29.39	60.59	-	-	5.41	-	0.50	95.89		
289	» Ø.	3.55	-	37.25	61.91	-	-	-	-	-	99.16		
290	» Tr.	3.61	-	20.71	85.04	-	-	-	-	-	105.75		
291	» Ø.	3.57	-	28.86	71.15	-	-	-	-	-	100.01		
292	» V.	3.67	-	20.44	80.67	-	-	-	-	0.10	101.21		
293	» Tr.	4.37	-	24.40	72.19	-	-	-	-	-	96.59		
294	» Ø.	3.56	-	31.35	71.41	-	-	-	-	-	102.76		
295	» Ø.	3.72	-	29.58	74.21	-	-	-	-	-	103.79		

¹ Det som er foret opp eller solgt til oppføring er regnet med.

økonomisk driftsresultat ved hvert enkelt meieri i 1943.

Skummetmjolk og kjernemjolk sendt tilbake		Mysse sendt til- bake ¹	Brutto- utbytte	Driftsresultater i øre pr. kg mjolk:								Nr.
Gratis	For be- taling			Løn- ninger	Lys, kraft, brensel, vann og is	Drifts- rekvi- sita	Skatter, renter av gjeld og assuranse	Ved- like- hold	Frakt og kjøring	Kontor- og handels- omk.	Sum	
Pst.	Pst.	Pst.	Øre	Øre	Øre	Øre	Øre	Øre	Øre	Øre	Øre	Øre
-	7.3	-	37.61	2.20	0.88	0.31	0.27	0.34	0.44	0.38	4.82	32.79 253
-	1.6	-	-	2.39	0.92	1.88	0.79	0.33	1.85	0.36	8.52	- 254
-	6.4	-	40.59	1.73	0.99	0.30	0.59	0.47	1.33	0.16	5.57	35.02 255
-	4.4	2.7	43.52	2.14	0.73	1.00	0.44	0.70	1.63	0.38	7.02	36.50 256
-	-	-	44.17	4.11	0.94	0.79	0.71	0.71	-	0.62	7.88	36.29 257
<hr/>												
-	-	-	33.90	2.87	0.63	0.06	0.07	0.12	0.02	0.56	4.33	29.57 258
-	4.9	-	34.91	1.89	0.83	0.36	0.93	0.47	0.36	0.13	4.97	29.94 259
-	9.6	24.8	43.08	4.64	0.87	0.68	0.03	0.66	0.28	0.18	7.34	35.74 260
16.6	-	-	47.83	3.49	1.24	0.33	1.95	0.47	1.74	0.25	9.47	38.36 261
-	4.7	1.1	35.05	2.53	1.83	0.54	0.83	0.24	0.08	0.26	6.31	28.74 262
-	7.1	-	38.67	2.58	2.30	0.64	0.63	0.12	0.04	0.80	7.11	31.56 263
17.5	8.0	-	40.54	2.45	1.17	0.40	0.22	0.06	-	0.41	4.71	35.83 264
-	7.6	-	36.47	2.44	0.79	0.40	0.12	0.15	0.10	0.12	4.12	32.35 265
-	10.8	3.1	38.15	2.01	2.05	1.06	0.16	-	0.13	0.38	5.79	32.36 266
-	27.7	0.5	37.27	3.18	1.86	0.71	-	0.09	0.08	0.12	6.04	31.23 267
-	-	-	48.93	3.57	0.61	0.40	0.34	0.10	0.03	0.26	5.31	43.62 268
-	14.7	-	36.99	1.59	1.44	0.26	1.01	0.34	0.15	0.10	4.89	32.10 269
-	7.7	-	41.70	1.67	1.01	0.10	0.38	0.09	0.01	-	3.26	38.44 270
-	2.0	-	34.23	2.11	1.42	0.43	-	-	0.23	0.32	4.51	29.72 271
58.3	3.0	-	36.43	2.66	0.60	0.39	0.35	0.13	0.16	0.17	4.46	31.97 272
70.4	11.1	-	32.43	1.98	0.65	0.46	-	0.32	0.05	0.29	3.75	28.68 273
-	8.4	-	38.43	1.66	0.81	0.67	0.35	0.17	-	0.29	3.95	34.48 274
-	40.7	-	38.85	1.84	1.19	0.19	0.24	0.49	0.07	0.14	4.16	34.69 275
-	8.7	-	33.85	0.77	0.63	0.55	0.31	0.38	-	-	2.64	31.21 276
23.7	1.2	3.1	-	2.22	1.26	0.97	0.02	0.87	0.18	0.33	5.85	- 277
-	9.6	-	40.41	1.93	0.92	0.42	0.38	0.39	0.34	0.11	4.49	35.92 278
<hr/>												
-	6.8	11.7	40.75	2.24	1.65	0.81	0.08	0.12	0.47	0.23	5.60	35.15 279
-	9.4	-	36.53	1.89	0.78	0.17	0.27	0.24	0.11	0.17	3.63	32.90 280
-	14.5	-	41.28	1.50	0.76	0.23	0.11	0.26	0.30	0.55	3.71	37.57 281
-	1.7	2.0	37.85	1.88	1.71	0.58	0.66	0.71	0.20	-	5.74	32.11 282
1.7	18.5	-	36.53	1.38	1.22	0.67	0.29	-	0.38	0.07	4.01	32.52 283
30.2	15.2	-	38.64	1.99	0.23	-	0.68	0.05	0.63	-	3.58	35.06 284
-	9.4	-	37.82	1.99	0.96	0.44	0.23	0.65	0.13	0.28	4.68	33.14 285
25.9	6.5	7.8	34.77	2.42	1.32	0.94	0.41	0.08	0.16	0.73	6.06	28.71 286
-	5.7	0.8	41.10	1.58	0.90	0.63	0.34	0.20	0.43	0.42	4.50	36.60 287
-	7.3	-	40.02	1.73	1.41	0.70	0.18	0.35	0.06	1.15	5.58	34.44 288
-	14.7	-	35.74	2.21	0.69	0.58	0.20	0.31	0.26	0.29	4.54	31.20 289
-	6.0	-	40.00	1.47	0.81	0.42	0.14	0.48	1.22	0.16	4.70	35.30 290
-	6.4	-	39.26	1.63	0.99	0.13	0.11	0.06	0.32	0.08	3.32	35.94 291
-	23.0	-	38.59	1.29	2.06	0.73	0.28	0.18	0.13	0.11	4.78	33.81 292
12.9	1.8	-	39.46	1.21	0.66	0.73	0.04	0.05	0.82	0.08	3.59	35.87 293
-	10.7	-	40.54	1.75	0.42	0.58	0.37	0.32	0.36	0.25	4.05	36.49 294
-	5.0	-	40.94	1.11	0.66	0.56	0.26	0.39	0.22	0.45	3.65	37.29 295

Tabell 7. (Forts.) Behandlet mjølkemengde, bruken av mjølka og

Nr.	Mjølkesentraldistrikt	Feittprosent		Feittet i mjølka prosentvis fordelt etter bruk til:								Sum. Utnyttes- grad	
		Ku- mjølk	Geit- mjølk	Salg	Smør- produk- sjon	Osteproduksjon			Mysost- produksjon				
						Helfeit	Halvfeit	Kvart- feit	Helfeit	Halvfeit			
<i>1000–2000 tonn mjølk.</i>													
296	Sentral Ø.	3.72	—	Pst.	Pst.	Pst.	Pst.	Pst.	Pst.	Pst.	—	99.09	
297	» Ø.	3.70	—	16.07	83.02	—	—	—	—	—	—	106.65	
298	» V.	3.73	—	26.15	80.50	—	—	—	—	—	3.55	100.17	
<i>2000–5000 tonn mjølk.</i>													
299	Sentral Tr.	3.60	—	3.40	18.45	80.17	—	—	—	—	2.05	100.67	
300	» Ø.	3.62	—	29.12	71.06	—	—	—	—	—	0.06	100.24	
301	» Ø.	3.67	—	34.34	44.93	—	—	0.50	8.96	—	—	88.73	
302	» Ø.	3.56	—	31.45	68.14	—	—	—	—	—	0.32	99.91	
303	» Ø.	3.71	—	37.99	62.26	—	—	—	—	—	1.04	101.29	
304	» Ø.	3.60	—	32.01	71.18	—	—	—	—	—	0.12	103.31	
<i>Over 5000 tonn mjølk.</i>													
305	Sentral M.	3.58	3.50	36.74	53.66	1.98	—	—	8.81	—	—	101.19	
306	» Ø.	3.68	—	33.59	67.67	—	—	0.29	—	0.76	—	102.31	

¹ Det som er foret opp eller solgt til oppføring er regnet med.

økonomisk driftsresultat ved hvert enkelt meieri i 1943.

Skummetmjølk og kjernemjølk sendt tilbake		Myse sendt til- bake ¹	Brutto- utbytte	Driftsresultater i øre pr. kg mjølk:								Nr.
				Driftsutgifter:								
Gratis	For be- taling	Lön- ninger	Lys, kraft, brensel, vann og is	Drifts- rekvi- sita	Skatter, renter av gield og assuranse	Ved- like- hold	Frakt og kjøring	Kontor- og handels- omk.	Sum	Netto- ut- bytte		
Pst.	Pst.	Pst.	Øre	Øre	Øre	Øre	Øre	Øre	Øre	Øre	Øre	
—	8.5	—	37.07	1.50	1.04	0.53	0.18	0.59	0.13	0.16	4.13	32.94 296
1.5	11.6	—	38.45	1.98	0.32	0.95	0.17	0.25	0.52	0.22	4.41	34.04 297
—	14.6	0.4	40.80	1.42	1.00	0.65	0.26	0.16	0.27	0.12	3.88	36.92 298
—	4.0	—	41.96	2.13	0.89	0.22	0.66	0.06	0.63	0.25	4.84	37.12 299
—	9.3	—	37.84	1.70	0.80	1.05	—	—	0.53	0.86	4.94	32.90 300
—	5.2	—	38.45	2.45	0.97	0.62	0.32	0.23	0.76	0.28	5.63	32.82 301
0.1	7.7	—	41.34	1.63	1.35	1.43	2.40	0.90	0.73	0.10	8.54	32.80 302
—	8.3	—	38.54	1.74	0.91	0.75	0.13	0.19	0.52	0.22	4.46	34.08 303
—	5.2	0.6	39.71	2.57	0.95	0.35	0.09	0.10	0.26	0.32	4.64	35.07 304
—	—	—	42.30	1.84	0.99	0.63	0.22	0.44	0.61	0.26	4.99	37.31 305
—	13.4	0.1	38.05	1.41	1.08	0.83	0.14	0.26	0.30	0.12	4.14	33.91 306

Norges Offisielle Statistikk, rekke X.
(Statistique Officielle de la Norvège, série X.)

Rekke X.

Trykt 1944.

- Nr. 70. Forsikringsselskaper 1942. (*Sociétés d'assurances.*)
— 71. Norges handel 1942. (*Commerce.*)
— 72. Kommunenes gjeld m. v. 1943. (*Dette etc. des communes.*)
— 73. Veterinærvesenet 1942. (*Service vétérinaire.*)
— 74. Telegrafverket 1942—43. (*Télégraphes et téléphones de l'État.*)
— 75. Postverket 1943. (*Statistique postale.*)
— 76. Syketrygden 1942. (*Assurance-maladie nationale.*)
— 77. Skattestatistikk 1943—44. (*Répartition d'impôts.*)
— 78. Norges industri 1942. (*Statistique industrielle.*)
— 79. Arbeidslønninger i industrien i 1942. (*Salaires des ouvriers industriels.*)
— 80. Norges kommunale finanser 1940—41. (*Finances des communes.*)
— 81. Skolestatistikk 1941—42. (*Instruction publique.*)
— 82. Meieribrukets 1942. (*Industrie laitière.*)
— 83. Norges elektrisitetsverker 1937 og 1938. (*Usines d'électricité.*)
-

Rekke X.

Trykt 1945.

- Nr. 84. Forsikringsselskaper 1943. (*Sociétés d'assurances.*)
— 85. Norges Fiskerier 1942. (*Grandes pêches maritimes.*)
— 86. Fagskolestatistikk 1941/42—43/44. (*Écoles professionnelles.*)
— 87. Norges bergverksdrift 1943. (*Mines et usines.*)
— 88. Kommunenes gjeld m. v. 1944. (*Dette etc. des communes.*)
— 89. Norges Postverk 1944. (*Statistique postale.*)
— 90. Meieribrukets i Norge 1943. (*L'industrie laitière de la Norvège.*)

Statistisk Sentralbyrå har dessuten bl. a. gitt ut disse verker:
Statistisk Årbok for Norge, siste årgang 1942. (*Annuaire statistique de la Norvège.*)
Statistisk-økonomisk oversikt, siste årgang 1939. (*Aperçu de la situation économique en 1939.*)
Statistiske Meddelelser. Trykkes månedsvise. (*Bulletin mensuel du Bureau Central de Statistique.*)
Månedssoppgaver over vareomsetningen med utlandet. Trykkes månedsvise. (*Bulletin mensuel
du commerce extérieur.*)
Fortegnelse over Norges Officielle Statistikk m. v. 1828—31. desember 1920. Kristiania 1889,
1913 og 1922. (*Catalogue de la Statistique Officielle.*)
Statistiske Oversigter 1914. Kristiania 1914. Statistiske Oversikter 1926. Oslo 1926. (*Résumé
rérospectif 1914 et 1926.*)

Alle verker er til salgs hos H. Aschehoug & Co., Oslo.

Av følgende årganger av «Statistisk Årboks» og «Norges Handel» er Byråets beholdning meget
knappe, og Byrået er takknemlig for å få overlatt enkelte eksemplarer:
Statistisk Årbok 1914—1916, 1919, 1920, 1926—1930, 1934 og 1938—1940.
Norges Handel 1911—1915, 1921 og 1929.

21. juli 1945.